2016

DIAGNOZA SŁUŻĄCA WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI W OSTROWIE WIELKOPOLSKIM

URZĄD MIEJSKI

W OSTROWIE WIELKOPOLSKIM

WYDZIAŁ INWESTYCJI

I GOSPODARKI KOMUNALNEJ

Autor:

Pełnomocnik ds. Rewitalizacji Miasta

mgr inż. Paweł Fludra

MARZEC/KWIECIEŃ 2016

SPIS TREŚCI

1. Wstęp 5
1.1 Podstawa prawna 5
1.2 Słowniczek pojęć 5
2. Wstęp do diagnozy 6
2.1 Program rewitalizacji w Ostrowie Wielkopolskim 7
3. Charakterystyka ogólna miasta 10
3.1 Położenie 11
3.2 Rys historyczny 12
3.3 Charakterystyka społeczno-gospodarcza miasta 13
3.3.1 Demografia 13
3.3.2 Rynek pracy 14
3.3.3 Gospodarka 14
3.3.4 Wsparcie społeczne 15
3.3.5 Infrastruktura techniczna 16
3.3.6 Struktura przestrzenna miasta 16
3.3.7 Bezpieczeństwo 18
3.3.8 Organizacje Pozarządowe 18
3.3.9 Edukacja i kultura 19
3.3.10 Sport, turystyka i rekreacja 20
4. Delimitacja obszarów zdegradowanych i obszaru rewitalizacji 21
4.1 Wstęp, założenia 21
4.1.1 Podział miasta na obszary analityczne 21
4.1.2 Wybór wskaźników 26
4.1.3 Zbieranie danych 27
4.1.4 Opinia mieszkańców nt. sytuacji w mieście odnośnie tematyki rewitalizacyjnej 27
4.1.5 Analiza porównawcza 28
4.1.6 Wybór obszarów zdegradowanych i obszaru rewitalizacji 28
4.2 Analiza zebranych danych 28
4.2.1 Sfera społeczna 28
4.2.1.1 Wskaźnik I – Bezrobocie 30
4.2.1.2 Wskaźnik II – Ubóstwo 33
4.2.1.3 Wskaźnik III – Przestępczość 36
4.2.1.4 Wskaźnik IV – Poziom edukacji 39
4.2.1.5 Wskaźnik V – Poziom aktywnośći społeczeństwa w życiu publicznym. 42
4.2.1.6 Sumaryczny wskaźnik społeczny 45

4.2.2 Sfera gospodarcza ... 47
4.2.2.1 Wskaźnik VI – Stopień przedsiębiorczości ... 48
4.2.2.2 Wskaźnik VII – Negatywna dynamika przedsiębiorstw ... 51
4.2.2.3 Wskaźnik VIII – Aktywność przedsiębiorców ... 54
4.2.2.4 Wskaźnik IX – Zasoby na rynku pracy ... 57
4.2.2.5 Wskaźnik X – Przydatność jednostek na rynku pracy ... 60
4.2.2.6 Sumaryczny wskaźnik gospodarczy ... 63
4.2.3 Sfera środowiskowa, funkcjonalno-przestrzenna i infrastrukturalna ... 65
4.2.3.1 Sfera środowiskowa ... 65
4.2.3.2 Sfera funkcjonalno-przestrzenna ... 66
4.2.3.3 Sfera techniczna ... 67
4.3 Analiza porównawcza i wyniki zbiorcze ... 69
4.4 Opinia mieszkańców wyrażona w ankiecie, udział w procesie rewitalizacji ... 71
4.5 Wyznaczenie obszaru zdegradowanego ... 74
4.6 Wyznaczenie obszaru rewitalizacji ... 74
5. Podsumowanie ... 77
6. Załączniki ... 78
6.1 Ankieta dot. obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji ... 78
6.2 Spis ulic wchodzących w skład obszarów analitycznych ... 80
6.3 Schematyczna mapa wskazująca obszary zdegradowane i obszar rewitalizacji ... 83

1. Wstęp

1.1 Podstawa prawna

Podstawę prawną dla opracowania niniejszego dokumentu stanowi Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji. Na mocy ww. ustawy Rada Miejska Ostrowa Wielkopolskiego uzyskała kompetencje do podjęcia uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Niniejsza diagnoza wskazuje obszary zdegradowane i obszar rewitalizacji spełniające przesłanki opisane w art. 9 i 10 ustawy o rewitalizacji.

1.2 Słowniczek pojęć[1]

Rewitalizacja – jest to proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

Interesariusze rewitalizacji - to w szczególności:
1) mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczyści nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego;
2) mieszkańcy gminy inni niż wymienieni w pkt 1;
3)podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą;
4) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
5) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
6) organy władzy publicznej;
7) podmioty, inne niż wymienione w pkt 6, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

Obszar zdegradowany – obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:
1) gospodarczych - w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub
2) środowiskowych - w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi, stanu środowiska, lub

[1] na podstawie zapisów Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji.

3) przestrzenno-funkcjonalnych - w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub
4) technicznych - w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Obszar rewitalizacji – obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się jako obszar rewitalizacji. Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.

Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji – dokument zawierający opisową charakterystykę miasta, analizę szczegółowych danych dotyczących sytuacji społecznej oraz w zależności od uwarunkowań lokalnych sytuacji gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej w podziale na jednostki analityczne, wyróżnienie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji wraz z przedstawieniem zastosowanej metody ich wyznaczenia.

Gminy Program Rewitalizacji – podstawowe narzędzie prowadzenia rewitalizacji, zapewniające jej kompleksowość oraz działania w ścisłej współpracy ze społecznością lokalną (a także realizowanych przez nią samą). Jego podstawą powinno być wyznaczenie obszarów wymagających działań oraz przedstawienie całościowej strategii ich prowadzenia.

2. Wstęp do diagnozy[2]

Wieloletnie zaniedbania oraz gwałtowne przemiany społeczno-gospodarcze przyczyniły się do systematycznej degradacji obszarów zagospodarowanych. Problem uwidacznia się szczególnie wyraźnie na terenach miejskich. Efektem czego w bardzo wielu miejscach w Polsce diagnozowane są problemy związane z niszczeniem tkanki miejskiej pod względem techniczno-infrastrukturalno-przestrzennym oraz społecznym. Obrazem niekorzystnych zmian są między innymi: zużycie techniczne, zestarzenie funkcjonalne, zanik stosunków społecznych. Celem zmniejszenia dynamiki pogłębiania się kryzysu oraz w dłuższej perspektywie zwiększania jakości życia osób zamieszkujących takie tereny, podjęto próbę działań naprawczych. Wraz z wejściem w życie Ustawy o rewitalizacji stworzono ramy prawne i narzędzia mające zapobiegać procesom dalszej degradacji obszarów. Dzięki zapisom ww. ustawy rewitalizacja zyskała nową definicję. Doświadczenia perspektywy 2007-2013 pokazują, że działania rewitalizacyjne były często niewystarczająco skoncentrowane (i problemowo i terytorialnie). Ustawa przewiduje większe angażowanie podmiotów bezpośrednio zainteresowanych rezultatami rewitalizacji, nie tylko poprzez pozyskiwanie

[2] na podstawie uzasadnienia do Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji.

danych i informacji, ale także stymulowanie bezpośredniego zaangażowania, w tym powierzanie im realizacji działań społecznych. Duży nacisk kładzie się na proces konsultacji społecznej i szeroko pojętej partycypacji społecznej.

Niniejszy dokument:

- jest załącznikiem do wniosku o wyznaczenie obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji i stanowi podstawę do podjęcia przez Radę Miejską Ostrowa Wielkopolskiego uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie miasta Ostrowa Wielkopolskiego, a następnie opracowania gminnego programu rewitalizacji,
- jego głównym celem jest wyznaczenie obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji.

składa się z:

- części ogólnej zawierającej skróconą charakterystykę całego miasta,
- części szczegółowej zawierającej charakterystykę danych obszarów analitycznych,
- części porównawczej zawierającej przedstawienie wskaźników dla danych obszarów,
- części podsumowującej zawierającą wybór obszarów zdegradowanych i obszaru rewitalizacji.

2.1 Program rewitalizacji w Ostrowie Wielkopolskim[3]

Ostrów Wielkopolski przeprowadza procesy o charakterze rewitalizacyjnym na podstawie programów rewitalizacji od 2005 r. Pierwszym dokumentem systematyzującym zadania rewitalizacyjne był Lokalny Program Rewitalizacji Terenów Miasta Ostrowa Wielkopolskiego przyjęty uchwałą nr XXVIII/394/2005 Rady Miejskiej Ostrowa Wielkopolskiego z dnia 30 marca 2005 roku.

Kolejnym dokumentem o podobnym charakterze był Zintegrowany Program Rewitalizacji Miasta Ostrowa Wielkopolskiego na lata 2011-2015 przyjęty uchwałą nr XII/149/2011 Rady Miejskiej Ostrowa Wielkopolskiego z dnia 27 października 2011 roku. Następnie w 2013 roku zaktualizowano projekty wynikające z niniejszego dokumentu. W opracowaniu w sposób kompleksowy dokonano przeglądu takich zagadnień jak zagospodarowanie przestrzenne, uwarunkowania gospodarcze i społeczne rewitalizacji. Przedstawiono powiązania programu ze strategicznymi dokumentami dotyczącymi rozwoju regionu i miasta. W dalszej kolejności przedstawiono założenia programu rewitalizacji, oczekiwane wskaźniki efektów programu rewitalizacji, system wdrażania, a także zasady monitorowania i oceny oraz sposób komunikacji społecznej. Dokument powstał zgodnie z Wytycznymi w zakresie zasad opracowania programów umożliwiających ubieganie się o wsparcie w ramach Inicjatywy JESSICA oraz Działania 4.2 „Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013".

Do wsparcia w ramach Inicjatywy JESSICA oraz w ramach Działania 4.2 WRPO zakwalifikowano projekty zlokalizowane w obrębie obszarów dysfunkcyjnych. Stanowiły je osiedla Śródmieście, Kamienice Stare oraz Powstańców Wielkopolskich, a także tereny poprzemysłowe i powojskowe. Dla obszarów tych określono cele działań rewitalizacyjnych.

[3] na podstawie Założeń do programu rewitalizacji Ostrowa Wielkopolskiego , autor: dr inż. Przemysław Ciesiółka

Cele w sferze przestrzennej:

- założenie/utrzymanie/udostępnienie terenów zieleni/rekreacyjnych z małą architekturą,
- ochrona i wykorzystanie dziedzictwa kulturowego, przemysłowego i obiektów o historycznym znaczeniu militarnym, obiektów zabytkowych i cennych architektonicznie,
- poprawa ładu przestrzennego i estetyki w mieście,
- przekształcenie funkcjonalne terenów i obiektów zdegradowanych, poprzemysłowych i powojskowych o znacznym udziale w strukturze funkcjonalnej miasta dla podniesienia atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej obszarów centralnych i całego miasta,
- zwiększenie liczby miejsc parkingowych.

Cele w sferze gospodarczej

- tworzenie warunków do zakładania i rozwoju przedsiębiorstw,
- tworzenie miejsc pracy będących efektem bezpośrednim i pośrednim inwestycji (po stronie inwestora jak i np. po stronie podmiotów wynajmujących powierzchnie),
- tworzenie sprzyjającego klimatu dla biznesu.

Cele w sferze społecznej

- zwiększenie dostępu do instytucji kultury i sztuki,
- zwiększenie dostępu do miejsc wypoczynku oraz obiektów rekreacyjnych i sportowych (place zabaw, hale sportowo-widowiskowe itp.),
- działania na rzecz różnych grup zagrożonych wykluczeniem społecznym (redukcja negatywnych zjawisk społecznych, zmniejszenie liczby osób bezrobotnych i życiowo niezaradnych oraz zmniejszenie poziomu ubóstwa i wykluczenia),
- zwiększenie dostępu do edukacji, poprawa warunków kształcenia,
- zwiększenie dostępu do Internetu,
- stwarzanie warunków do większej aktywności społecznej osób niepełnosprawnych.

W okresie 2011-2015 zrealizowanych zostało lub jest w trakcie realizacji sześć z trzynastu zaplanowanych projektów. Ich opis zamieszczono w tabeli poniżej.

Lp.	Nazwa zadania	Opis zadania/status
1	Adaptacja na cele kulturalne zabytkowej Przepompowni w Ostrowie Wielkopolskim przy ul. Raszkowskiej 78	Zadanie zrealizowane w ramach Inicjatywy JESSICA wdrażanej w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013
2	Adaptacja obiektu powojskowego na centrum konferencyjno-szkoleniowe	Nie zrealizowano
3	Przebudowa budynku Starej Biblioteki w Ostrowie Wielkopolskim na cele kulturalno-rozrywkowe	Zadanie zrealizowane w ramach Inicjatywy JESSICA wdrażanej w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013, Priorytet IV Rewitalizacja obszarów problemowych, Działanie 4.1 Rewitalizacja obszarów miejskich

4	Budowa sali widowiskowo-sportowej na terenie powojskowym przy ulicy Kolejowej w Ostrowie Wielkopolskim	Nie zrealizowano
5	Park Przemysłowy w Ostrowie Wielkopolskim	Projekt "Budowa Parku Przemysłowego w Ostrowie Wielkopolskim" zrealizowany był w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Wielkopolskiego na lata 2007-2013 / Priorytet I Konkurencyjność przedsiębiorstw Działanie 1.4 Wsparcie przedsięwzięć powiązanych z Regionalną Strategią Innowacji Schemat I Kompleksowe wparcie świadczenia usług dla przedsiębiorstw
6	Budowa Centrum Rekreacyjno-Usługowego przy ul. Wrocławskiej	Nie zrealizowano
7	Modernizacja obiektów Kuźni Ostrów Wielkopolski	Nie zrealizowano
8	Budowa Galerii Handlowej oraz rewitalizacja zabytkowej kamienicy	Nie zrealizowano
9	Przystosowanie kamienicy w części na lokal usługowy, a w pozostałej części na hotel robotniczy	Nie zrealizowano
10	Budowa zespołu obiektów handlowo usługowych wraz z parkingiem i halą sportową	W ramach inwestycji firma wybudowała zespół obiektów handlowo-usługowych wraz z parkingiem
11	Budowa hali produkcyjnej z zapleczem socjalnym oraz zagospodarowanie przyległego terenu	Zadanie zrealizowane w ramach Inicjatywy JESSICA wdrażanej w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013
12	Przystosowanie kamienicy mieszczącej się przy ul. Sienkiewicza w Ostrowie Wielkopolskim na lokale usługowo-użytkowe	Nie zrealizowano
13	Renowacja elewacji budynku Gimnazjum nr 1 oraz budowa boiska sportowego w Ostrowie Wielkopolskim	Zadanie zrealizowane w ramach Inicjatywy JESSICA wdrażanej w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013 Priorytet IV Rewitalizacja obszarów problemowych Działanie 4.1 Rewitalizacja obszarów miejskich

Projekty rewitalizacyjne uwzględnione w Zintegrowanym Programie Rewitalizacji Miasta Ostrowa Wielkopolskiego na lata 2011-2015.

Podsumowując należy stwierdzić, że Zintegrowany Program Rewitalizacji Miasta Ostrowa Wielkopolskiego został wykonany w sposób prawidłowy, biorąc pod uwagę wytyczne obowiązujące w momencie jego tworzenia. Co więcej obszary wyznaczone do rewitalizacji spełniają również obecne wymogi w zakresie programowania środków, tj. obejmują ok. 17% powierzchni miasta (wytyczne – maks. 20%) i zamieszkuje je ok. 27% mieszkańców (wytyczne – maks. 30%). Warte podkreślenia są także wielorakie źródła finansowania zrealizowanych projektów, od dotacji w ramach WPRO, przez pożyczki w ramach Inicjatywy JESSICA i środki własne, aż po projekty finansowane ze środków prywatnych. Z drugiej jednak strony należy stwierdzić, że wszystkie zaplanowane działania miały charakter punktowy i wyłącznie inwestycyjny. Brakowało projektów typowo zintegrowanych, w których obok elementów przestrzennych i technicznych, realizowane byłby zadania społeczne i gospodarcze, których spełnienie przyczyniłoby się do wyprowadzenia obszaru zdegradowanego z sytuacji kryzysowej.

Z tych względów istniejące opracowanie stanowić będzie dobrą bazę do kolejnego okresu programowania środków z Unii Europejskiej na rewitalizację, wymagane jest jednak zwiększenie działań społecznych w procesie odnowy, zgodnie z aktualnie obowiązującymi w tym względzie wytycznymi.

Rekomendowanym obszarem miasta, który powinien zostać objęty procesami rewitalizacyjnymi jest centralna część miasta. Miejsce to jest symbolem, z którym identyfikują się wszyscy mieszkańcy. Ograniczenie obszaru rewitalizacji do tego miejsca doprowadziłoby do zwiększenia czytelności procesu rewitalizacji oraz do wzrostu akceptacji społecznej proponowanych działań. Za takim rozwiązaniem przemawia również operacjonalizacja działań. Mniejszy obszar pozwala na dokładniejsze analizy przestrzenne i społeczne, a w konsekwencji lepsze dopasowanie projektów rewitalizacyjnych do potrzeb mieszkańców.

W nowej perspektywie finansowej Unii Europejskiej szczególna uwaga będzie zwrócona na kompleksowość programu rewitalizacji, stopień koncentracji i komplementarności planowanych działań rewitalizacyjnych. Tylko kompleksowy program rewitalizacji oraz jego komplementarne i zintegrowane interwencje służą powodzeniu poszczególnych projektów rewitalizacyjnych. Ponadto w programie rewitalizacji należy spójnie powiązać diagnozę obszaru zdegradowanego identyfikując czynniki i przyczyny degradacji z celami i zamierzeniami do osiągnięcia wskutek rewitalizacji oraz działaniami i zamierzeniami pozwalającymi na osiągnięcie celów.

3. Charakterystyka ogólna miasta[4]

Charakterystyka miasta Ostrowa Wielkopolskiego została przedstawiona w sposób skrótowy i sporządzona na podstawie dokumentów będących w posiadaniu Urzędu Miejskiego w Ostrowie Wielkopolskim. Wykaz dokumentów w których przedstawione dane zaprezentowane są w sposób bardziej szczegółowy obejmuje:

- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miasta Ostrów Wielkopolski na lata 2016-2022 (SRPS),
- Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Ostrowa Wielkopolskiego,
- Strategia Zrównoważonego Rozwoju Ostrowa Wielkopolskiego na lata 2014-2020,
- Założenia do programu rewitalizacji Ostrowa Wielkopolskiego,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasto Ostrów Wielkopolski.

[4] na podstawie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miasta Ostrów Wielkopolski na lata 2016-2022, Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Ostrowa Wielkopolskiego oraz Strategii Zrównoważonego Rozwoju Ostrowa Wielkopolskiego na lata 2014-2020, Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasto Ostrów Wielkopolski, www.umostrow.pl

3.1 Położenie

Miasto Ostrów Wielkopolski położone jest na Wysoczyźnie Kaliskiej. Przez miasto przepływa lewy dopływ Prosny – Ołobok. Ostrów Wielkopolski jest siedzibą powiatu ostrowskiego, gminy miejskiej Ostrów Wielkopolski oraz gminy wiejskiej Ostrów Wielkopolski. Miasto jest jednym z największych miast w południowej Wielkopolsce oraz jednym z istotnych i ważnych miast w Aglomeracji Kalisko – Ostrowskiej, tworząc wspólnie z Kaliszem ośrodek regionalny o znaczeniu ponadregionalnym i krajowym. Powierzchnia miasta wynosi 41,90 km^2. Miasto stanowi ok 3,5 % powierzchni powiatu. Miasto jest podzielone na 11 jednostek pomocniczych – osiedli w których zamieszkuje 70 756 osób (stan na 31 grudnia 2015 r.):

- Osiedle Nr 1 „ŚRÓDMIEŚCIE”,
- Osiedle Nr 2 „WENECJA”,
- Osiedle Nr 3 „KRĘPA”,
- Osiedle Nr 4 „JANA PAWŁA II”,
- Osiedle Nr 5 „PRUŚLIN”,
- Osiedle Nr 6 „STARE KAMIENICE”,
- Osiedle Nr 7 „ZACISZE–ZĘBCÓW”,
- Osiedle Nr 8 „ODOLANOWSKIE”,
- Osiedle Nr 9 „NOWE PARCELE”,
- Osiedle Nr 10 „PARCELE ZACHARZEWSKIE”,
- Osiedle Nr 11 „POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH”.

Ostrów Wielkopolski położony jest w Makroregionie Polska Zachodnia, regionie Wielkopolska, Subregionie Kaliskim i Aglomeracji Kalisko – Ostrowskiej.

Ostrów Wielkopolski jest miastem leżącym w województwie wielkopolskim i znajduje się na skrzyżowaniu ważnych dróg krajowych, w środku trójkąta, którego wierzchołki wyznaczają trzy aglomeracje: poznańską, wrocławską oraz łódzką. Odległość Ostrowa Wielkopolskiego od Poznania wynosi około 125 km, od Wrocławia – 100 km, natomiast od Łodzi – 135 km. Ostrów Wielkopolski leży w odległości zaledwie około 20 km od Kalisza. Korzystne położenie miasta i relatywnie niewielkie odległości od dużych ośrodków miejskich mogą być czynnikiem sprzyjającym rozwojowi Ostrowa Wielkopolskiego. Z drugiej jednak strony, sytuacja ta może być niebezpieczna, z uwagi na konkurencje i tzw. drenaż mózgów w ujęciu regionalnym.

Miasto charakteryzuje się dogodnym położeniem komunikacyjnym. Przez teren Ostrowa Wielkopolskiego przebiegają następujące, istotne szlaki komunikacyjne:

- droga krajowa nr 11: Kołobrzeg - Katowice,
- droga krajowa nr 25: Koszalin - Wrocław,
- droga krajowa nr 36: Ostrów Wielkopolski - Prochowice,
- droga szybkiego ruchu S11: realizowany II etap obwodnicy miasta. Obwodnica spowoduje skrócenie czasu przejazdu drogą krajową nr 11 oraz usprawni ruch w kierunku Poznań – Ostrów Wlkp. – Katowice oraz Kalisz – Ostrów Wlkp. – Wrocław.

Miasto Ostrów Wielkopolski odgrywa również znaczną rolę w systemie kolejowym, jest drugim największym węzłem kolejowym województwa wielkopolskiego i najważniejszym miastem węzłowym południowo-wschodniej Wielkopolski. Z ostrowskiego węzła kolejowego trasy prowadzą w pięciu kierunkach: Wrocławia, Kalisza, Leszna, Katowic i Poznania.

3.2 Rys historyczny[5]

Pierwsza wzmianka o Ostrowie Wielkopolskim miała miejsce na początku XV w., w roku 1404, ale ostatnie wykopaliska potwierdzają, że formy zorganizowanej społeczności występowały już w tym regionie w okresie Mieszka I. Faktyczny rozwój Ostrowa nastąpił dopiero po ponownej lokacji dokonanej przez Jana Jerzego Przebendowskiego – podskarbiego wielkiego koronnego - w 1714 r. Przywileje Przebendowskiego i kolejnego właściciela Franciszka Bielińskiego doprowadziły do szybkiego wzrostu liczby mieszkańców i przyczyniły się do stopniowej rozbudowy miasta. Jeszcze na początku XVIII w. miasteczko zamieszkiwało ok. 20 rodzin w 12 domach. Pod koniec stulecia miasto liczyło już ponad 2 500 mieszkańców. W tym czasie nie bez znaczenia dla jego rozwoju było powstanie garnizonu wojskowego. Od końca XVIII wieku Ostrów Wielkopolski z miasteczka rolniczego przekształcił się w ośrodek rzemiosła, kupiectwa i sukiennictwa. U schyłku Rzeczypospolitej przedrozbiorowej znajdował się wśród 10 największych miast Wielkopolski. Znakomitym źródłem dochodu stała się możliwość eksportu sukna do Rosji.

W 1845 r. w mieście otwarto Królewskie Katolickie Gimnazjum – szkołę o zdecydowanie polskim obliczu. W 1861 r. miasto zainteresowało się budową linii kolejowej i zyskało rangę dużego ośrodka komunikacyjnego na skrzyżowaniu kilku ważnych szlaków. Rozwój gospodarczy, komunikacyjny i kulturalny dziewiętnastowiecznego Ostrowa Wielkopolskiego przebiegał w cieniu zaborów. Był to ważny ośrodek polskości, walki o utrzymanie narodowego języka i tradycji. Na miesiąc przed wybuchem powstania wielkopolskiego w roku 1918 w Ostrowie zorganizowano wystąpienie przeciwko władzy pruskiej, zwane Republiką Ostrowską. O wydarzeniach z tym związanych opowiadają serial „Republika Ostrowska" (1986) oraz film pełnometrażowy (1988) „Republika Nadziei", których scenariusze napisał honorowy obywatel Miasta Ostrowa Wielkopolskiego - Kazimierz Radowicz. Na pamiątkę tamtych wydarzeń Święto Miasta Ostrowa Wielkopolskiego obchodzone jest 10 listopada.

Od początku XVIII w. do połowy XX w. Ostrów Wielkopolski obok Polaków zamieszkiwali także Niemcy i Żydzi. Obie te grupy narodowościowe w dużym stopniu przyczyniły się do rozwoju gospodarczego miasta. Niemcy należeli do prekursorów ostrowskiego przemysłu, Żydzi natomiast aktywizowali się w dziedzinie miejscowego handlu. Dziś o wspólnotach tych przypominają budynki dawnego kościoła ewangelickiego oraz synagogi. Pośród obu tych grup nie brak było też wybitnych jednostek. Wśród Niemców wymienić warto urodzonego w Ostrowie pisarza Edzarda Schapera - absolwenta ostrowskiego gimnazjum, Arthura Rhode pastora i regionalisty oraz odbywającego w Ostrowie służbę wojskową słynnego pilota barona Manfreda von Richthofena. Wśród Żydów natomiast przypomnieć warto urodzonego w Ostrowie rabina Josepha Krauskopfa - doradcę amerykańskich prezydentów, a także absolwentów ostrowskiego gimnazjum: Otto Landsberga - polityka niemieckiego i negocjatora Traktatu Wersalskiego oraz wybitnych historyków: Arona Freimanna i Arona Heppnera.

Ostrów Wielkopolski lat międzywojennych przeżywał intensywny rozwój. Powstała fabryka „Wagon", która należała do pierwszych inwestycji II Rzeczypospolitej. Dynamikę jego rozwoju Polska Agencja Telegraficzna przyrównała do Gdyni. Powiększono obszar miasta włączając w jego granice administracyjne wiele przyległych wsi i obszarów dworskich. Zbudowano liczne obiekty użyteczności publicznej (m. in. Szkołę Powszechną

[5] www.umostrow.pl (marzec 2016 r.)

im. E. Estkowskiego – 1926 r., Bank Polski – 1930 r.) W latach trzydziestych zbudowano dwa stadiony sportowe i basen kąpielowy.

Po drugiej wojnie światowej Ostrów Wielkopolski stał się ważnym ośrodkiem przemysłu maszynowego i elektromaszynowego. W tym też okresie powstały nowe dzielnice mieszkaniowe, co miało znaczny wpływ na procesy urbanizacyjne. Lata te były dla miasta okresem rozwoju gospodarczego. Kluczową rolę w tym zakresie odgrywały ówczesne Zakłady Naprawcze Taboru Kolejowego, Zakłady Automatyki Przemysłowej, Zakłady Sprzętu Mechanicznego, Fabryka Maszyn i Urządzeń Przemysłu Spożywczego Spomasz i Wielkopolskie Zakłady Sklejek. W tym czasie miasto wzbogaciło się także o nowe inwestycje z zakresu użyteczności publicznej. Powstały m. in. Szpital Miejski i Kolejowy Szpital Dziecięcy, III Liceum Ogólnokształcące.

Niewątpliwie niekorzystny dla rozwoju Ostrowa Wielkopolskiego był podział administracyjny dokonany w 1975 r., ponieważ utracił wówczas rangę miasta powiatowego, a część ważnych instytucji przejął pobliski wojewódzki Kalisz. Utworzenie samorządów w 1990 r. stworzyło nowe możliwości rozwoju miasta. Przeprowadzona w 1999 roku reforma administracji przywróciła mu funkcję stolicy powiatu. Obecnie Ostrów Wielkopolski – piąty ośrodek miejski Wielkopolski – jest dla mieszkańców powiatu ostrowskiego naturalnym centrum edukacji, skupiskiem instytucji i urzędów, placówek kultury oraz miejscem pracy.

Do szacownego grona osób pochodzących z Ostrowa Wielkopolskiego należą m.in.: kardynał Edmund Dalbor - prymas Polski, prof. Antoni Kalina - slawista, rektor Uniwersytetu Lwowskiego oraz Wojciech Bąk - znany poeta. Miejscowe gimnazjum ukończyli także ks. prof. Stefan Pawlicki - filozof i rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, gen. Stanisław Taczak - dowódca Powstania Wielkopolskiego, gen. Kazimierz Glabisz - prezes Polskiego Komitetu Olimpijskiego.

3.3 Charakterystyka społeczno-gospodarcza miasta

3.3.1 Demografia

Na koniec 2014 roku miasto Ostrów Wielkopolski miało 72.754 mieszkańców, a gęstość zaludnienia wynosiła około 1736 osób na km^2. W latach 2012-2014 liczba dzieci i młodzieży ulegała wahaniom, natomiast systematycznie z roku na rok zmniejszała się liczba osób w wieku produkcyjnym. Z kolei liczba osób starszych sukcesywnie rosła.

	2012	2013	2014
Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym	12 202	12 210	12 155
Liczba osób w wieku produkcyjnym	46 731	46 103	45 469
Liczba osób w wieku poprodukcyjnym	14 000	14 577	15 130
Ogółem	72 933	72 890	72 754

Ludność wg grup wiekowych w Ostrowie Wielkopolskim w latach 2012-14. (BDL)

Dane statystyczne odnoszące się do procesów demograficznych zachodzących w mieście Ostrów Wielkopolski każą zwrócić baczną uwagę na uwidocznione kwestie. Dotyczą one zarówno malejącego udziału w populacji miasta osób z produkcyjnej grupy wiekowej oraz systematycznego wzrostu liczby osób starszych. Należy mieć na względzie, że coraz większej grupie ludzi starszych trzeba będzie udzielać pomocy materialnej i rzeczowej, ułatwiać im korzystanie z usług medycznych, opiekuńczych i rehabilitacyjnych oraz różnorodnych form aktywnego spędzania czasu wolnego.

3.3.2 Rynek pracy

Dane statystyczne odnoszące się do bezrobocia obserwowanego na terenie miasta przedstawiają korzystny trend. W ostatnich latach zauważany jest systematyczny spadek ogólnej liczby osób bezrobotnych w Ostrowie Wielkopolskim. Większa dynamika spadku widoczna jest wśród mężczyzn. Sytuację tę można powiązać ze zwiększeniem zatrudnienia przez firmy produkcyjne mające swoją siedzibę zarówno w granicach miasta jak również w ich bezpośrednim sąsiedztwie.

	2012	2013	2014
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych mężczyzn	1 379	1 252	949
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych kobiet	1 712	1 622	1 313
Ogółem	3 091	2 874	2 262

Bezrobotni zarejestrowani wg płci w Ostrowie Wielkopolskim w latach 2012-14. (BDL)

Na koniec 2014 roku wśród bezrobotnych w mieście największe grupy stanowiły osoby młode w wieku 25-34 lat (1449 osób), osoby pozostające bez zatrudnienia od 1 do 3 miesięcy (1199 osób), osoby ze stażem pracy od 1 roku do 5 lat (1268 osób), a także osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (1825 osób) lub policealnym i średnim zawodowym (1.085 osób). Największy udział kobiet w ogóle bezrobotnych odnotowano wśród osób w wieku 25-34 lat (65,42%), osób pozostających bez pracy długotrwale, powyżej 24 miesięcy (67,42%), osób pozostających bez pracy w przedziale czasowym od 12 do 24 miesięcy (66,44%), a także osób bez stażu pracy (71,79%) lub ze stażem pracy do jednego roku (67,01%) oraz osób z wykształceniem wyższym (72,14%) lub średnim ogólnokształcącym (69,18%). Bezrobocie jest jednym z najpoważniejszych problemów społecznych w mieście. Nie należy przy tym zapominać, że pozostawanie bez pracy prowadzi do powstawania kolejnych problemów, wśród których bardzo dotkliwie odczuwanym przez doświadczone nim osoby i rodziny jest radykalne obniżenie statusu materialnego. Może to być powodem rozlicznych dysfunkcji, ograniczenia udziału w życiu społecznym, utraty możliwości realizowania planów życiowych i własnego rozwoju.

Sytuacja wymaga szczególnej uwagi ze strony instytucji pomocowych i służb społecznych, przed którymi stoi niezwykle trudne zadanie w zakresie niwelowania skutków bezrobocia. Z analizy struktury bezrobocia w mieście według wieku, czasu pozostawania bez pracy, stażu pracy i wykształcenia wynika potrzeba zapewnienia – zwłaszcza osobom młodym – możliwości podniesienia poziomu wykształcenia, przekwalifikowania się oraz nabycia doświadczenia zawodowego.

3.3.3 Gospodarka

Według Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej w 2014 roku było zarejestrowanych w mieście 6238 podmiotów gospodarczych, których głównym miejscem wykonywania działalności było miasto Ostrów Wielkopolski.

	2012	2013	2014
liczba podmiotów w sektorze publicznym	241	241	245
liczba podmiotów w sektorze prywatnym	8 741	8 827	8 833
liczba podmiotów ogółem	8 982	9 068	9 081

Liczba podmiotów gospodarki narodowej wg rejestru REGON w Ostrowie Wlkp. w latach 2012-14 (dane ze SRPS).

Do największych zakładów pracy na terenie miasta należy MAHLE Behr, która produkuje na dużą skalę wymienniki ciepła i zatrudnia około 1660 osób. Dużymi pracodawcami w mieście są także Europejskie Konsorcjum Kolejowe WAGON Sp. z o.o., zatrudniające ok. 600 pracowników oraz firma Sklejka-Eko S. A., zatrudniająca ponad 300 pracowników. W ramach Specjalnej Strefy Ekonomicznej Małej Przedsiębiorczości funkcjonuje Podstrefa Ostrów Wielkopolski, gdzie zlokalizowane jest kilka przedsiębiorstw: PREBET-BUD Sp. J., Ślusarstwo T&D Stasiak, Jukon. W gospodarce miasta rolnictwo nie odgrywa dużej roli. Użytki rolne na terenie miasta obejmują ok. 1678 ha, w tym grunty orne 1416 ha.

3.3.4 Wsparcie społeczne

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej określone w ustawie o pomocy społecznej oraz zadania określone w ustawie o świadczeniach rodzinnych. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wykonuje ponadto zadania wynikające z innych aktów prawnych, tj. z: ustawy o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych, ustawy o powszechnym ubezpieczeniu społecznym, ustawy o ochronie zdrowia psychicznego, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. W wykonywaniu zadań MOPS współdziała z różnymi podmiotami, m.in. z innymi jednostkami organizacyjnymi miasta, służbą zdrowia, Policją, kuratorami sądowymi oraz instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą społeczną. W ramach wykonywania zadań własnych gminy największe kwoty przeznaczono na udzielanie świadczeń pomocy społecznej, głównie w formie zasiłków celowych i w naturze, usług opiekuńczych, zasiłków okresowych i posiłku.

	2012	2013	2014
liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	2 468	2 745	2 568
liczba rodzin	1 732	1 921	1 878
liczba osób w rodzinach	3 718	4 159	4 009
udział liczby osób w rodzinach objętych pomocą	5,1%	5,71%	5,51%

Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w Ostrowie Wielkopolskim w latach 2012-14. (SRPS)

Analiza struktury wiekowej mieszkańców miasta objętych przez MOPS pomocą społeczną w 2014 roku przedstawiona w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miasta Ostrów Wielkopolski na lata 2016-2022 wykazała, że największą grupę stanowiły dzieci i młodzież do 16 lat (1160 osób). Znacznie mniej było beneficjentów z innych grup wiekowych, wśród których najliczniej występowały osoby w wieku 31-40 lat (549 osób). Jeśli chodzi o podział beneficjentów pomocy społecznej w mieście według aktywności zawodowej, najliczniejszą grupę w 2014 roku stanowiły osoby niepracujące (1258 osób) i bezrobotne bez prawa do zasiłku (950 osób). Należy zauważyć, że liczne grupy beneficjentów stanowiły osoby pracujące (355 osób), które mimo posiadanego zatrudnienia osiągały niskie dochody, jak również renciści (353 osoby) i emeryci (349 osób). Powyższe dane uprawniają do stwierdzenia, iż najliczniejszą grupę wśród mieszkańców miasta korzystających ze wsparcia MOPS w 2014 roku stanowiły rodziny ubogie, często zmagające się z bezrobociem. Pochodzące z nich dzieci, z racji niedoborów materialnych w domu, korzystały ze wsparcia w formie dożywiania w szkołach.

Pomoc społeczna polega m.in. na prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej. W Ostrowie Wielkopolskim należą do niej m.in.:

- Dzienny Dom „Senior-WIGOR”,
- Dom św. Brata Alberta dla bezdomnych mężczyzn,
- Dom Pomocy Społecznej im. s. Benodyny Koterbianki,
- Środowiskowy Dom Samopomocy przy PCPR,
- Placówka Wsparcia Dziecka i Rodziny,
- Powiatowy Ośrodek Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży Upośledzonej Umysłowo,
- Ostrowskie Centrum Pomocy Caritas,
- Warsztat Terapii Zajęciowej „Tęcza”,
- Warsztat Terapii Zajęciowej Przygodzice z siedzibą w Ostrowie Wielkopolskim,

prowadzone przez Gminę Miasto Ostrów Wielkopolski, Powiat Ostrowski i organizacje pozarządowe.

3.3.5 Infrastruktura techniczna

Ostrów Wielkopolski posiada dobrze rozwiniętą infrastrukturę techniczną. Dane przedstawiające parametry infrastruktury technicznej w mieście zbiorczo przedstawione zostały w tabeli poniżej.

sieć wodociągowa	
długość czynnej sieci wodociągowej	265 km
ludność korzystająca z sieci wodociągowej	71 341 osób
sieć kanalizacyjna	
długość czynnej sieci kanalizacyjnej (w km)	211,6 km
ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	68 735 osób
oczyszczalnie ścieków	
liczba oczyszczalni ścieków	1 oczyszczalnia
ludność obsługiwana przez oczyszczalnię ścieków	72 157 osób
sieć gazowa	
długość czynnej sieci gazowej	218 679 km
sieć drogowa	
długość dróg publicznych w mieście	265,2 km
w tym długość dróg gminnych	230 km

Podsumowanie ilości infrastruktury technicznej w Ostrowie Wielkopolskim - stan na rok 2014 (dane ze SRPS).

3.3.6 Struktura przestrzenna miasta

W układzie przestrzennym miasta wyraźnie odczytać można model koncentryczny, wyznaczony głównymi drogami, które w Ostrowie Wielkopolskim zbiegają się i krzyżują. Na obszarze centralnym układ ten przechodzi do modelu o charakterze zbliżonym do szachownicowego (ortogonalnego). Taki układ przeważa również na pozostałych obszarach zagospodarowania miejskiego, zwłaszcza w zespołach jednorodzinnej zabudowy mieszkaniowej, która stanowi dominującą formę zagospodarowania przestrzeni miasta.

Przestrzeń miejska silnie podzielona jest przez pasmo terenów kolejowych (oś kolejowa Katowice - Poznań). Część zachodnia, która powstała później jest zabudowana bardziej ekstensywnie i połączona z częścią wschodnią („główną”) miasta dwoma bezkolizyjnymi przejściami (Odolanowska i Krotoszyńska).

Wokół geometrycznego środka całego układu osadniczego (wyznacza go rynek staromiejski) wyraźnie wyróżnia się charakterem zabudowy i rozplanowania ulic obszar centralny. Wyznaczają go Aleja Słowackiego (od północy), ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego (od wschodu), ul. Ks. Jana Kompałły, ul. Fryderyka Chopina i ul. Głogowska (od południa) oraz tereny kolejowe wzdłuż ul. Dworcowej i Towarowej (od zachodu). Na obszarze centralnym dominuje zabudowa obrzeżna 2-3 kondygnacyjna o charakterze mieszkaniowo-usługowym, tworząca kwartały wyznaczone siatką ulic. Wśród ww. zabudowy znajdują się zarówno budynki o dużym walorze historycznym czy estetycznym jak również budynki pozbawione atrakcyjnego wyrazu architektonicznego. Cały układ urbanistyczny posiada wartość historyczną i objęty jest strefą ochrony konserwatorskiej. Na obszarze centralnym znajdują się 3 kościoły (wszystkie zabytkowe) oraz skupia się większość urzędów i instytucji publicznych. W jego południowo wschodniej części, wzdłuż ul. Marszalka Józefa Piłsudskiego, znajduje się kompleks zieleni urządzonej – Park Miejski. Tereny zielone podkreślają też południową granicę ścisłego centrum tj: Ogródek Jordanowski, Park im. K. Marcinkowskiego, cmentarz oraz skwer u zbiegu ulic Głogowskiej i Kościuszki. W północno-zachodniej części obszaru centralnego znajdują się tereny o charakterze przemysłowym. Pas terenów położony pomiędzy zapleczem staromiejskiej zabudowy wzdłuż ul. Raszkowskiej a Aleją Słowackiego zajęty jest w większości przez nowszą, wielorodzinną zabudowę mieszkaniową w formie bloków wolnostojących.

Z obszarem centralnym bezpośrednio sąsiadują tereny z przeważnie niską, jednorodzinną zabudową. Zabudowa wielorodzinna występuje na terenie ograniczonym ulicami Jana Ignacego Paderewskiego i Komuny Paryskiej. Większe skupisko zabudowy wielorodzinnej znajduje się w rejonie ulic Klasztornej i Strzeleckiej. Zabudowa wielorodzinna występuje także wewnątrz kwartałów z zabudową jednorodzinną – na południe od centrum oraz rejonie ulic Głogowskiej, Wrocławskiej, Armii Krajowej. Enklawy zabudowy tego typu znajdują się na północ od cmentarza przy ul. Bolesława Limanowskiego oraz pomiędzy ul. Marii Konopnickiej a ul. Bolesława Limanowskiego. W zachodniej części miasta, zabudowa wielkorodzinna występuje w rejonie ulicy Dembińskiego oraz Staroprzygodzkiej.

W kierunku północno-wschodnim od centrum, u zbiegu Alei Słowackiego i ul. Bolesława Limanowskiego znajduje się rozległy teren szpitala, natomiast w kierunku północnym, wzdłuż linii kolejowej znajdują się tereny przemysłowe (ul. Wańkowicza, Wodna, Spichrzowa). Tereny przemysłowe, chociaż zajmują niewielka część Ostrowa Wielkopolskiego, stanowią istotny element struktury przestrzennej, występując w rozproszeniu w różnych częściach miasta. Tereny przemysłowe położone są również w rejonie ul. Wrocławskiej oraz wzdłuż linii kolejowej Wrocław-Kalisz.

W północnej części miasta, w związku z przebiegającą tam równoleżnikowo doliną Ołoboku, występuje fizjograficzny próg rozwojowy miasta. Wybudowany w dolinie zbiornik wodny „Piaski-Szczygliczka" pełni funkcje rekreacyjne. Taką samą funkcję rekreacyjno-wypoczynkową pełni również kompleks leśny niemal bezpośrednio sąsiadujący z brzegiem zbiornika. Najniżej położone tereny w dolinie Ołoboku pokrywają wilgotne łąki. Pozostałe zespoły leśne znajdują się we wschodniej części miasta oraz na południu. Istotnym elementem zagospodarowania przestrzeni miasta są ogródki działkowe występujące niemalże w każdej części miasta, nie stanowią one jednak przestrzennej przeszkody dla racjonalnego rozwoju miasta.

3.3.7 Bezpieczeństwo

Na terenie Ostrowa Wielkopolskiego, obok Policji, zapewnieniem bezpieczeństwa mieszkańcom zajmuje się Straż Miejska, która według stanu na koniec 2014 roku zatrudniała 26 funkcjonariuszy.

Według danych Komendy Powiatowej Policji w Ostrowie Wielkopolskim w 2014 roku na terenie miasta stwierdzono 3562 przestępstwa, wśród których były 1382 przestępstwa kryminalne oraz 1913 przestępstw gospodarczych. Wśród stwierdzonych przestępstw najczęściej występowały: 1564 oszustwa gospodarcze, 197 fałszerstw gospodarczych, 176 kradzieży z włamaniem, 109 oszustw kryminalnych. Wśród stwierdzonych przestępstw odnotowano też m.in. 27 wypadków paserstwa, 12 przypadków pedofilii lub pornografii dziecięcej, 3 przestępstwa przeciwko funkcjonariuszowi publicznemu oraz 1 przypadek handlu ludźmi.

Kuratorzy I Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim w 2014 roku sprawowali na terenie miasta Ostrów Wielkopolski dozory kuratorskie wobec 666 osób w 777 sprawach karnych. Z kolei kuratorzy II Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego wykonujący orzeczenia w sprawach rodzinnych wykonywali 477 nadzorów, w tym 283 w sprawach opiekuńczych, 122 w sprawach nieletnich oraz 72 dotyczące obowiązku leczenia odwykowego.

W badaniu ankietowym przeprowadzonym na potrzeby Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych zadano mieszkańcom miasta Ostrów Wielkopolski pytanie na temat ich poczucia bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania. Zdecydowana większość ankietowanych (w sumie 62,7%) stwierdziła, że w miejscu zamieszkania czuje się bezpiecznie. Odmienną opinię wyraziło niecałe 11,8%. Jednocześnie jako zagadnienie trudne do oceny zakwalifikowało problem bezpieczeństwa 19,6% respondentów. Natomiast zdania w tej sprawie nie miało 5,9% respondentów. W odpowiedzi na pytanie, jakie działania należałoby podjąć w mieście w celu poprawy stanu bezpieczeństwa, ankietowani postulowali zwiększenie liczby policjantów. Z kolei dla poprawy stanu bezpieczeństwa na drodze ankietowani najczęściej wskazywali konieczność poprawy stanu dróg i poboczy oraz zwiększenie liczby lamp oświetlenia ulicznego.

3.3.8 Organizacje Pozarządowe

W 2014 roku na terenie miasta Ostrów Wielkopolski funkcjonowało ok. 170 organizacji działających w różnych sferach życia publicznego. Samorząd miasta corocznie uchwala Program współpracy Gminy Miasta Ostrów Wielkopolski z organizacjami pozarządowymi oraz z podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W procesie konsultowania założeń programu organizacje pozarządowe reprezentuje Gminna Rada Działalności Pożytku Publicznego.

Współpraca samorządu z organizacjami pozarządowymi przybierała różne formy, począwszy od zlecania organizacjom realizacji zadań własnych gminy, przez udzielanie im wsparcia lokalowego, po pomoc finansową i doradztwo. W ramach współpracy pozafinansowej organizowane były szkolenia i konsultacje w celu zwiększenia profesjonalizmu działań podejmowanych przez podmioty trzeciego sektora. Efektem tej dobrej współpracy przy opracowywaniu i realizacji programów na rzecz podnoszenia poziomu życia i szerszego zaspokojenia potrzeb mieszkańców miasta było m.in. powołanie Gminnej Rady Seniorów, składającej się z członków ostrowskich organizacji prowadzących działalność na rzecz osób starszych. W ramach Festynu Miejskiego majOSTaszki ostrowskie organizacje pozarządowe

mają możliwość zaprezentowania swojej oferty, z kolei w ramach obchodów Ostrowskiego Dnia Wolontariusza honorowani są ostrowscy wolontariusze. Gmina Miasto Ostrów Wielkopolski prowadzi akcję „Zostaw 1% podatku w Ostrowie", której celem jest zachęcanie mieszkańców do przekazywania odpisów podatkowych na rzecz miejscowych organizacji pozarządowych.

3.3.9 Edukacja i kultura

W roku szkolnym 2013/2014 w Ostrowie Wielkopolskim funkcjonowało 40 placówek oświatowo-wychowawczych (poziom przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjów):

- 14 publicznych przedszkoli prowadzonych przez Gminę Miasto Ostrów Wielkopolski,
- 2 publiczne przedszkole prowadzone przez podmiot inny niż JST,
- 4 niepubliczne przedszkola,
- 2 niepubliczne punkty przedszkolne,
- 8 publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Miasto Ostrów Wielkopolski,
- 2 publiczne szkoły podstawowe prowadzone przez podmiot inny niż JST,
- 2 niepubliczne szkoły podstawowe,
- 3 publiczne gimnazja prowadzone przez Gminę Miasto Ostrów Wielkopolski ,
- 2 publiczne gimnazja prowadzone przez podmioty inne niż JST,
- 1 niepubliczne gimnazjum.

Szeroko rozumianą działalność kulturalną w Ostrowie Wielkopolskim prowadzą następujące instytucje kultury:

- Ostrowskie Centrum Kultury:
  - Forum Synagoga,
  - Kino „Komeda" 3D,
- Biblioteka Publiczna im. Stefana Rowińskiego:
  - Biblioteka i Czytelnia Główna,
  - 5 filii,
- Muzeum Miasta Ostrowa Wielkopolskiego,
- Powiatowa Galeria Sztuki Współczesnej,
- Młodzieżowy Dom Kultury.

W przeprowadzonym na potrzeby Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych badaniu ankietowym zadano mieszkańcom miasta Ostrów Wielkopolski pytania, pozwalające uzyskać opinie na temat oferty oświatowej, dostępu do opieki przedszkolnej oraz oferty kulturalnej w mieście.

Większość respondentów pozytywnie oceniła ofertę edukacyjną szkół w mieście. Za dobrą uznało ją łącznie 35,5%, a za wystarczającą 43,9% badanych. Jako niewystarczającą uznało ją 13,1% ankietowanych. Zdania w tej sprawie nie miało 7,5% indagowanych osób. Z kolei w odpowiedzi na pytanie o placówki, których w mieście brakuje, uczestnicy badania wskazywali żłobek. Prawie jedna trzecia respondentów uznała ofertę kulturalną na terenie miasta za wystarczającą. Za dobrą uznało ją 27,6%, jako niewystarczającą natomiast 29,6% uczestników badań empirycznych. 8,2% ankietowanych uczestników badań nie miało zdania na ten temat. Wskazując placówki kulturalne, których w mieście brakuje bądź do których dostęp

jest ograniczony, ankietowani wymieniali najczęściej: teatr, kino, muzea multimedialne oraz galerie.

3.3.10 Sport, turystyka i rekreacja

W mieście znajdują się następujące obiekty sportowe będące własnością Gminy Miasto Ostrów Wielkopolski :

- Stadion piłkarsko-żużlowy
- Stadion piłkarsko-lekkoatletyczny
- Kompleksy boisk „Moje Boisko Orlik 2012" – 4,
- Boisko pełnowymiarowe do piłki nożnej ze sztuczną nawierzchnią,
- Pozostałe boiska do piłki nożnej – 2,
- Pozostałe boiska do piłki nożnej (niepełny wymiar) – 3,
- Hale sportowe z trybunami – 5,
- Sale gimnastyczne przyszkolne – 12,
- Kompleks sportowo-rekreacyjny Piaski-Szczygliczka,
- Siłownie zewnętrzne – 8 (w tym 1-MZD, 1-MZZ),
- Street Workout Park.

Ponadto w mieście działa ponad 40 klubów sportowych, które swoim zakresem tematycznym obejmują nie tylko najpopularniejsze sporty takie jak: piłka nożna, piłka ręczna, koszykówka, siatkówka, pływanie czy lekkoatletyka, a wiele innych mniej popularnych dyscyplin sportowych jak np. badminton, futbol amerykański, jeździectwo, lotnictwo, motocross, speedrower, tenis stołowy, żeglarstwo, żużel, szachy czy sporty walki. Ponadto w Ostrowie Wielkopolskim funkcjonują także kluby uczniowskie oraz dla osób niepełnosprawnych.

Przez miasto przebiegają trzy szlaki turystyczne piesze i cztery rowerowe. Do wielu atrakcji turystycznych miasta zaliczyć można zabytki:

- Ratusz (zaprojektowany w 1828 r., przebudowywany w latach 1862 i 1948),
- Konkatedra pw. św. Stanisława Biskupa Męczennika,
- Kościół pw. Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski,
- Synagoga przy ul. Raszkowskiej,
- Secesyjne kamienice (przy ul Raszkowskiej, ul. Sienkiewicza, ul. Kolejowej, u zbiegu ulic Głogowskiej i Zamenhofa),
- Zespół witraży w dawnym Gimnazjum Męskim i Starej Przepompowni,
- Stary Cmentarz przy placu Bankowym.

W 2014 roku w mieście było 10 obiektów noclegowych zbiorowego zakwaterowania, oferujących łącznie 784 miejsca noclegowe.

W przeprowadzonym na potrzeby Strategii Rozwiązywanie Problemów Społecznych badaniu ankietowym poproszono mieszkańców miasta Ostrów Wielkopolski o ocenę dostępu do obiektów sportowo-rekreacyjnych w mieście. Łącznie 27,3% respondentów oceniło dostęp do obiektów sportowo-rekreacyjnych w mieście jako dobry, a 35,7% przyznało, że jest on wystarczający. Natomiast jako niewystarczający oceniło go 36,7% badanych, a zdania na ten temat nie miało 0,3% respondentów. Wśród deficytów infrastruktury sportowo-rekreacyjnej badani najczęściej wymieniali brak takich obiektów, jak: basen oraz park wodny.

4 Delimitacja obszarów zdegradowanych i obszaru rewitalizacji

4.1 Wstęp, założenia

Celem delimitacji obszarów zdegradowanych i obszaru rewitalizacji jest wyznaczenie terenów w Ostrowie Wielkopolskim, które potrzebują zdecydowanych działań rewitalizacyjnych. Działania prowadzone na danych terenach mają wyprowadzić je ze stanu kryzysowego.

Harmonogram działania w procesie delimitacji ww. obszarów:

- podział miasta na obszary analityczne,
- wybór wskaźników (społecznych oraz gospodarczych, środowiskowych, i technicznych),
- zbieranie danych,
- uzyskanie opinii mieszkańców nt. obecnej sytuacji w mieście odnośnie tematyki rewitalizacyjnej,
- analiza porównawcza,
- wybór obszarów zdegradowanych i obszaru rewitalizacji.

4.1.1 Podział miasta na obszary analityczne

W celu jak najskuteczniejszego przeprowadzenia analizy porównawczej obszarów miejskich wzięto pod uwagę różne warianty podziału Ostrowa Wielkopolskiego (za względu na obwody szkolne, okręgi i obwody wyborcze, rejony policyjne, osiedla miejskie). Rozważono również aspekty historyczne oraz funkcyjne danych obszarów. Podział będący wynikiem prac przedwstępnych zakłada granice obszarów porównawczych zbliżone do granic miejskich osiedli. Granice te są zmieniane tylko w przypadku rozbieżności względem granic okręgów wyborczych. Różnice wynikające z nie pokrywania się granic osiedli i granic okręgów wyborczych są niewielkie i występują sporadycznie, dlatego też na potrzeby przedmiotowej diagnozy obszary nazywane są także osiedlami (np. tereny przy ulicy Wrocławskiej - EKK Wagon przypisane wg adresu do obszaru analitycznego nr 16). W przypadku większych osiedli został zastosowany dodatkowy podział w wyniku którego miasto docelowo składa się z 16 obszarów porównawczych. Wykaz ulic wchodzących w skład poszczególnych obszarów porównawczych znajduje się wśród załączników dołączonych do niniejszego opracowania.

Skrócony opis poszczególnych obszarów porównawczych (analitycznych), zawierający najważniejsze informacje określające m.in. położenie względem miasta, powierzchnię, liczbę ludności, funkcję, typ zabudowy:

<u>Osiedle Nr 1 „ŚRÓDMIEŚCIE” (nr porządkowy 1, symbol I)</u>

Centralna, najstarsza część miasta ograniczona Aleją Słowackiego (od północy), ul. Bolesława Limanowskiego, ul. Kaliską, ul. Sądową (od wschodu), ul. Wiosny Ludów, ul. Głogowską (od południa) oraz terenami kolejowymi (od zachodu). Powierzchnia osiedla to niespełna 1km^2, którą zamieszkuje ok. 9 tys. osób. Obszar cechuje się najwyższą w mieście gęstością zamieszkania. Funkcja obszaru definiowana jest jako mieszkaniowo-usługowa.

Dominującą formą zabudowy jest zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna 2-3 kondygnacyjna (kamienice) oraz w mniejszej ilości zabudowa wysoka wielorodzinna (bloki mieszkalne 4 i więcej kondygnacji). W ostatnich latach zauważa się przenoszenie instytucji poza obszar osiedla. Przykładami takich działań są m.in. nowe siedziby prokuratury, policji, straży pożarnej. Do ważniejszych miejsc leżących na terenie osiedla zaliczyć można m.in. Konkatedrę św. Stanisława Biskupa, kościół Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski, Ratusz, Synagogę, Bibliotekę oraz zespoły kamienic.

Osiedle Nr 2 „WENECJA" (nr porządkowe 2-3, symbol IIa i IIb)

Osiedle z uwagi na swoją powierzchnię oraz charakter postanowiono podzielić na dwie części: wschodnią i zachodnią

- Część zachodnia (nr porządkowy 2, symbol IIa)

Zachodnia część Osiedla Nr 2 „WENECJA" znajduje się w północnej części miasta. Obszar ograniczony terenami rekreacyjnymi Piaski-Szczygliczka (od północy), ul. Bolesława Limanowskiego, ul. Melchiora Wańkowicza (od wschodu), Al. Słowackiego (od południa) oraz terenami kolejowymi (od zachodu). Powierzchnia obszaru to ok. 2,5 km^2, którą zamieszkuje ok. 6 tys. osób. Funkcja obszaru definiowana jest jako mieszkaniowo-przemysłowa. Przeważającą część zabudowy stanowią domy jednorodzinne. Na terenie obszaru znajduje się największy w Ostrowie Wielkopolskim zakład przemysłowy MAHLE Behr. Do ważniejszych miejsc leżących na terenie obszaru oprócz ww. zakładu zaliczyć można m.in. Rodzinny Ogród Działkowy im. 22 Lipca, Park Północny, Sklejkę - Eko oraz Zespół Szkół Sióstr Salezjanek, Gimnazjum Publiczne nr 3, Szkołę Podstawową Spółdzielni Oświatowej „Edukator".

- Część wschodnia (nr porządkowy 3, symbol IIb)

Wschodnia część Osiedla Nr 2 „Wenecja" znajduje się w północnej części miasta. Obszar ograniczony granicą administracyjną miasta (od północy), Al. Słowackiego, ul. Kaliską (od wschodu i południa) oraz ul. Bolesława Limanowskiego, ul. Melchiora Wańkowicza, terenami ogrodów działkowych i terenami kolejowymi (od zachodu). Powierzchnia obszaru to ok. 5 km^2, co plasuje obszar na pierwszym miejscu pod względem powierzchni. Teren zamieszkuje ok. 3 tys. osób, co sprawia, że jest to teren o jednej z najmniejszej gęstości zamieszkania w mieście. Funkcja obszaru definiowana jest jako mieszkaniowo-rekreacyjna. Przeważająca część zabudowy stanowią domy jednorodzinne. Na terenie obszaru znajduje się Park Kultury i Wypoczynku „Piaski - Szczygliczka". Obszar posiada rezerwę terenów inwestycyjnych. Do ważniejszych miejsc leżących na terenie obszaru oprócz ww. parku zaliczyć można m.in. szpital, cmentarz, elektrociepłownie oraz przepompownie ścieków.

Osiedle Nr 3 „KRĘPA" (nr porządkowy 4, symbol III)

Wschodnia część miasta ograniczona Al. Słowackiego i ul. Kaliską (od północy), lasem Bagatela (od wschodu), ul. Ledóchowskiego (od południa) ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego i Bolesława Limanowskiego (od zachodu). Dawniej część wsi rycerskiej, ostatecznie przyłączonej do miasta w roku 1934. Powierzchnia osiedla to ok. 2,7 km^2, którą zamieszkuje ok. 4,3 tys. osób. Funkcja obszaru definiowana jest jako mieszkaniowa. Dominującą formą zabudowy jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Do ważniejszych miejsc leżących na terenie obszaru zaliczyć można m.in. Stadion KS Stal, cmentarz ewangelicko-augsburski oraz wielkopowierzchniowe centrum handlowe „Galeria Ostrovia".

Osiedle Nr 4 „ JANA PAWŁA II" (nr porządkowe 5-6, symbol IVa i IVb)

Osiedle z uwagi na swoją populację oraz charakter postanowiono podzielić na dwie części: północną i południową

- Część północna (nr porządkowy 5, symbol IVa)

Północna część Osiedla Nr 4 „ JANA PAWŁA II" znajduje się w środkowo-wschodniej części miasta. Obszar ograniczony ul. Ledóchowskiego (od północy), ul. Pruślińską (od wschodu), Al. Solidarności, ul. Jana Ignacego Paderewskiego (od południa) oraz ul. Piłsudskiego (od zachodu). Powierzchnia obszaru to niecałe 1,4 km^2. Teren zamieszkuje ok. 7 tys. osób, co sprawia, że jest to teren o jednej z większych gęstości zamieszkania w mieście. Funkcja obszaru definiowana jest jako mieszkaniowa. Przeważającą część zabudowy stanowią domy jednorodzinne. Na obszarze występuje także zabudowa wielorodzinna wysoka w rejonie ulic Chełmońskiego i Śmigielskiego. Na terenie obszaru znajduje się Osiedle Robotnicze wybudowane w okresie II Wojny Światowej. Obszar posiada rezerwę terenów inwestycyjnych. Na terenie obszaru znajduje się Rodzinny Ogród Działkowy „Natura".

- Część południowa (nr porządkowy 6, symbol IVb)

Południowa część Osiedla Nr 4 „ JANA PAWŁA II" znajduje się w środkowo-wschodniej części miasta. Obszar ograniczony Al. Solidarności, ul. Jana Ignacego Paderewskiego (od północy), granicą miasta i ul. Strzelecką (od wschodu), ul. Klasztorną (od południa) oraz ul. Wysocką (od zachodu). Powierzchnia obszaru to niecałe 1,2 km^2. Teren zamieszkuje ok. 6 tys. osób, co sprawia, że jest to teren o jednej z większych gęstości zamieszkania w mieście. Funkcja obszaru definiowana jest jako mieszkaniowo-rekreacyjna. Przeważającą część zabudowy stanowi zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna wysoka. Na obszarze znajdują się 2 bardzo duże ogrody działkowe, otwarty basen miejski, który jest obecnie modernizowany oraz Park 600-lecia i „Kozi Borek".

Osiedle Nr 5 „PRUŚLIN" (nr porządkowy 7, symbol V)

Wschodnia część miasta ograniczona granicą administracyjną (od północy, wschodu i południa), ul. Przy lesie i ul. Pruślińską (od zachodu). Dawniej wieś, ostatecznie przyłączona do miasta w roku 1979. Powierzchnia osiedla to prawie 5 km^2, którą zamieszkuje ok. 3,3 tys. osób. Obszar cechuje się jedną z najmniejszych gęstości zamieszkania. Funkcja obszaru definiowana jest jako mieszkaniowa. Dominującą formą zabudowy jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Obszar posiada rezerwę terenów inwestycyjnych Do ciekawszych miejsc leżących na terenie obszaru zaliczyć można m.in. Las Bagatela oraz elektrownię wiatrową.

Osiedle Nr 6 „STARE KAMIENICE" (nr porządkowy 8, symbol VI)

Południowa część miasta ograniczona granicą administracyjną (od wschodu i południa), terenami kolejowymi (od zachodu) oraz ul. Wysocką, ul. Klasztorna i ul. Strzelecką (od północy). Dawniej wieś, ostatecznie przyłączona do miasta w roku 1934. Powierzchnia osiedla to ok. 4,5 km^2, którą zamieszkuje ok. 2,4 tys. osób. Obszar cechuje się jedną z najmniejszych gęstości zamieszkania. Funkcja obszaru definiowana jest jako mieszkaniowo-przemysłowa. Dominującą formą zabudowy jest luźna zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, uzupełniona

szeregiem drobnych zakładów usługowo-przemysłowych. Obszar posiada rezerwę terenów inwestycyjnych. Do ciekawszych miejsc leżących na terenie obszaru zaliczyć można m.in. dwa ogrody działkowe.

Osiedle Nr 7 „ZACISZE-ZĘBCÓW" (nr porządkowe 9-10, symbol VIIa i VIIb)

Osiedle z uwagi na swoją powierzchnię oraz charakter postanowiono podzielić na dwie części: południową i północną

- Część południowa (nr porządkowy 9, symbol VIIa)

Południowa część Osiedla Nr 7 „ ZACISZE-ZĘBCÓW" położona jest w południowej części miasta. Obszar ograniczony granicą administracyjną (od południa), terenami kolejowymi (od zachodu i wschodu) oraz ul. Brzozową i ul. Siewną (od północy). Powierzchnia obszaru to ok. 3 km^2, którą zamieszkuje ok. 2,4 tys. osób. Obszar cechuje się małą gęstością zamieszkania. Funkcja obszaru definiowana jest jako mieszkaniowo-przemysłowa. Dominującą formą zabudowy jest luźna zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. W tej części znajdują się także obszary przemysłowe powiązane z działalnością przedsiębiorstw z branży budowlanej. Obszar posiada rezerwę terenów inwestycyjnych. Na terenie obszaru znajduje się ogród działkowy, cmentarz, Borek Zębcowski, tor motocrossowy oraz wysypisko odpadów.

- Część północna (nr porządkowy 10, symbol VIIb)

Północna część Osiedla Nr 7 „ZACISZE-ZĘBCÓW" położona jest w południowej części miasta. Obszar ograniczony terenami kolejowymi (od zachodu i wschodu) oraz ul. Brzozową i ul. Siewną (od południa). Powierzchnia obszaru to ok. 1,2 km^2, którą zamieszkuje ok. 2,4 tys. osób. Funkcja obszaru definiowana jest jako mieszkaniowa. Dominującą formą zabudowy jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Na terenie obszaru znajduje się ogród działkowy.

Osiedle Nr 8 „ODOLANOWSKIE" (nr porządkowy 11, symbol VIII)

Południowo-zachodnia część miasta ograniczona granicą administracyjną (od zachodu i południa), terenami kolejowymi (od wschodu) oraz ul. Odolanowską i terenami kolejowymi (od północy). Powierzchnia osiedla to ok. 3 km^2, którą zamieszkuje ok. 2,9 tys. osób. Funkcja obszaru definiowana jest jako mieszkaniowa. Dominującą formą zabudowy jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, uzupełniona szeregiem drobnych zakładów usługowo-przemysłowych. Obszar posiada rezerwę terenów inwestycyjnych. Na terenie obszaru znajduje się ogród działkowy.

Osiedle Nr 9 „NOWE PARCELE" (nr porządkowe 12-13, symbol IXa i IXb)

Osiedle z uwagi na swoją powierzchnię oraz charakter postanowiono podzielić na dwie części: zachodnią i wschodnią

- Część zachodnia (nr porządkowy 12, symbol IXa)

Zachodnia część Osiedla Nr 9 „NOWE PARCELE" znajduje się w zachodniej części miasta. Obszar ograniczony granicą administracyjną miasta, ul. Kłosową, ul. Księdza Ignacego Jana Skorupki (od zachodu i północy), ul. Bema, ul. Chłapowskiego, ul. Chodkiewicza, ul. Kwiatową (od wschodu) terenami kolejowymi (od południa). Powierzchnia obszaru to ponad 3,9 km^2. Teren zamieszkuje ok. 3 tys. osób. Funkcja obszaru definiowana jest jako mieszkaniowo-

przemysłowa. Przeważająca część zabudowy stanowią domy jednorodzinne. Do ważniejszych miejsc leżących na terenie obszaru zaliczyć można m.in. bazę magazynową PKN Orlen, Węglozbyt S.A., tereny przemysłowe w rejonie ulic Chłapowskiego i Rejtana oraz Urząd Skarbowy.

- Część wschodnia (nr porządkowy 13, symbol IXb)

Wschodnia część Osiedla Nr 9 „NOWE PARCELE" znajduje się w zachodniej części miasta. Obszar ograniczony ul. Księdza Ignacego Jana Skorupki (od północy), terenami kolejowymi (od wschodu) ul. Chodkiewicza, ul. Kwiatową (od południa) oraz ul. Chłapowskiego i ul. Bema (od zachodu). Powierzchnia obszaru to ponad 1,3 km^2. Teren zamieszkuje ok. 3,3 tys. osób. Funkcja obszaru definiowana jest jako mieszkaniowa o charakterze bardziej intensywnym niż część zachodnia. Przeważającą część zabudowy stanowią domy jednorodzinne. Do ważniejszych miejsc leżących na terenie obszaru zaliczyć można m.in. Stadion TP Ostrovia, Staw Szulca, ogrody działkowe oraz tereny PKP Cargo Tabor Sp. z o.o.

Osiedle Nr 10 „PARCELE ZACHARZEWSKIE" (nr porządkowe 14-15, symbol Xa i Xb)

Osiedle z uwagi na swoją powierzchnię oraz charakter postanowiono podzielić na dwie części: zachodnią i wschodnią

- Część zachodnia (nr porządkowy 14, symbol Xa)

Zachodnia część Osiedla Nr 10 „PARCELE ZACHARZEWSKIE" znajduje się w północno-zachodniej części miasta. Obszar ograniczony granicą administracyjną miasta, (od zachodu i północy), ul. Łąkową, ul. Głowackiego, ul. Wybickiego, ul. Taczaka, ul. Sowińskiego (od wschodu) ul. Księdza Ignacego Jana Skorupki, ul. Kłosową (od południa). Powierzchnia obszaru to ok. 1,8 km^2. Teren zamieszkuje ok. 4 tys. osób. Funkcja obszaru definiowana jest jako mieszkaniowa. Na obszarze występuje zabudowa jednorodzinna.

- Część wschodnia (nr porządkowy 15, symbol Xb)

Wschodnia część Osiedla Nr 10 „PARCELE ZACHARZEWSKIE" znajduje się w północno-zachodniej części miasta. Obszar ograniczony granicą administracyjną miasta (od północy), terenami kolejowymi (od wschodu) ul. Księdza Ignacego Jana Skorupki (od południa) oraz ul. Łąkową, ul. Głowackiego, ul. Wybickiego, ul. Taczaka, ul. Sowińskiego (od zachodu). Powierzchnia obszaru to prawie 3 km^2. Teren zamieszkuje ok. 3,7 tys. osób. Funkcja obszaru definiowana jest jako mieszkaniowa. Na obszarze występuje zabudowa jednorodzinna oraz kilka budynków wielorodzinnych wysokich w rejonie ulicy Dembińskiego. Na obszarze znajduje się cmentarz, siedziba KRUS-u i prokuratury.

Osiedle Nr 11 „POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH" (nr porządkowy 16, Symbol XI)

Centralna część miasta ograniczona ul. Głogowską, ul. Wrocławską, ul. Sądową, ul. Kaliską (od północy), ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego, ul. Wysocką, ul. Wrocławską (od wschodu), ul. Miłą (od południa) oraz terenami kolejowymi (od zachodu). Powierzchnia osiedla to niespełna 1.3 km^2, którą zamieszkuje ok. 7,8 tys. osób. Obszar cechuje się jedną z najwyższych w mieście gęstością zamieszkania. Funkcja obszaru definiowana jest jako mieszkaniowa. Dominującą formą zabudowy jest zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna wysoka oraz zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. W zachodniej części osiedla

(tzw. „Majdan") podczas II Wojny Światowej znajdował się hitlerowski obóz pracy. Do ważniejszych miejsc leżących na terenie osiedla zaliczyć można m.in. Park 3-go Maja, Ogródki Jordanowskie, Stadion Miejski, Stary Cmentarz – najstarszy czynny cmentarz w Polsce.

4.1.2 Wybór wskaźników

Delimitacja obszarów zdegradowanych i obszaru rewitalizacji oparta jest przede wszystkim na wskaźnikach. Wskaźniki zostały wybrane w oparciu o art. 9 Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji. Obligatoryjne wskaźniki społeczne wybrane do przeprowadzenia delimitacji obszarów:

- Bezrobocie (wskaźnik 1 – W_1):
  – liczba osób bezrobotnych na 100 osób w wieku produkcyjnym
- Ubóstwo (wskaźnik 2 – W_2):
  – liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych na 100 osób
- Przestępczość (wskaźnik 3 – W_3):
  – liczba przestępstw na 100 osób
- Niski poziom edukacji lub kapitału społecznego (wskaźnik 4 – W_4):
  – średni wynik testu kończącego szkołę podstawową
- Niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kult. (wskaźnik 5 – W_5):
  – frekwencja w wyborach samorządowych w roku 2014

Obszar zdegradowany może być wyznaczony w przypadku występowaniu na nim co najmniej jednego z negatywnych zjawisk gospodarczych lub środowiskowych lub przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych. Za najbardziej istotną w odniesieniu do funkcjonowania miasta uważa się sferę gospodarczą. Postanowiono przeanalizować szczegółowo wskaźniki gospodarcze w celu uzupełnienia diagnozy w sferze społecznej. Wybrane wskaźniki gospodarcze:

- Stopień przedsiębiorczości (wskaźnik 6 – W_6):
  – liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 osób
- Negatywna dynamika przedsiębiorstw (wskaźnik 7 – W_7):
  – stosunek liczby wykreślonych i zawieszonych podmiotów gospodarczych w latach 2012-15 do liczby wykreślonych i zawieszonych podmiotów gospodarczych do roku 2011
- Aktywność przedsiębiorstw (wskaźnik 8 – W_8)
  – stosunek aktywnych podmiotów gospodarczych do wszystkich podmiotów gospodarczych
- Zasoby na rynku pracy (wskaźnik 9 – W_9):
  – liczba osób w wieku poprodukcyjnym na 100 osób
- Przydatność jednostek na rynku pracy (wskaźnik 10 – W_{10}):
  – liczba osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym lub niżej na 100 osób bezrobotnych

Szerszy opis poszczególnych wskaźników znajduje się bezpośrednio przed częściami niniejszej diagnozy w których są wyliczane.

W niniejszej diagnozie zostały poruszone kwestie dotyczące także pozostałych sfer tj. środowiskowej, funkcjonalno-przestrzennej oraz technicznej. Sfery te przedstawione zostaną

w sposób opisowy bez wyznaczania szczegółowych wskaźników. Powodem tego podejścia jest brak danych odnoszących się konkretnie do danych lokalizacji a opisujących stan miasta jako całości. Opis sfery środowiskowej odnosi się do ogólnego stanu środowiska w mieście, w tym sposobów ogrzewania budynków oraz liczby zarejestrowanych pojazdów, które są jednym z głównych przyczyn zanieczyszczenia w mieście. Opis sfery przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej zawiera między innymi informacje na temat kwestii związanych z parkowaniem w mieście oraz liczbą i stanem zabytków, danymi na temat stanu technicznego budynków.

4.1.3 Zbieranie danych

Większość zebranych danych odnosi się do roku 2015. Zebrane dane potrzebne do przeprowadzenia procesu delimitacji obszarów zdegradowanych i wyboru obszaru rewitalizacji:

LP	Jednostka	Dane	Aktualność
1	UM Ostrów Wielkopolski	-liczba mieszkańców z podziałem na wiek -liczba podmiotów gospodarczych z podziałem na podmioty aktywne, zawieszone i wykreślone -wyniki egzaminu kończącego 6 klasę szkoły podstawowej	Grudzień 2015
2	PUP Ostrów Wielkopolski	-liczba osób bezrobotnych z podziałem na wykształcenie oraz czas przebywania na bezrobociu	Grudzień 2015
3	MOPS Ostrów Wielkopolski	- liczba osób pobierających świadczenia socjalne - wielkość pobieranych świadczeń socjalnych	Grudzień 2015
4	KPP Ostrów Wielkopolski	-liczba przestępstw ogółem (z wyłączeniem przestępstw drogowych) oraz liczba przestępstw przeciwko rodzinie i opiece	Grudzień 2015
5	PKW	- frekwencja w wyborach samorządowych w 2014 r.	Listopad 2014

4.1.4 Uzyskanie opinii mieszkańców nt. obecnej sytuacji w mieście odnośnie tematyki rewitalizacyjnej

W celu stworzenia jak najpełniejszego dokumentu, na bazie którego wyznaczony ma być potencjalny obszar zdegradowany i rewitalizacji, na terenie miasta zostało przeprowadzone badanie ankietowe. Wzór ankiety znajduje się w załącznikach do niniejszego opracowania. Badanie ankietowe zostało przeprowadzone w dwóch formach:

- formie tradycyjnej – papierowej.
- elektronicznej - w postaci ankiety online dostępnej na portalu Urzędu Miejskiego w Ostrowie Wielkopolskim w dniach 30.03.2016 r. – 29.04.2016 r.

Formularz składał się z 9 części, w których interesariusze rewitalizacji mogli wypowiedzieć się w sprawach związanych z tematyką rewitalizacyjną.

4.1.5 Analiza porównawcza

Analiza porównawcza obszarów polega na obliczeniu dla każdego z nich wskaźników delimitujących. Wskaźniki w celu ich prawidłowego sumowania zostaną ustandaryzowane wg zasad przedstawionych w częściach tekstu pn. „obliczenie wskaźnika". Następnie wskaźniki sfery społecznej zostaną zsumowane. Kolejnym krokiem jest zsumowanie wskaźników sfery gospodarczej. Na podstawie dwóch otrzymanych wskaźników sumarycznych wybrane zostaną dalej obszary zdegradowane.

4.1.6 Wybór obszarów zdegradowanych i obszaru rewitalizacji

Wybór obszarów zdegradowanych następuje w wyniku porównania sumarycznych wskaźników dla każdego z obszarów z dwóch sfer (społecznej i gospodarczej). Aby obszar mógł być uznany za zdegradowany musi cechować się niekorzystnym wskaźnikiem sumarycznym w sferze społecznej (czyli powyżej 0) oraz niekorzystnym wskaźnikiem sumarycznym w sferze gospodarczej (czyli powyżej 0).

Założenia wyboru obszarów zdegradowanych :

- sumaryczny wskaźnik społeczny musi być niekorzystny,
- sumaryczny wskaźnik gospodarczy musi być niekorzystny,
- każdy obszar spełniający powyższe warunki łącznie uznany zostaje za zdegradowany.

Obszar rewitalizacji wybierany jest spośród obszarów zdegradowanych, cechujących się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk. Nie może być większy niż 20 % powierzchni gminy oraz być zamieszkany przez więcej niż 30 % populacji gminy. Obszar musi ponadto mieć istotny wpływ na rozwój lokalny miasta. Przy wyborze obszaru rewitalizacji zostanie także uwzględnione zdanie interesariuszy procesu rewitalizacji wyrażone udziałem w ankiecie.

4.2 Analiza zebranych danych

4.2.1 Sfera społeczna

Nowe podejście do rewitalizacji determinuje szerokie uwzględnienie sfery społecznej w procesach wyciągania z sytuacji kryzysowych odpowiednich części tkanki miejskiej. Czynnik społeczny nie tylko został uwzględniony w diagnozie, ale tworzy jej podstawę. Ustawodawca w swoim zamyśle, chce aby cały proces rewitalizacji został uspołeczniony. Zapisy ustawy wskazują odpowiednie zjawiska, które należy badać w procesie ustalania granic obszarów zdegradowanych i obszaru rewitalizacji. Na potrzeby niniejszego opracowania przedstawiono 5 wskaźników społecznych, które obiektywnie obrazują sytuację w poszczególnych obszarach porównawczych miasta:

- Bezrobocie (wskaźnik 1 – W_1):
  – liczba osób bezrobotnych na 100 osób w wieku produkcyjnym
- Ubóstwo (wskaźnik 2 – W_2):
  – liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych na 100 osób

- Przestępczość (wskaźnik 3 – W_3):
  – liczba przestępstw na 100 osób
- Niski poziom edukacji lub kapitału społecznego (wskaźnik 4 – W_4):
  – średni wynik testu kończącego szkołę podstawową
- Niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kult. (wskaźnik 5 – W_5):
  – frekwencja w wyborach samorządowych w roku 2014

Poza wspomnianymi wskaźnikami zostały przeanalizowane inne dane o charakterze uzupełniającym. Do takich danych należą m.in.: bezrobocie długotrwałe, wysokość wypłacanych zasiłków socjalnych, liczba przestępstw przeciwko rodzinie i opiece, liczbę organizacji pozarządowych, liczbę klubów sportowych, liczbę osób objętych procedurami niebieskiej karty. Dane te stanowią jedynie uzupełnienie diagnozy z uwagi na swój niepełny charakter (organizacje społeczne – mają swoje siedziby głównie w centrum miasta co nie przekłada się w bezpośredni sposób na działalność na rzecz tego miejsca) bądź bardzo dużą korelację z wskaźnikami uznanymi jako podstawowe (osoby bezrobotne i bezrobotne długotrwale – nasilenie występowania zjawisk silnie połączone).

4.2.1.1 WSKAŹNIK I – BEZROBOCIE - Liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym zamieszkałych w obszarze analitycznym

Opis wskaźnika

Pierwszym wskaźnikiem w sferze społecznej jest zgodnie z Ustawą o rewitalizacji wskaźnik przedstawiający skalę bezrobocia obserwowaną na obszarach analitycznych. Analiza obejmuje liczbę osób bezrobotnych w grupie mieszkańców w wieku produkcyjnym. Wskaźnik wyrażony w ten sposób realnie przedstawia ewentualne problemy na rynku pracy ponieważ odzwierciedla liczbę osób bezrobotnych spośród grupy mieszkańców mogących podjąć pracę i będących w potencjalnym zainteresowaniu pracodawców.

Dane do obliczenia wskaźnika

Nazwa wskaźnika	Liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym zamieszkałych w obszarze analitycznym
Źródło danych	- Powiatowy Urząd Pracy w Ostrowie Wielkopolskim - Urząd Miejski w Ostrowie Wielkopolskim Wydział Spraw Obywatelskich
Zakres danych	- Liczba osób bezrobotnych według miejsca zamieszkania (stan na 31.XII.2015 r.) - Osoby zamieszkałe w Ostrowie Wielkopolskim według miejsca zamieszkania (stan na 31.XII.2015 r.)
Sposób obliczenia	$\boldsymbol{W_1 = \frac{L_B}{L_{MP}} \times 100}$ gdzie: W_1 – liczba osób bezrobotnych na 100 osób w wieku produkcyjnym L_B - liczba osób bezrobotnych L_{MP} - liczba mieszkańców obszaru w wieku produkcyjnym
Rodzaj wskaźnika	Im wskaźnik jest wyższy tym sytuacja jest gorsza.

Obliczenie wskaźnika

Nr obszaru	1	2	3	4	5	6	7	8
Symbol obszaru	I	IIa	IIb	III	IVa	IVb	V	VI
W_1	6,31	4,05	2,96	2,85	3,74	3,45	3,81	5,88

Nr obszaru	9	10	11	12	13	14	15	16
Symbol obszaru	VIIa	VIIb	VIII	IXa	IXb	Xa	Xb	XI
W_1	3,03	2,80	3,66	4,17	2,36	3,80	3,36	4,63

Dla każdego obszaru analitycznego została powyżej wyliczona liczba osób bezrobotnych w wieku produkcyjnym (W_1). W celu dalszego porównania wskaźników zostały one wystandaryzowane wg wzoru poniżej (co daje możliwość późniejszego dodawania wskaźników). Wartości wystandaryzowane przedstawiają odchylenia od normy, którą jest średnia dla miasta. Wyniki przyjmują wartości dodatnie oraz ujemne. Wyniki ujemne przedstawiają sytuację lepszą niż średnia dla Miasta Ostrowa Wielkopolskiego, natomiast wyniki dodatnie sytuację gorszą.

$$W_{S1} = \frac{W_1 - \mu}{\sigma}$$

gdzie:

W_{S1} - wystandaryzowany wskaźnik
W_1 - liczba osób bezrobotnych na 100 osób w wieku produkcyjnym zamieszkałych w obszarze analitycznym
μ - średnia dla miasta (≈ 4,01)
σ - odchylenie standardowe (≈ 1,03)

Nr obszaru	1	2	3	4	5	6	7	8
Symbol obszaru	I	IIa	IIb	III	IVa	IVb	V	VI
W_{S1}	2,21	0,04	-1,02	-1,13	-0,26	-0,54	-0,19	1,80

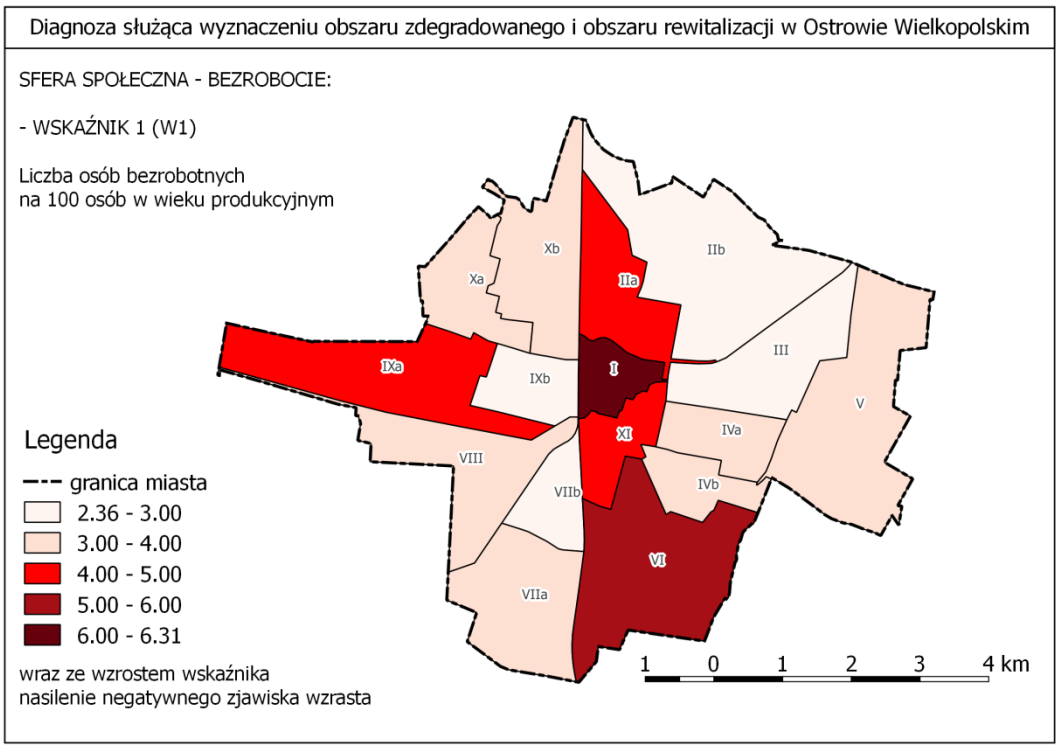
Nr obszaru	9	10	11	12	13	14	15	16
Symbol obszaru	VIIa	VIIb	VIII	IXa	IXb	Xa	Xb	XI
W_{S1}	-0,95	-1,18	-0,34	0,15	-1,60	-0,21	-0,64	0,59

Wynik analizy zjawiska

Przeprowadzona analiza wskazuje, że spośród wszystkich 16 obszarów w 5 sytuacja związana z bezrobociem jest gorsza od średniej dla Miasta Ostrowa Wielkopolskiego. Szczególnie duże, niekorzystne odchylenie wskaźnika występuje na obszarze analitycznym nr 1 (symbol I) – czyli w Osiedlu Nr 1 „ŚRÓDMIEŚCIE" oraz obszarze analitycznym nr 8 (symbol VI) – czyli w Osiedlu Nr 6 „STARE KAMIENICE".

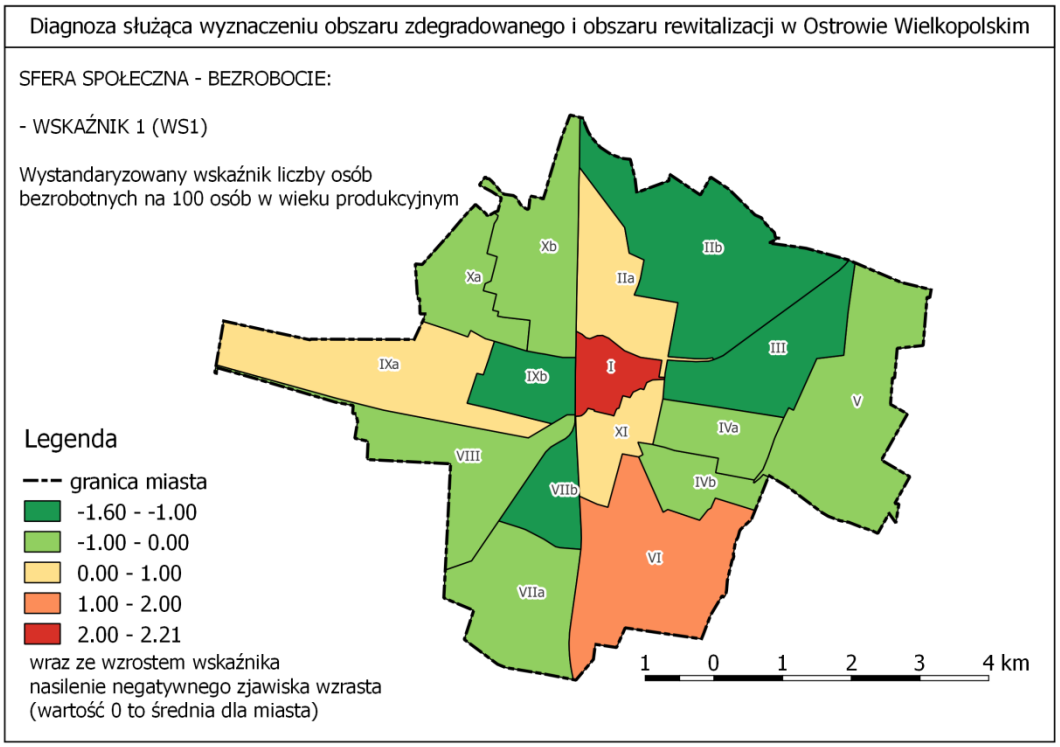
Wizualizacje zjawiska

a) nasilenie zjawiska

Rysunek 1. Liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym

b) odchylenie od średniej dla miasta

Rysunek 2. Liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym - wskaźnik wystandaryzowany

4.2.1.2 WSKAŹNIK II – UBÓSTWO - Liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych w przeliczeniu na 100 osób zamieszkałych w obszarze analitycznym

Opis wskaźnika

Drugim wskaźnikiem w sferze społecznej wybranym zgodnie z zapisami Ustawy o rewitalizacji jest wskaźnik przedstawiający skalę ubóstwa na obszarach analitycznych. Analiza obejmuje wskaźnik liczby osób pobierających świadczenia socjalne z pomocy społecznej. Wskaźnik wyrażony w ten sposób przedstawia problemy materialne mieszkańców. Odsetek osób pobierających świadczenia socjalne odzwierciedla realnie skalę problemów finansowych osób zamieszkujących dany obszar.

Dane do obliczenia wskaźnika

Nazwa wskaźnika	Liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych w przeliczeniu na 100 osób zamieszkałych w obszarze analitycznym
Źródło danych	- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim - Urząd Miejski w Ostrowie Wielkopolskim Wydział Spraw Obywatelskich
Zakres danych	- Liczba osób pobierających świadczenia socjalne z pomocy społecznej według miejsca zamieszkania (stan na 31.XII.2015 r.) - Osoby zamieszkałe w Ostrowie Wielkopolskim według miejsca zamieszkania (stan na 31.XII.2015 r.)
Sposób obliczenia	$\boldsymbol{W_2 = \frac{L_Ś}{L_M} \times 100}$ gdzie: W_2 – liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych na 100 osób $L_Ś$ - liczba osób pobierających świadczenia socjalne z pomocy społecznej L_M - liczba mieszkańców obszaru
Rodzaj wskaźnika	Im wskaźnik jest wyższy tym sytuacja jest gorsza.

Obliczenie wskaźnika

Nr obszaru	1	2	3	4	5	6	7	8
Symbol obszaru	I	IIa	IIb	III	IVa	IVb	V	VI
W_2	8,26	3,86	1,39	2,47	2,10	2,50	2,76	4,86

Nr obszaru	9	10	11	12	13	14	15	16
Symbol obszaru	VIIa	VIIb	VIII	IXa	IXb	Xa	Xb	XI
W_2	2,55	2,56	2,08	2,31	1,40	2,20	1,77	5,08

Dla każdego obszaru analitycznego została powyżej wyliczona liczba osób pobierających świadczenia socjalne z pomocy społecznej (W_2). W celu dalszego porównania wskaźników zostały one wystandaryzowane wg wzoru poniżej (co daje możliwość późniejszego dodawania wskaźników). Wartości wystandaryzowane przedstawiają odchylenia od normy, którą jest średnia dla miasta. Wyniki przyjmują wartości dodatnie oraz ujemne. Wyniki ujemne przedstawiają sytuację lepszą niż średnia dla Miasta Ostrowa Wielkopolskiego, natomiast wyniki dodatnie sytuację gorszą.

$$W_{S2} = \frac{W_2 - \mu}{\sigma}$$

gdzie:

W_{S2} - wystandaryzowany wskaźnik
W_2 - liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych na 100 osób zamieszkałych w obszarze analitycznym
μ - średnia dla miasta (≈ 3.51)
σ - odchylenie standardowe (≈ 1,71)

Nr obszaru	1	2	3	4	5	6	7	8
Symbol obszaru	I	IIa	IIb	III	IVa	IVb	V	VI
W_{S2}	2,78	0,21	-1,24	-0,61	-0,82	-0,59	-0,44	0,79

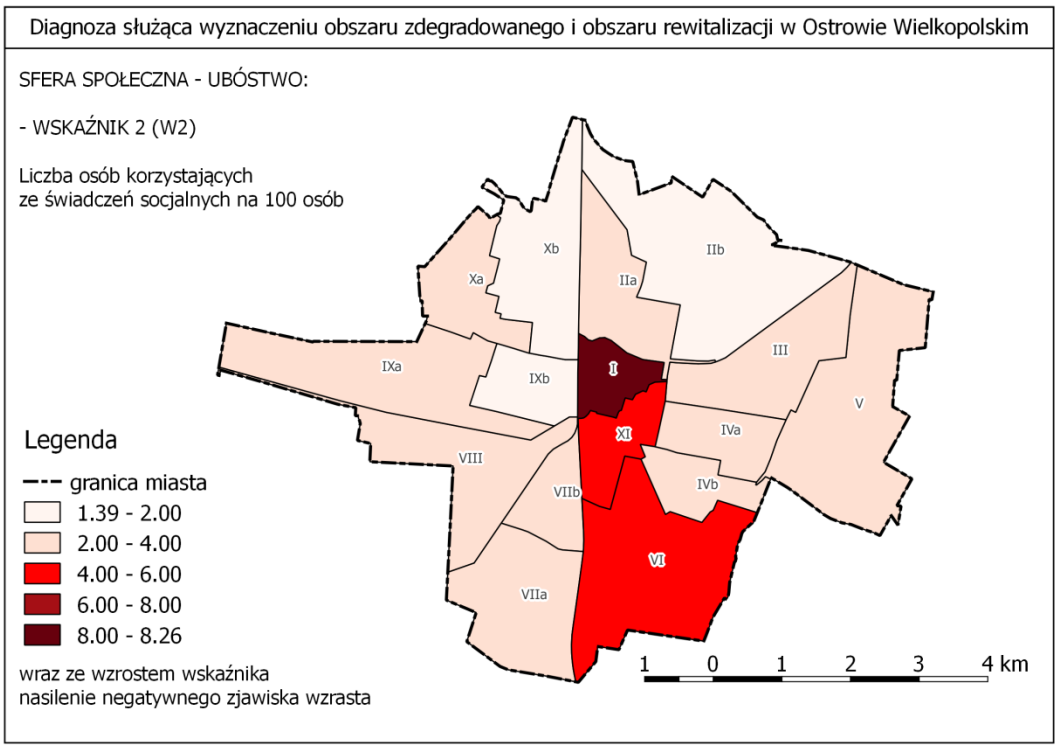
Nr obszaru	9	10	11	12	13	14	15	16
Symbol obszaru	VIIa	VIIb	VIII	IXa	IXb	Xa	Xb	XI
W_{S2}	-0,56	-0,55	-0,84	-0,70	-1,24	-0,76	-1,02	0,92

Wynik analizy zjawiska

Przeprowadzona analiza wskazuje, że spośród wszystkich 16 obszarów w 4 sytuacja związana z ubóstwem jest gorsza od średniej dla Miasta Ostrowa Wielkopolskiego. Szczególnie duże, niekorzystne odchylenie wskaźnika występuje na obszarze analitycznym nr 1 (symbol I) – czyli w Osiedlu Nr 1 „ŚRÓDMIEŚCIE". Stwierdza się, iż najbardziej negatywne wskaźniki występują po raz kolejny w centrum miasta.

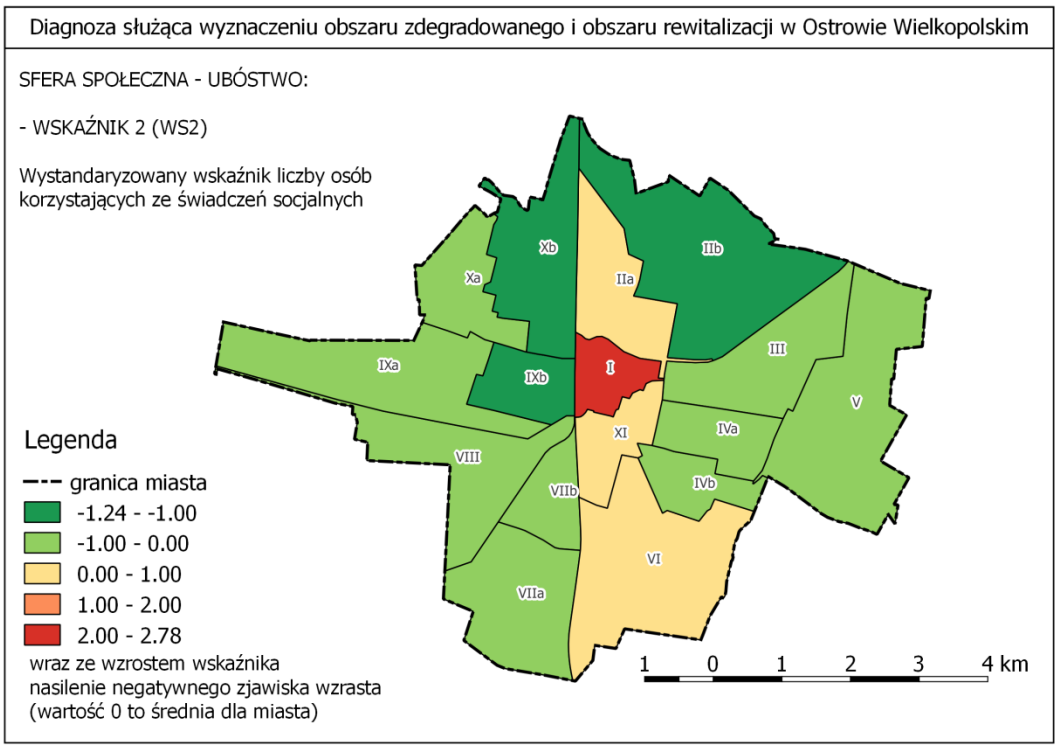
Wizualizacje zjawiska

a) nasilenie zjawiska

Rysunek 3. Liczba osób pobierających świadczenia socjalne

b) odchylenie od średniej dla miasta

Rysunek 4. Liczba osób pobierających świadczenia socjalne - wskaźnik wystandaryzowany

4.2.1.3 WSKAŹNIK III – PRZESTĘPCZOŚĆ - Liczba popełnionych przestępstw w przeliczeniu na 100 osób zamieszkujących obszar analityczny

Opis wskaźnika

Kolejnym wskaźnikiem w sferze społecznej wybranym zgodnie z zapisami Ustawy o rewitalizacji jest wskaźnik przedstawiający skalę przestępczości na obszarach analitycznych. Analiza obejmuje wskaźnik liczby przestępstw z wyłączeniem przestępstw drogowych. Wskaźnik wyrażony w ten sposób przedstawi obszary w Ostrowie Wielkopolskim, w obrębie których dochodzi do największej liczby niepokojących zdarzeń.

Dane do obliczenia wskaźnika

Nazwa wskaźnika	Liczba popełnionych przestępstw w przeliczeniu na 100 osób zamieszkałych w obszarze analitycznym
Źródło danych	- Komenda Powiatowa Policji w Ostrowie Wielkopolskim - Urząd Miejski w Ostrowie Wielkopolskim Wydział Spraw Obywatelskich
Zakres danych	- Liczba popełnionych przestępstw (z wyłączeniem przestępstw drogowych) według miejsca ich popełnienia (stan na 31.XII.2015 r.) - Osoby zamieszkałe w Ostrowie Wielkopolskim według miejsca zamieszkania (stan na 31.XII.2015 r.)
Sposób obliczenia	$\boldsymbol{W_3 = \frac{L_P}{L_M} \times 100}$ gdzie: W_3 - liczba popełnionych przestępstw na 100 osób L_P - liczna popełnionych przestępstw L_M - liczba mieszkańców obszaru
Rodzaj wskaźnika	Im wskaźnik jest wyższy tym sytuacja jest gorsza.

Obliczenie wskaźnika

Nr obszaru	1	2	3	4	5	6	7	8
Symbol obszaru	I	IIa	IIb	III	IVa	IVb	V	VI
W_3	4,11	1,80	1,67	1,89	0,75	0,59	0,59	1,27

Nr obszaru	9	10	11	12	13	14	15	16
Symbol obszaru	VIIa	VIIb	VIII	IXa	IXb	Xa	Xb	XI
W_3	0,49	0,55	0,59	0,75	0,88	0,69	1,05	1,47

Dla każdego obszaru analitycznego została powyżej wyliczona liczba popełnionych przestępstw w przeliczeniu na 100 osób (W_3). W celu dalszego porównania wskaźników zostały one wystandaryzowane wg wzoru poniżej (co daje możliwość późniejszego dodawania wskaźników). Wartości wystandaryzowane przedstawiają odchylenia od normy, którą jest średnia dla miasta. Wyniki przyjmują wartości dodatnie oraz ujemne. Wyniki ujemne przedstawiają sytuację lepszą niż średnia dla Miasta Ostrowa Wielkopolskiego, natomiast wyniki dodatnie sytuację gorszą.

$$W_{S3} = \frac{W_3 - \mu}{\sigma}$$

gdzie:

W_{S3} - wystandaryzowany wskaźnik
W_3 - liczba popełnionych przestępstw na 100 osób zamieszkałych w obszarze analitycznym
μ - średnia dla miasta (≈ 1,45)
σ - odchylenie standardowe (≈ 0,88)

Nr obszaru	1	2	3	4	5	6	7	8
Symbol obszaru	I	IIa	IIb	III	IVa	IVb	V	VI
W_{S3}	3,01	0,40	0,25	0,50	-0,79	-0,97	-0,97	-0,21

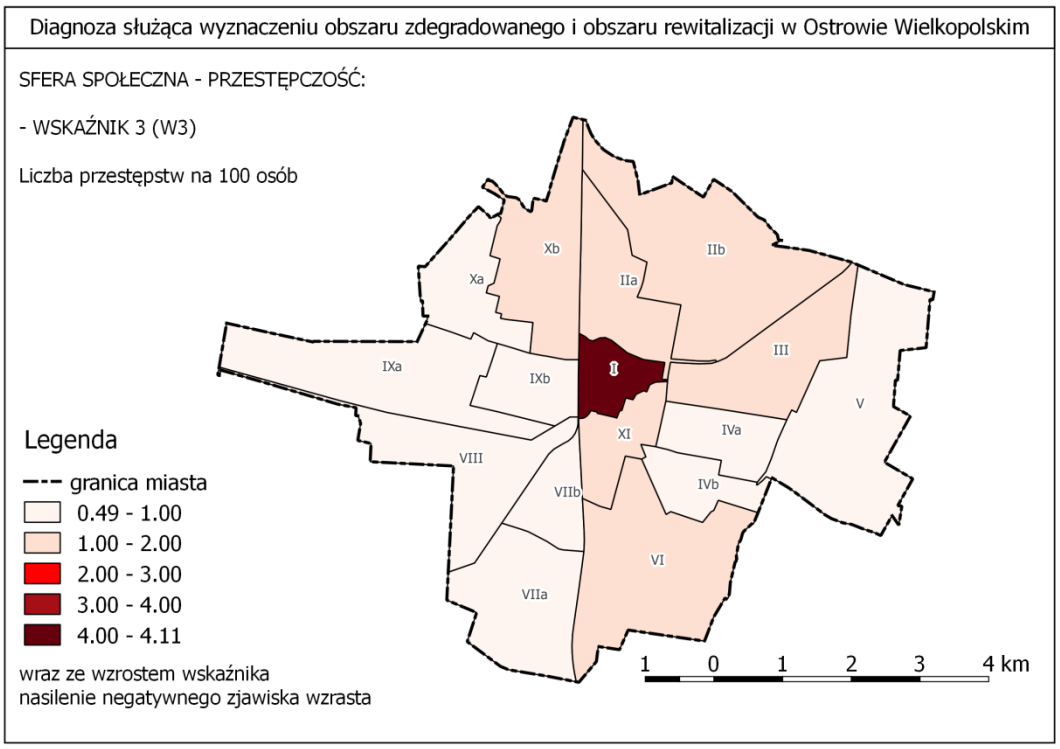
Nr obszaru	9	10	11	12	13	14	15	16
Symbol obszaru	VIIa	VIIb	VIII	IXa	IXb	Xa	Xb	XI
W_{S3}	-1,09	-1,03	-0,98	-0,80	-0,65	-0,87	-0,45	0,02

Wynik analizy zjawiska

Przeprowadzona analiza wskazuje, że spośród wszystkich 16 obszarów w 5 sytuacja związana z przestępczością jest gorsza od średniej dla Miasta Ostrowa Wielkopolskiego. Szczególnie duże, niekorzystne odchylenie wskaźnika występuje na obszarze analitycznym nr 1 (symbol I) – czyli w Osiedlu Nr 1 „ŚRÓDMIEŚCIE". Jest to kolejny wskaźnik, który pokazuje problem ostrowskiego śródmieścia. Należy jednak zwrócić uwagę na fakt, iż wskaźnik ten odnosi się do miejsca popełnienia przestępstwa i niekoniecznie jest skorelowany bezpośrednio z mieszkańcami tego obszaru. Niemniej jednak wpływa na jakość życia w ostrowskim śródmieściu.

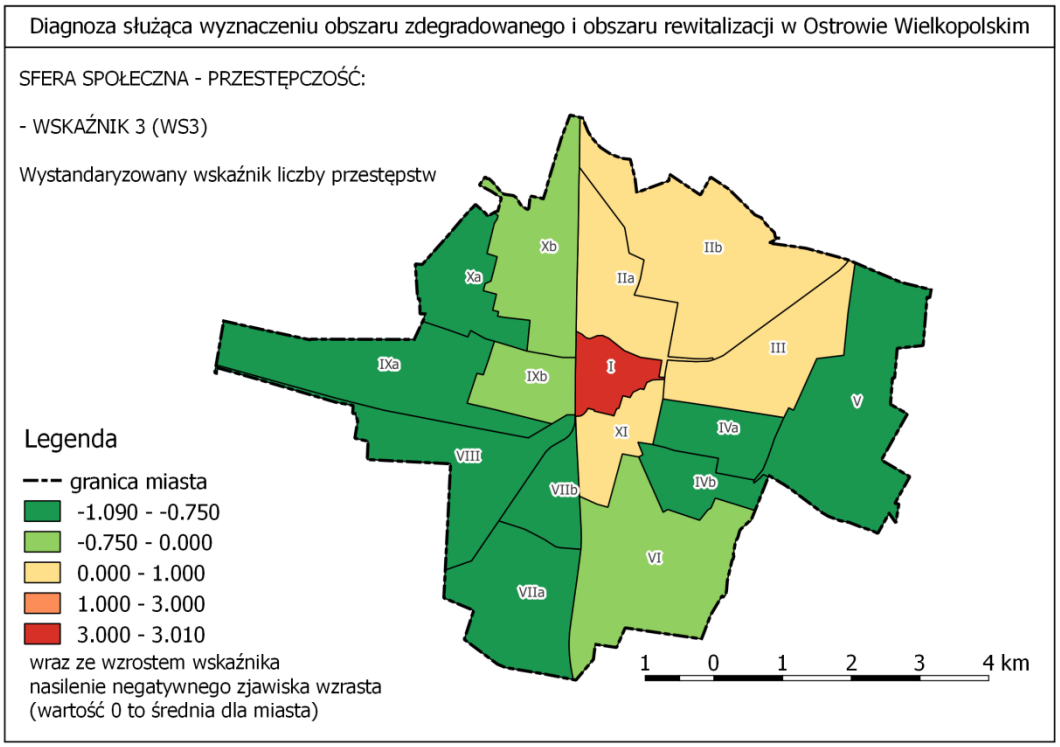
Wizualizacje zjawiska

a) nasilenie zjawiska

Rysunek 5. Liczba przestępstw w obszarach w przeliczeniu na 100 mieszkańców

b) odchylenie od średniej dla miasta

Rysunek 6. Liczba przestępstw w obszarach w przeliczeniu na 100 mieszkańców - wskaźnik wystandaryzowany

4.2.1.4 WSKAŹNIK IV – POZIOM EDUKACJI - Średni wynik testu kończącego szkołę podstawową osiągany przez uczniów zamieszkałych na danym obszarze

Opis wskaźnika

Kolejnym wskaźnikiem w sferze społecznej wybranym zgodnie z zapisami Ustawy o rewitalizacji jest wskaźnik przedstawiający poziom edukacji na obszarach analitycznych. Analiza obejmuje wskaźnik średniego wyniku testu kończącego szkołę podstawową osiągany przez uczniów z danego obszaru analitycznego. Wskaźnik wyrażony w ten sposób przedstawia obszary w Ostrowie Wielkopolskim w obrębie, których poziom edukacji jest niższy od średniej dla miasta.

Dane do obliczenia wskaźnika

Nazwa wskaźnika	Średni wynik testu kończącego szkołę podstawową osiągany przez uczniów zamieszkałych w obszarze analitycznym
Źródło danych	- Urząd Miejski w Ostrowie Wielkopolskim Wydział Edukacji i Sportu (szkoły podstawowe z terenu miasta)
Zakres danych	- Średni wynik testu kończącego szkołę podstawową osiągany przez uczniów wg miejsca zamieszkania (dane z egzaminu z 2015 r.)
Sposób obliczenia	Dane otrzymane ze szkół wymagały jedynie zsumowania i obliczenia średniej ważonej wyników uczniów z danych obszarów analitycznych. Zastosowano klasyczny wzór na średnią ważoną gdzie: $\boldsymbol{W_4 = \frac{\sum_{i=1}^{n} w_i x_i}{\sum_{i=1}^{n} w_i}}$ W_4 – średni wynik uczniów z danego obszaru w_i - liczba uczniów z danej szkoły zamieszkałych na danym obszarze x_i - średni wynik uczniów z danej szkoły zamieszkałych na danym obszarze
Rodzaj wskaźnika	Im wskaźnik jest wyższy tym sytuacja jest lepsza.

Obliczenie wskaźnika

Nr obszaru	1	2	3	4	5	6	7	8
Symbol obszaru	I	IIa	IIb	III	IVa	IVb	V	VI
W_4	59,13	54,94	72,66	62,79	73,58	74,06	70,49	66,73

Nr obszaru	9	10	11	12	13	14	15	16
Symbol obszaru	VIIa	VIIb	VIII	IXa	IXb	Xa	Xb	XI
W_4	66,43	61,13	71,12	87,00	69,90	65,14	66,61	61,16

Dla każdego obszaru analitycznego został powyżej wyliczony średni wynik testu kończącego szkołę podstawową uzyskiwany przez uczniów zamieszkujących dane obszary (W_4). W celu dalszego porównania wskaźników zostały one wystandaryzowane wg wzoru poniżej (co daje możliwość późniejszego dodawania wskaźników). Wartości wystandaryzowane przedstawiają odchylenia od normy, którą jest średnia dla miasta. Wyniki przyjmują wartości dodatnie oraz ujemne. Wskaźnik ma charakter pozytywny dlatego też nadano mu wartość ujemną czyli przemnożono przez -1. Wyniki ujemne przedstawiają sytuację lepszą niż średnia dla Miasta Ostrowa Wielkopolskiego, natomiast wyniki dodatnie sytuację gorszą.

$$W_{S4} = \frac{W_4 - \mu}{\sigma} \times (-1)$$

gdzie:

W_{S4} - wystandaryzowany wskaźnik
W_4 - średni wynik testu kończącego szkołę podstawową
μ - średnia dla miasta (≈ 66,58)
σ - odchylenie standardowe (≈ 7,30)

Nr obszaru	1	2	3	4	5	6	7	8
Symbol obszaru	I	IIa	IIb	III	IVa	IVb	V	VI
W_{S4}	1,02	1,59	-0,83	0,52	-0,96	-1,02	-0,54	-0,02

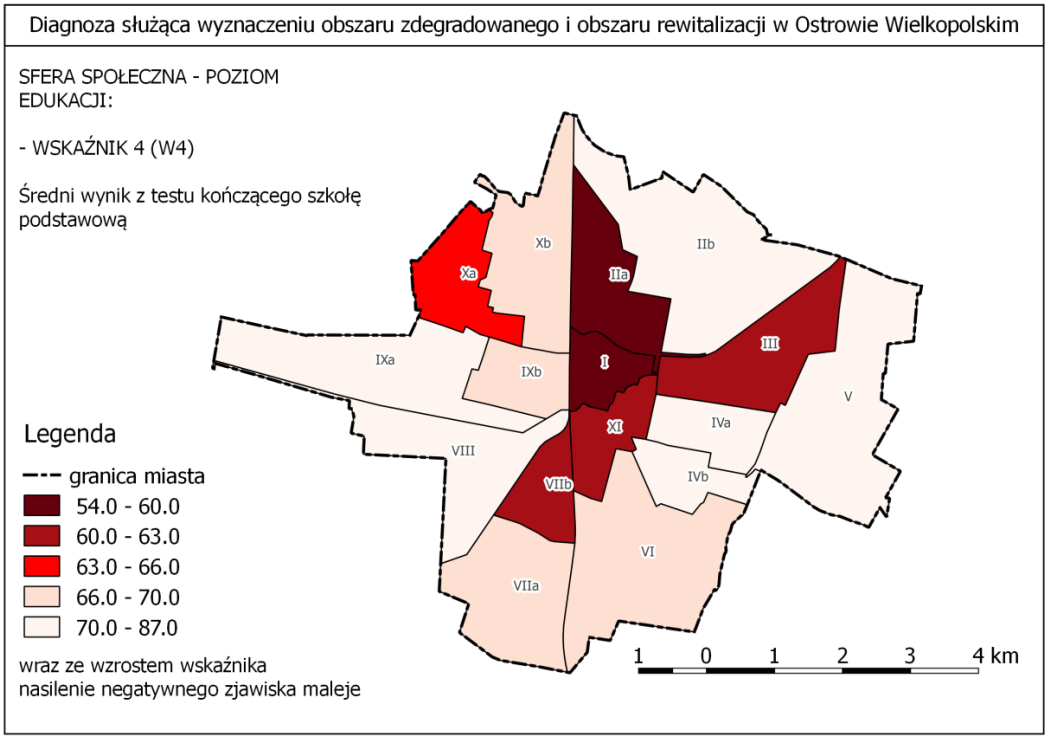
Nr obszaru	9	10	11	12	13	14	15	16
Symbol obszaru	VIIa	VIIb	VIII	IXa	IXb	Xa	Xb	XI
W_{S4}	0,02	0,75	-0,62	-2,80	-0,46	0,20	0,00	0,74

Wynik analizy zjawiska

Przeprowadzona analiza wskazuje, że spośród wszystkich 16 obszarów w 7 sytuacja związana z poziomem edukacji jest gorsza od średniej dla Miasta Ostrowa Wielkopolskiego. Szczególnie duże, niekorzystne odchylenie wskaźnika występuje na obszarze analitycznym nr 2 (symbol IIa) – zachodnia część Osiedla Nr 2 „WENECJA" oraz na obszarze analitycznym nr 1 (symbol I) – czyli w Osiedlu Nr 1 „ŚRÓDMIEŚCIE". Wskaźnik ten pokazuje, gdzie zamieszkują dzieci mające problemy z nauką. Po raz kolejny widać, że negatywne wskaźniki kumulują się w centrum.

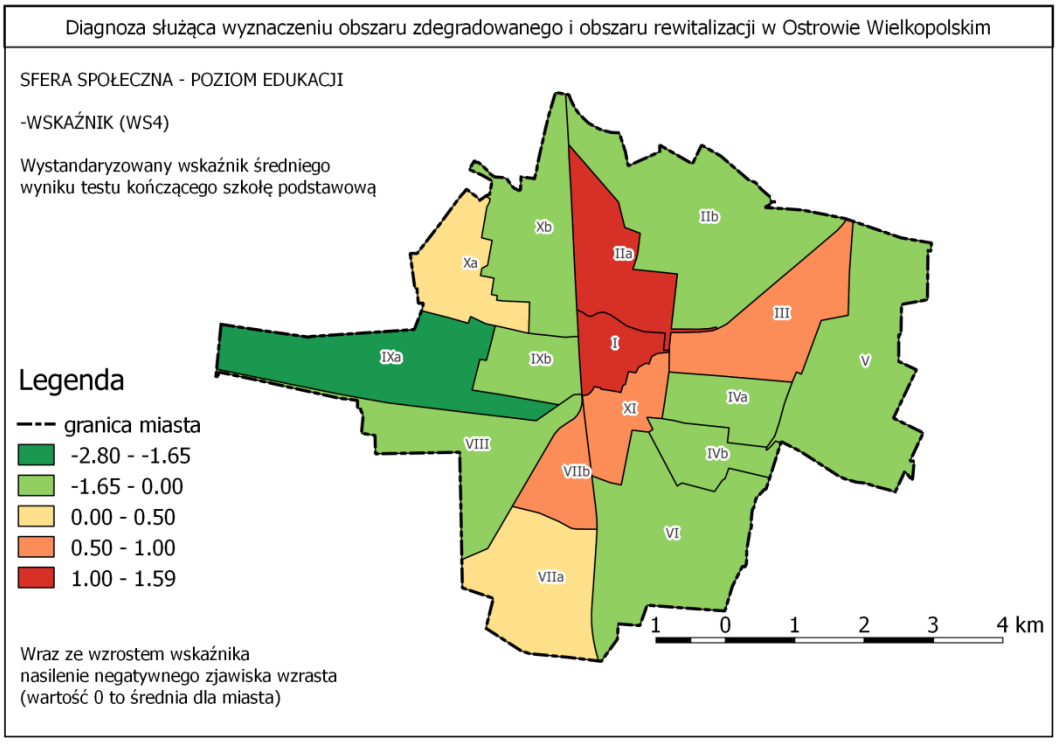
Wizualizacje zjawiska

a) nasilenie zjawiska

Rysunek 7. Średni wynik testu kończącego szkołę podstawową osiągany przez uczniów zamieszkałych na danym obszarze

b) odchylenie od średniej dla miasta

Rysunek 8. Średni wynik testu kończącego szkołę podstawową osiągany przez uczniów zamieszkałych na danym obszarze - wskaźnik wystandaryzowany

4.2.1.5 WSKAŹNIK V – POZIOM AKTYWNOŚCI SPOŁECZEŃSTWA W ŻYCIU PUBLICZNYM
- Frekwencja w wyborach samorządowych w 2014 r.

Opis wskaźnika

Ostatnim wskaźnikiem w sferze społecznej wybranym zgodnie z zapisami Ustawy o rewitalizacji jest wskaźnik przedstawiający poziom aktywności społeczeństwa w życiu publicznym na obszarach analitycznych. Analiza obejmuje wskaźnik odnoszący się do frekwencji w wyborach samorządowych, które odbyły się w 2014 r. Wskaźnik wyrażony w ten sposób przedstawia obszary w Ostrowie Wielkopolskim, w obrębie których mieszkańcy mniej angażują się w życie publiczne.

Dane do obliczenia wskaźnika

Nazwa wskaźnika	Frekwencja w wyborach samorządowych w 2014 r.
Źródło danych	Państwowa Komisja Wyborcza (portal internetowy www.samorzad2014.pkw.gov.pl – marzec 2016)
Zakres danych	- liczba wydanych kart do głosowania w wyborach samorządowych w 2014 r. - liczba uprawnionych do głosowania w wyborach samorządowych w 2014 r.
Sposób obliczenia	Dane otrzymane z portalu wymagały jedynie zsumowania liczby osób uprawnionych do oddania głosu w wyborach oraz liczby wydanych kart. Do obliczenia średniej frekwencji dla każdego obszaru analitycznego zastosowano klasyczny wzór gdzie: $\boldsymbol{W_5 = \frac{L_k}{L_u} \times 100}$ W_5 – średnia frekwencja z danego obszaru L_k - liczba wydanych kart do głosowania na danym obszarze (suma z obwodów wchodzących w skład obszaru analitycznego) L_u - liczba osób uprawnionych do głosowania na danym obszarze (suma z obwodów wchodzących w skład obszaru analitycznego)
Rodzaj wskaźnika	Im wskaźnik jest wyższy tym sytuacja jest lepsza.

Obliczenie wskaźnika

Nr obszaru	1	2	3	4	5	6	7	8
Symbol obszaru	I	IIa	IIb	III	IVa	IVb	V	VI
W_5	36,68	43,08	47,57	47,95	44,03	43,17	44,67	45,89

Nr obszaru	9	10	11	12	13	14	15	16
Symbol obszaru	VIIa	VIIb	VIII	IXa	IXb	Xa	Xb	XI
W_5	46,60	47,31	45,57	44,42	47,71	41,15	44,85	43,58

Dla każdego obszaru analitycznego została powyżej wyliczona średnia frekwencja w wyborach samorządowych w roku 2014 (W_5). W celu dalszego porównania wskaźników zostały one wystandaryzowane wg wzoru poniżej (co daje możliwość późniejszego dodawania wskaźników). Wartości wystandaryzowane przedstawiają odchylenia od normy, którą jest dla miasta. Wyniki przyjmują wartości dodatnie oraz ujemne. Wskaźnik ma charakter pozytywny dlatego też nadano mu wartość ujemną czyli przemnożono przez -1. Wyniki ujemne przedstawiają sytuację lepszą niż średnia dla Miasta Ostrowa Wielkopolskiego, natomiast wyniki dodatnie sytuację gorszą.

$$W_{S5} = \frac{W_5 - \mu}{\sigma} \times (-1)$$

gdzie:

W_{S5} - wystandaryzowany wskaźnik
W_5 - frekwencja w obszarze analitycznym
μ - średnia dla miasta (≈ 43,68)
σ - odchylenie standardowe (≈ 2,79)

Nr obszaru	1	2	3	4	5	6	7	8
Symbol obszaru	I	IIa	IIb	III	IVa	IVb	V	VI
W_{S5}	2,51	0,22	-1,39	-1,53	-0,13	0,18	-0,35	-0,80

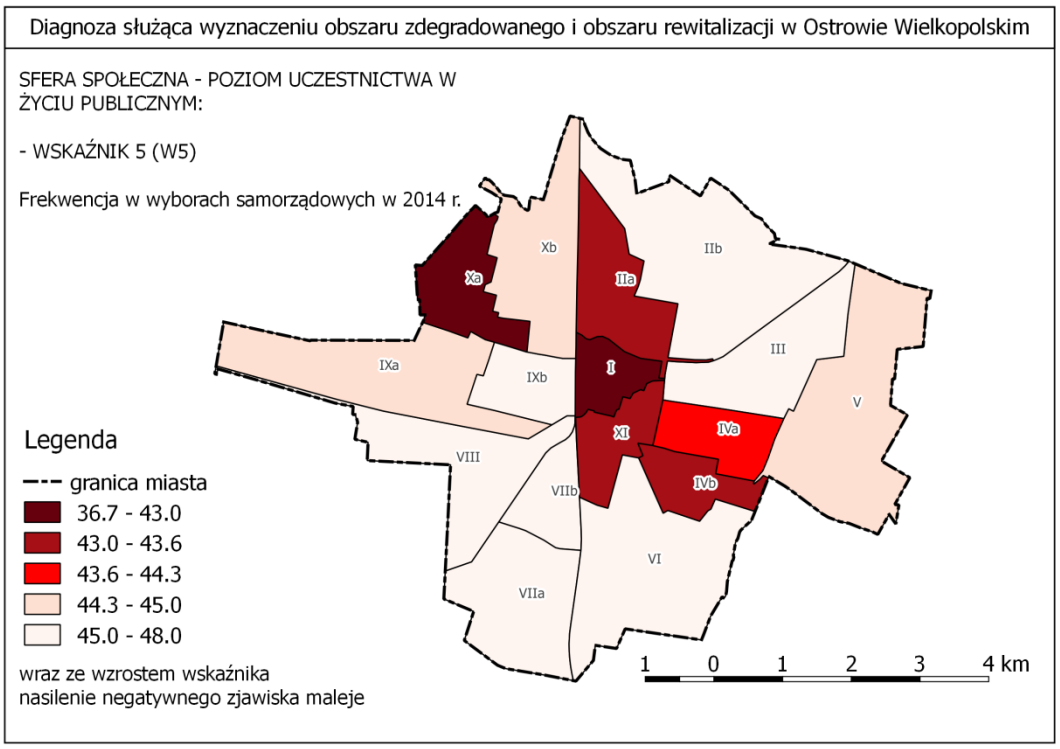
Nr obszaru	9	10	11	12	13	14	15	16
Symbol obszaru	VIIa	VIIb	VIII	IXa	IXb	Xa	Xb	XI
W_{S5}	-1,05	-1,30	-0,68	-0,27	-1,44	0,91	-0,42	0,04

Wynik analizy zjawiska

Przeprowadzona analiza wskazuje, że spośród wszystkich 16 obszarów w 5 sytuacja związana z poziomem aktywności w życiu publicznym jest gorsza od średniej dla Miasta Ostrowa Wielkopolskiego. Wskaźnik ten pokazuje, że szczególnie duże, niekorzystne odchylenie wskaźnika występuje na obszarze analitycznym nr 1 (symbol I) – czyli Osiedlu Nr 1 „ŚRÓDMIEŚCIE".

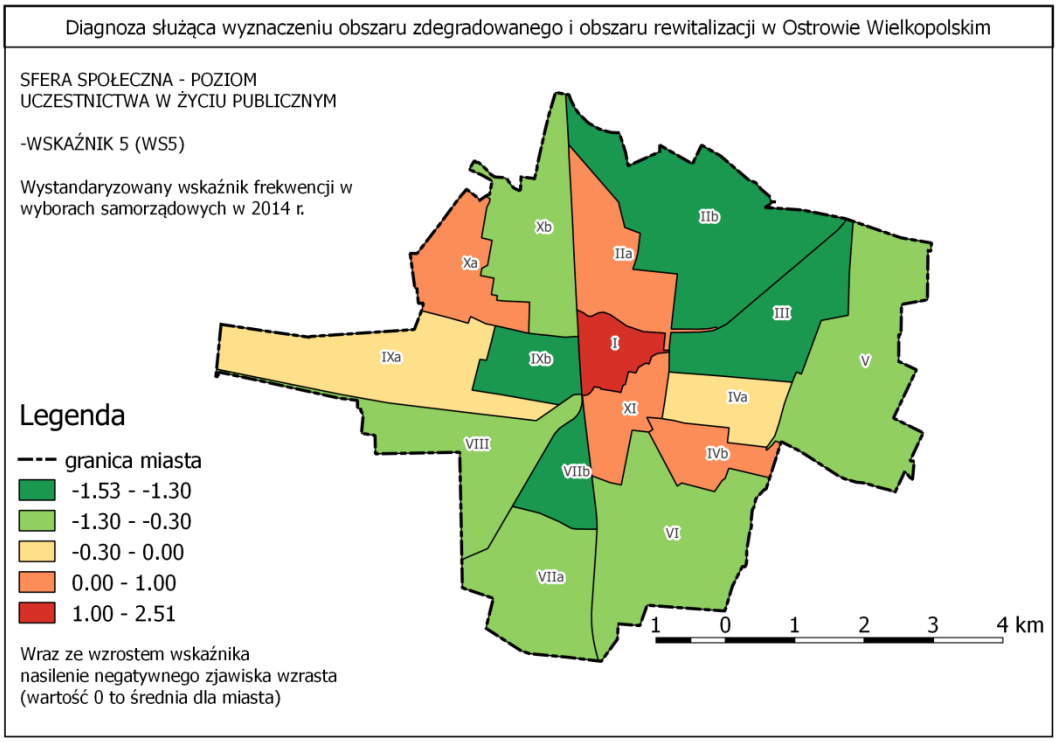
Wizualizacje zjawiska

a) nasilenie zjawiska

Rysunek 9. Frekwencja w wyborach samorządowych w 2014 r. wg obszarów analitycznych

b) odchylenie od średniej dla miasta

Rysunek 10. Frekwencja w wyborach samorządowych w 2014 r. wg obszarów analitycznych - wskaźnik wystandaryzowany

4.2.1.6 Sumaryczny wskaźnik społeczny

Opis wskaźnika

Podsumowaniem analizy w sferze społecznej jest podanie wskaźnika sumarycznego. Wskaźnik wyrażony w ten sposób przedstawia obszary w Ostrowie Wielkopolskim, gdzie zdiagnozowane zostały problemy w sferze społecznej.

Dane do obliczenia wskaźnika

Nazwa wskaźnika	Sumaryczny wskaźnik społeczny
Sposób obliczenia	$\boldsymbol{W_{SS} = W_{S1} + W_{S2} + W_{S3} + W_{S4} + W_{S5}}$ W_{SS} – sumaryczny wskaźnik społeczny W_{S1} – wystandaryzowany wskaźnik bezrobocia W_{S2} – wystandaryzowany wskaźnik ubóstwa W_{S3} – wystandaryzowany wskaźnik przestępczości W_{S4} – wystandaryzowany wskaźnik poziomu edukacji W_{S5} – wystandaryzowany wskaźnik uczestnictwa w życiu publicznym
Rodzaj wskaźnika	Im wskaźnik jest wyższy tym sytuacja jest gorsza.

Obliczenie wskaźnika

Dla każdego obszaru analitycznego został poniżej wyliczony sumaryczny wskaźnik społeczny (W_{SS}), który jest sumą 5 wystandaryzowanych wskaźników społecznych. Wartości wystandaryzowane przedstawiają odchylenia od norm, które są średnimi dla miasta. Wyniki przyjmują wartości dodatnie oraz ujemne. Wyniki ujemne przedstawiają sytuację lepszą niż średnia dla Miasta Ostrowa Wielkopolskiego, natomiast wyniki dodatnie sytuację gorszą.

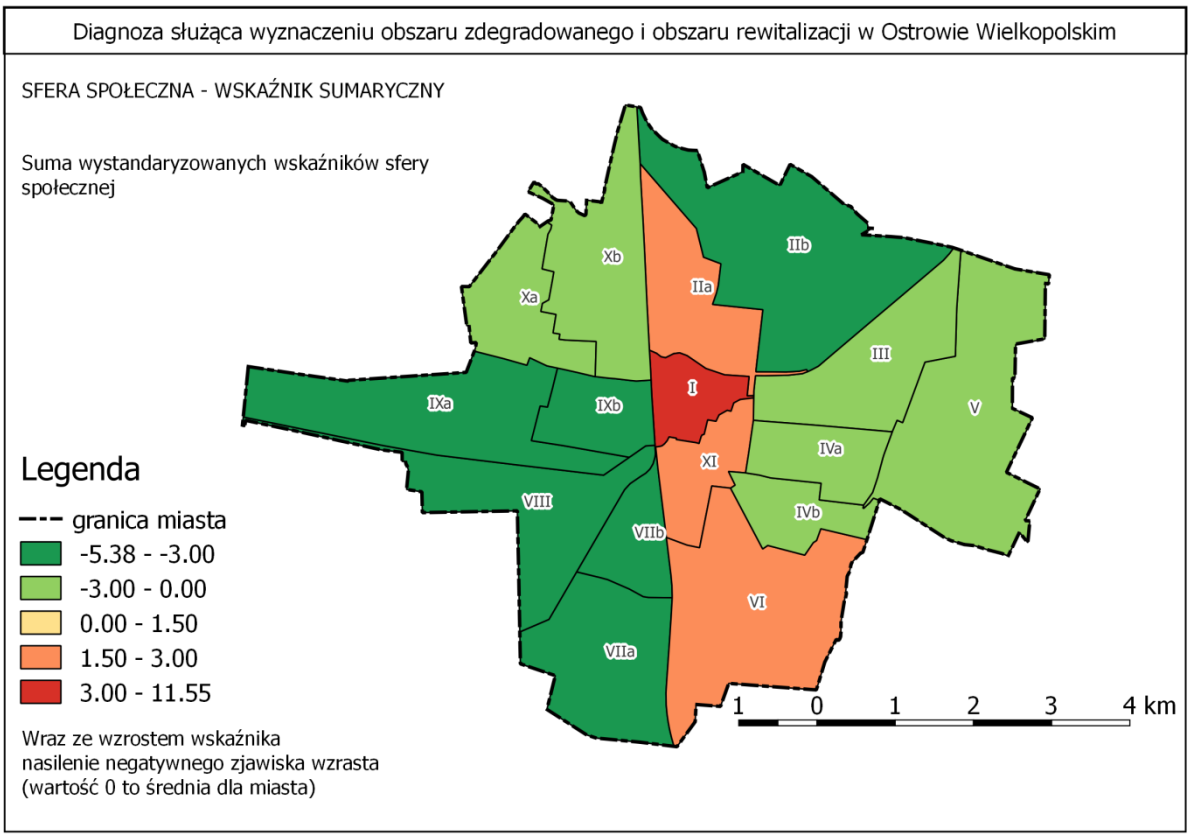
Nr obszaru	1	2	3	4	5	6	7	8
Symbol obszaru	I	IIa	IIb	III	IVa	IVb	V	VI
W_{SS}	11,55	2,46	-4,23	-2,25	-2,96	-2,95	-2,49	1,57

Nr obszaru	9	10	11	12	13	14	15	16
Symbol obszaru	VIIa	VIIb	VIII	IXa	IXb	Xa	Xb	XI
W_{SS}	-3,63	-3,32	-3,45	-4,42	-5,38	-0,74	-2,53	2,31

Wynik analizy zjawiska

Przeprowadzona analiza wskazuje, że spośród wszystkich 16 obszarów w 4 sytuacja związana ze sferą społeczną, zbadana na podstawie wyznaczonych wskaźników, jest gorsza od średniej dla Miasta Ostrowa Wielkopolskiego. Szczególnie duże, niekorzystne odchylenie wskaźnika występuje na obszarze analitycznym nr 1 (symbol I) – czyli Osiedlu Nr 1 „ŚRÓDMIEŚCIE".

Wizualizacje sumarycznego wskaźnika społecznego

Rysunek 11. Wartość sumarycznego wskaźnika społecznego

4.2.2 Sfera gospodarcza

Norma prawna nakazuje, aby w procesie wyboru obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji zdiagnozować poza sferą społeczną przynajmniej jedną ze sfer: gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną, techniczną. Przeprowadzając niniejszą diagnozę z uwagi na specyfikę miasta i dostępność danych zdecydowano się na pogłębione badanie sfery gospodarczej. Na potrzeby niniejszego opracowania przedstawiono 5 wskaźników gospodarczych, które obiektywnie obrazują sytuację w poszczególnych obszarach porównawczych miasta:

- Stopień przedsiębiorczości (wskaźnik 6 – W_6):
  – liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 osób
- Negatywna dynamika przedsiębiorstw (wskaźnik 7 – W_7):
  – stosunek liczby wykreślonych i zawieszonych podmiotów gospodarczych w latach 2012-15 do liczby wykreślonych i zawieszonych podmiotów gospodarczych do roku 2011
- Aktywność przedsiębiorstw (wskaźnik 8 – W_8)
  – stosunek aktywnych podmiotów gospodarczych do wszystkich podmiotów gospodarczych
- Zasoby na rynku pracy (wskaźnik 9 – W_9):
  – liczba osób w wieku poprodukcyjnym na 100 osób
- Przydatność jednostek na rynku pracy (wskaźnik 10 – W_{10}):
  – liczba osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym lub niżej na 100 osób bezrobotnych

4.2.2.1 WSKAŹNIK VI – STOPIEŃ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI - Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 osób zamieszkałych na terenie analitycznym

Opis wskaźnika

Pierwszym wskaźnikiem w sferze gospodarczej wybranym zgodnie z zapisami Ustawy o rewitalizacji jest wskaźnik przedstawiający stopień przedsiębiorczości w Ostrowie Wielkopolskim w odniesieniu do poszczególnych obszarów analitycznych. Analiza obejmuje wskaźnik przedstawiający liczbę zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego obszaru. Wskaźnik wyrażony w ten sposób przedstawia obszary w Ostrowie Wielkopolskim w obrębie których występują deficyty w sferze gospodarczej.

Dane do obliczenia wskaźnika

Nazwa wskaźnika	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 osób.
Źródło danych	- Urząd Miejski w Ostrowie Wielkopolskim Wydział Spraw Obywatelskich
Zakres danych	- Podmioty wpisane do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej z podziałem na datę i status wpisu (stan na 31.XII.2015 r.) - Osoby zamieszkałe w Ostrowie Wielkopolskim według miejsca zamieszkania (stan na 31.XII.2015 r.)
Sposób obliczenia	$\boldsymbol{W_6 = \frac{L_{PG}}{L_M} \times 100}$ gdzie: W_6 – liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 osób L_{PG} - liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru na danym obszarze L_{MP} - liczba mieszkańców zamieszkałych w obszarze
Rodzaj wskaźnika	Im wskaźnik jest wyższy tym sytuacja jest lepsza.

Obliczenie wskaźnika

Nr obszaru	1	2	3	4	5	6	7	8
Symbol obszaru	I	IIa	IIb	III	IVa	IVb	V	VI
W_6	17,36	10,07	9,73	14,04	9,86	7,36	10,10	9,39

Nr obszaru	9	10	11	12	13	14	15	16
Symbol obszaru	VIIa	VIIb	VIII	IXa	IXb	Xa	Xb	XI
W_6	12,73	12,69	12,34	12,44	12,25	10,65	14,47	9,56

Dla każdego obszaru analitycznego została powyżej wyliczona liczba podmiotów gospodarczych przypadająca na 100 mieszkańców (W_6). W celu dalszego porównania wskaźników zostały one wystandaryzowane wg wzoru poniżej (co daje możliwość późniejszego dodawania wskaźników). Wartości wystandaryzowane przedstawiają odchylenia od normy, którą jest średnia dla miasta. Wyniki przyjmują wartości dodatnie oraz ujemne. Wskaźnik ma charakter pozytywny dlatego też nadano mu wartość ujemną czyli przemnożono przez -1. Wyniki ujemne przedstawiają sytuację lepszą niż średnia dla Miasta Ostrowa Wielkopolskiego, natomiast wyniki dodatnie sytuację gorszą.

$$W_{S6} = \frac{W_6 - \mu}{\sigma} \times (-1)$$

gdzie:

W_{S6} - wystandaryzowany wskaźnik
W_6 - liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 osób
μ - średnia dla miasta (≈ 11,65)
σ - odchylenie standardowe (≈ 2,38)

Nr obszaru	1	2	3	4	5	6	7	8
Symbol obszaru	I	IIa	IIb	III	IVa	IVb	V	VI
W_{S6}	-2,40	0,66	0,81	-1,01	0,75	1,80	0,65	0,95

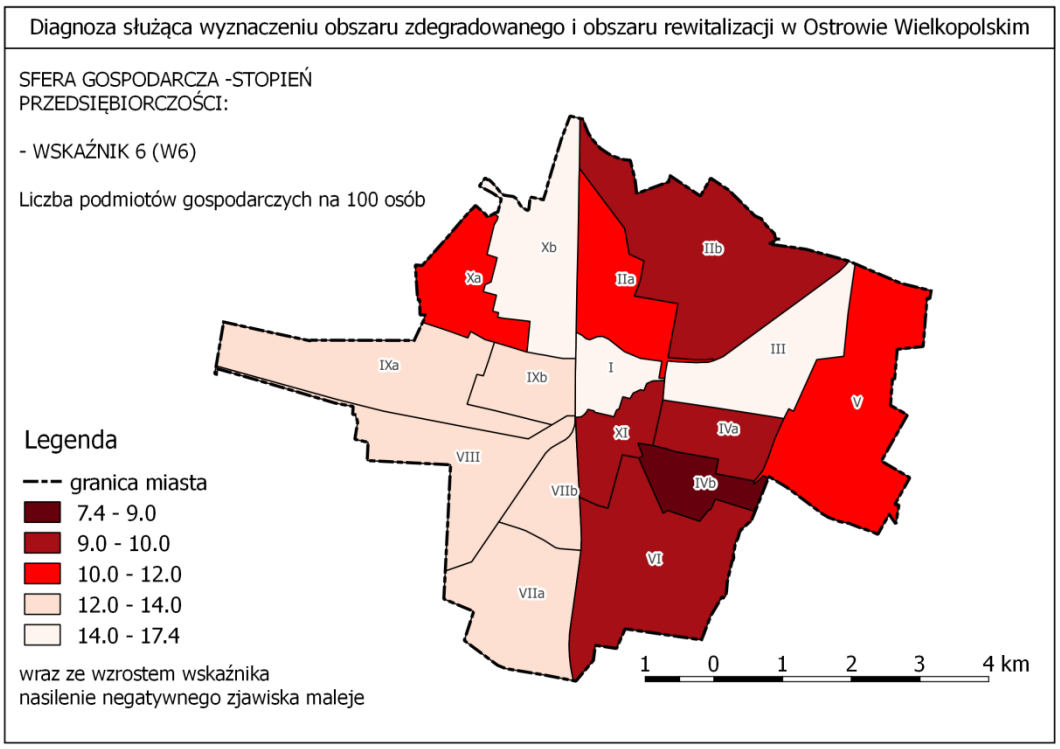
Nr obszaru	9	10	11	12	13	14	15	16
Symbol obszaru	VIIa	VIIb	VIII	IXa	IXb	Xa	Xb	XI
W_{S6}	-0,45	-0,44	-0,29	-0,33	-0,25	0,42	-1,18	0,88

Wynik analizy zjawiska

Przeprowadzona analiza wskazuje, że spośród wszystkich 16 obszarów w 8 sytuacja związana ze stopniem przedsiębiorczości jest gorsza od średniej dla Miasta Ostrowa Wielkopolskiego. Szczególnie duże, niekorzystne odchylenie wskaźnika występuje w obszarze analitycznym nr 6 (symbol IVb) – czyli południowej części Osiedla Nr 4 „JANA PAWŁA II".

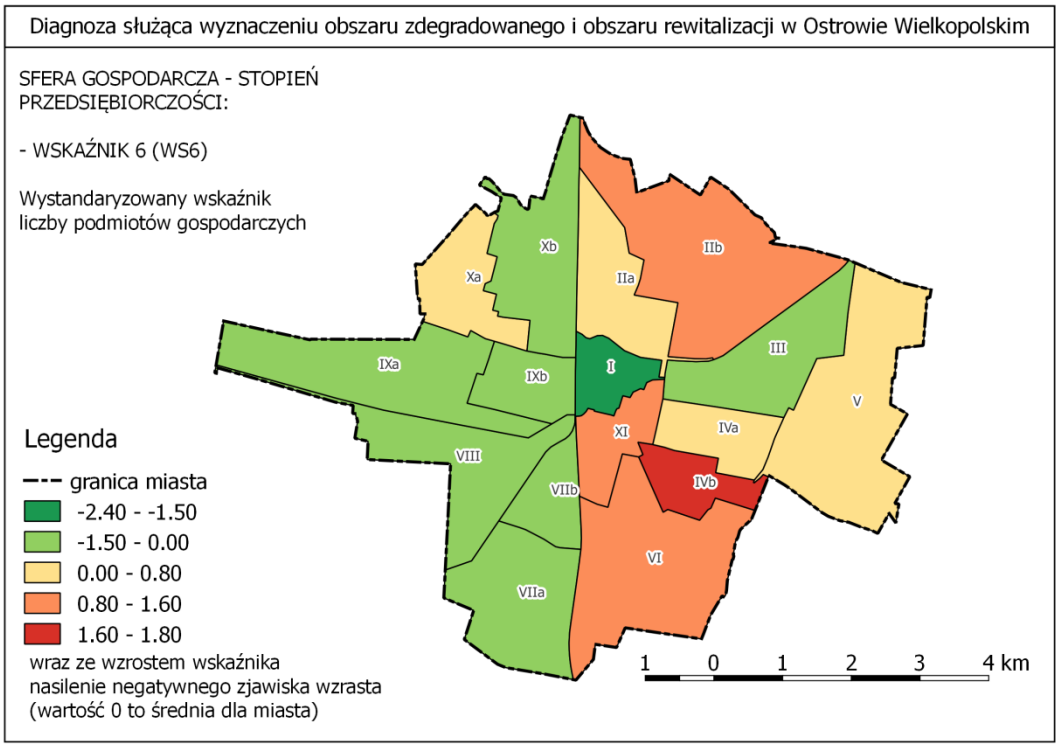
Wizualizacje zjawiska

a) nasilenie zjawiska

Rysunek 12. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 osób

b) odchylenie od średniej dla miasta

Rysunek 13. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 osób - wskaźnik wystandaryzowany

4.2.2.2 WSKAŹNIK VII – NEGATYWNA DYNAMIKA PRZEDSIĘBIORSTW - Stosunek liczby wykreślonych i zawieszonych podmiotów gospodarczych w latach 2012-15 do liczby wykreślonych i zawieszonych podmiotów gospodarczych do roku 2011

Opis wskaźnika

Drugim wskaźnikiem w sferze gospodarczej wybranym zgodnie z zapisami Ustawy o rewitalizacji jest wskaźnik przedstawiający negatywną dynamikę przedsiębiorstw w Ostrowie Wielkopolskim w odniesieniu do poszczególnych obszarów analitycznych. Analiza obejmuje wskaźnik przedstawiający stosunek liczby wykreślonych i zawieszonych podmiotów gospodarczych w latach 2012-15 do liczby wykreślonych i zawieszonych podmiotów gospodarczych do roku 2011. Wskaźnik wyrażony w ten sposób przedstawia obszary w Ostrowie Wielkopolskim w obrębie których występuje negatywna dynamika w sferze gospodarczej.

Dane do obliczenia wskaźnika

Nazwa wskaźnika	Stosunek liczby wykreślonych i zawieszonych podmiotów gospodarczych w latach 2012-15 do liczby wykreślonych i zawieszonych podmiotów gospodarczych do roku 2011
Źródło danych	- Urząd Miejski w Ostrowie Wielkopolskim Wydział Spraw Obywatelskich
Zakres danych	- Podmioty wpisane do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej z podziałem na datę i status wpisu (stan na 31.XII.2015 r.)
Sposób obliczenia	$\boldsymbol{W_7 = \frac{L_{PW1}}{L_{PW2}} \times 100}$ gdzie: W_7 - Stosunek liczby wykreślonych i zawieszonych podmiotów gospodarczych w latach 2012-15 do liczby wykreślonych i zawieszonych podmiotów gospodarczych do roku 2011 L_{PW1} - liczba podmiotów gospodarczych wykreślonych i zawieszonych w latach 2012-15 L_{PW2} - liczba podmiotów gospodarczych wykreślonych i zawieszonych do 2011 roku
Rodzaj wskaźnika	Im wskaźnik jest wyższy tym sytuacja jest gorsza.

Obliczenie wskaźnika

Nr obszaru	1	2	3	4	5	6	7	8
Symbol obszaru	I	IIa	IIb	III	IVa	IVb	V	VI
W_7	0,61	0,52	0,51	0,62	0,38	0,44	0,65	0,69

Nr obszaru	9	10	11	12	13	14	15	16
Symbol obszaru	VIIa	VIIb	VIII	IXa	IXb	Xa	Xb	XI
W_7	0,63	0,71	0,50	0,47	0,29	0,38	0,46	0,52

Dla każdego obszaru analitycznego została powyżej wyliczony stosunek liczby wykreślonych i zawieszonych podmiotów gospodarczych w latach 2012-15 do liczby wykreślonych i zawieszonych podmiotów gospodarczych do roku 2011 (W_7). W celu dalszego porównania wskaźników zostały one wystandaryzowane wg wzoru poniżej (co daje możliwość późniejszego dodawania wskaźników). Wartości wystandaryzowane przedstawiają odchylenia od normy, którą jest średnia dla miasta. Wyniki przyjmują wartości dodatnie oraz ujemne. Wyniki ujemne przedstawiają sytuację lepszą niż średnia dla Miasta Ostrowa Wielkopolskiego, natomiast wyniki dodatnie sytuację gorszą.

$$W_{S7} = \frac{W_7 - \mu}{\sigma}$$

gdzie:

W_{S7} - wystandaryzowany wskaźnik
W_7 - stosunek liczby wykreślonych i zawieszonych podmiotów gospodarczych w latach 2012-15 do liczby wykreślonych i zawieszonych podmiotów gospodarczych do roku 2011
μ - średnia dla miasta (≈ 0,52)
σ - odchylenie standardowe (≈ 0,12)

Nr obszaru	1	2	3	4	5	6	7	8
Symbol obszaru	I	IIa	IIb	III	IVa	IVb	V	VI
W_{S7}	0,80	-0,01	-0,02	0,91	-1,21	-0,64	1,17	1,48

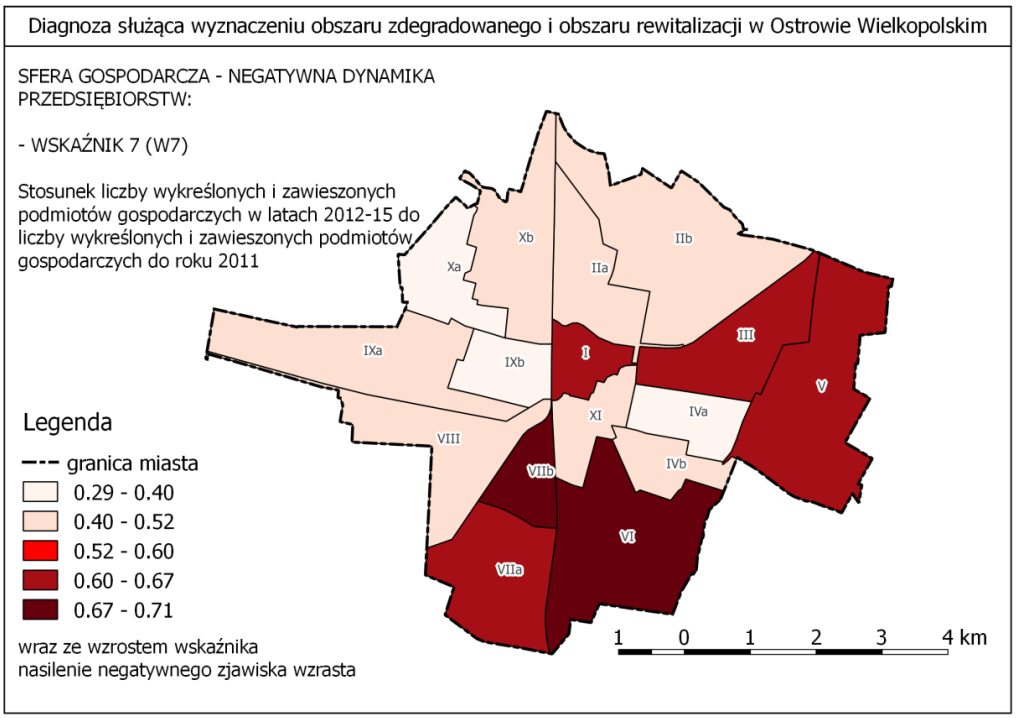
Nr obszaru	9	10	11	12	13	14	15	16
Symbol obszaru	VIIa	VIIb	VIII	IXa	IXb	Xa	Xb	XI
W_{S7}	0,99	1,63	-0,14	-0,42	-1,91	-1,21	-0,47	0,05

Wynik analizy zjawiska

Przeprowadzona analiza wskazuje, że spośród wszystkich 16 obszarów w 7 sytuacja związana ze dynamiką przedsiębiorstw jest gorsza od średniej dla Miasta Ostrowa Wielkopolskiego. Największe, niekorzystne odchylenie wskaźnika występuje w obszarze analitycznym nr 10 (symbol VIIb) – czyli północnej części Osiedla Nr 7 „ZACISZE-ZĘBCÓW". Wskaźnik ten został wybrany do niniejszego opracowania w celu zbadania negatywnej dynamiki zmian w sferze gospodarczej porównującej okres czasowy do końca roku 2011 z okresem późniejszym. Ma to bezpośredni związek z powstaniem na terenie miasta galerii handlowej.

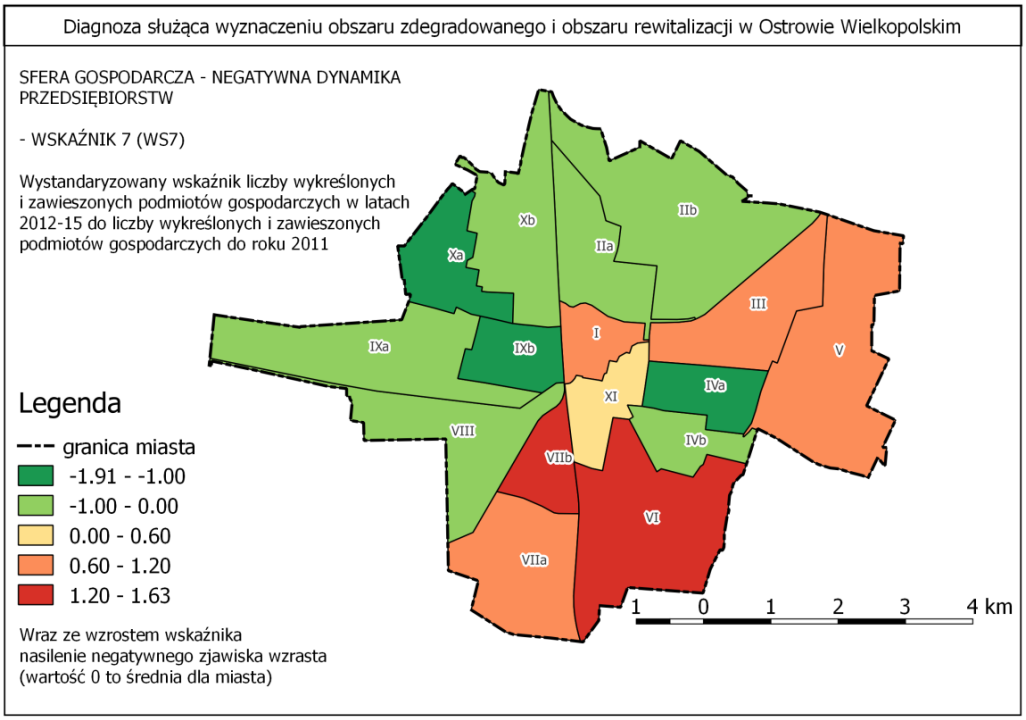
Wizualizacje zjawiska

a) nasilenie zjawiska

Rysunek 14. Stosunek liczby wykreślonych i zawieszonych podmiotów gospodarczych w latach 2012-15 do liczby wykreślonych i zawieszonych podmiotów gospodarczych do roku 2011

b) odchylenie od średniej dla miasta

Rysunek 15. Stosunek liczby wykreślonych i zawieszonych podmiotów gospodarczych w latach 2012-15 do liczby wykreślonych i zawieszonych podmiotów gospodarczych do roku 2011 - wskaźnik wystandaryzowany

4.2.2.3 WSKAŹNIK VIII – AKTYWNOŚĆ PRZEDSIĘBIORSTW - Stosunek liczby aktywnych podmiotów gospodarczych do liczby wszystkich podmiotów gospodarczych

Opis wskaźnika

Kolejnym wskaźnikiem w sferze gospodarczej wybranym zgodnie z zapisami Ustawy o rewitalizacji jest wskaźnik aktywności przedsiębiorstw w Ostrowie Wielkopolskim w odniesieniu do poszczególnych obszarów analitycznych. Analiza obejmuje wskaźnik przedstawiający stosunek liczby podmiotów gospodarczych znajdujących się w rejestrze o statusie aktywny do wszystkich podmiotów znajdujących się w rejestrze. Wskaźnik wyrażony w ten sposób przedstawia obszary w Ostrowie Wielkopolskim w obrębie których występują deficyty w sferze gospodarczej.

Dane do obliczenia wskaźnika

Nazwa wskaźnika	Stosunek liczby podmiotów gospodarczych znajdujących się w rejestrze o statusie aktywny do wszystkich podmiotów znajdujących się w rejestrze
Źródło danych	- Urząd Miejski w Ostrowie Wielkopolskim Wydział Spraw Obywatelskich
Zakres danych	- Podmioty wpisane do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej z podziałem na datę i status wpisu (stan na 31.XII.2015 r.)
Sposób obliczenia	$\boldsymbol{W_8 = \frac{L_{PA}}{L_{PG}}}$ gdzie: W_8 – stosunek liczby podmiotów gospodarczych znajdujących się w rejestrze o statusie aktywny do wszystkich podmiotów znajdujących się w rejestrze L_{PA} - liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru na danym obszarze o statusie aktywny L_{PG} - liczba wszystkich podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru w obszarze
Rodzaj wskaźnika	Im wskaźnik jest wyższy tym sytuacja jest lepsza.

Obliczenie wskaźnika

Nr obszaru	1	2	3	4	5	6	7	8
Symbol obszaru	I	IIa	IIb	III	IVa	IVb	V	VI
W_8	0,61	0,65	0,65	0,60	0,62	0,59	0,62	0,64

Nr obszaru	9	10	11	12	13	14	15	16
Symbol obszaru	VIIa	VIIb	VIII	IXa	IXb	Xa	Xb	XI
W_8	0,58	0,64	0,62	0,61	0,62	0,64	0,64	0,60

Dla każdego obszaru analitycznego został powyżej wyliczony stosunek liczby podmiotów gospodarczych znajdujących się w rejestrze o statusie aktywny do wszystkich podmiotów znajdujących się w rejestrze (W_8). W celu dalszego porównania wskaźników zostały one wystandaryzowane wg wzoru poniżej (co daje możliwość późniejszego dodawania wskaźników). Wartości wystandaryzowane przedstawiają odchylenia od normy, którą jest średnia dla miasta. Wyniki przyjmują wartości dodatnie oraz ujemne. Wskaźnik ma charakter pozytywny dlatego też nadano mu wartość ujemną czyli przemnożono przez -1. Wyniki ujemne przedstawiają sytuację lepszą niż średnia dla Miasta Ostrowa Wielkopolskiego, natomiast wyniki dodatnie sytuację gorszą.

$$W_{S8} = \frac{W_8 - \mu}{\sigma} \times (-1)$$

gdzie:

- W_{S8} - wystandaryzowany wskaźnik
- W_8 - stosunek liczby podmiotów gospodarczych znajdujących się w rejestrze o statusie aktywny do wszystkich podmiotów znajdujących się w rejestrze
- μ - średnia dla miasta (≈0,62)
- σ - odchylenie standardowe (≈ 0,02)

Nr obszaru	1	2	3	4	5	6	7	8
Symbol obszaru	I	IIa	IIb	III	IVa	IVb	V	VI
W_{S8}	0,42	-1,45	-1,51	0,74	0,06	1,47	-0,14	-1,23

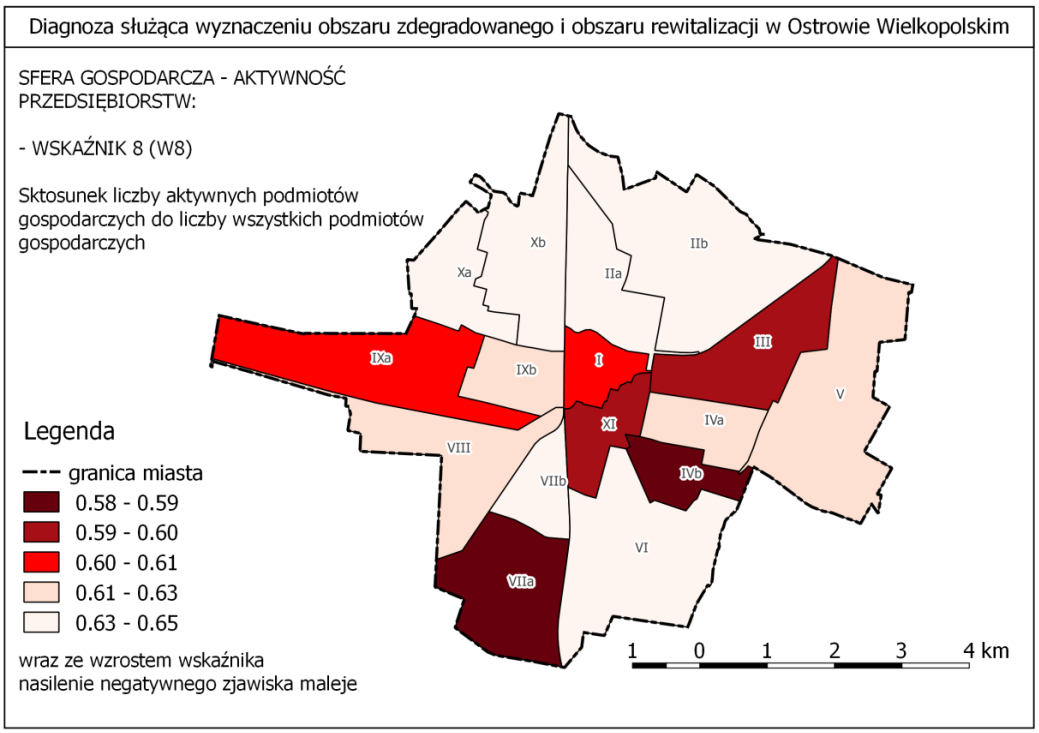
Nr obszaru	9	10	11	12	13	14	15	16
Symbol obszaru	VIIa	VIIb	VIII	IXa	IXb	Xa	Xb	XI
W_{S8}	1,81	-1,18	-0,02	0,31	-0,02	-0,91	-1,12	0,78

Wynik analizy zjawiska

Przeprowadzona analiza wskazuje, że spośród wszystkich 16 obszarów w 7 sytuacja związana ze stopniem przedsiębiorczości jest gorsza od średniej dla Miasta Ostrowa Wielkopolskiego. Szczególnie duże, niekorzystne odchylenie wskaźnika występuje w obszarze analitycznym nr 9 (symbol VIIa) – czyli południowej części Osiedla Nr 7 „ZACISZE-ZĘBCÓW".

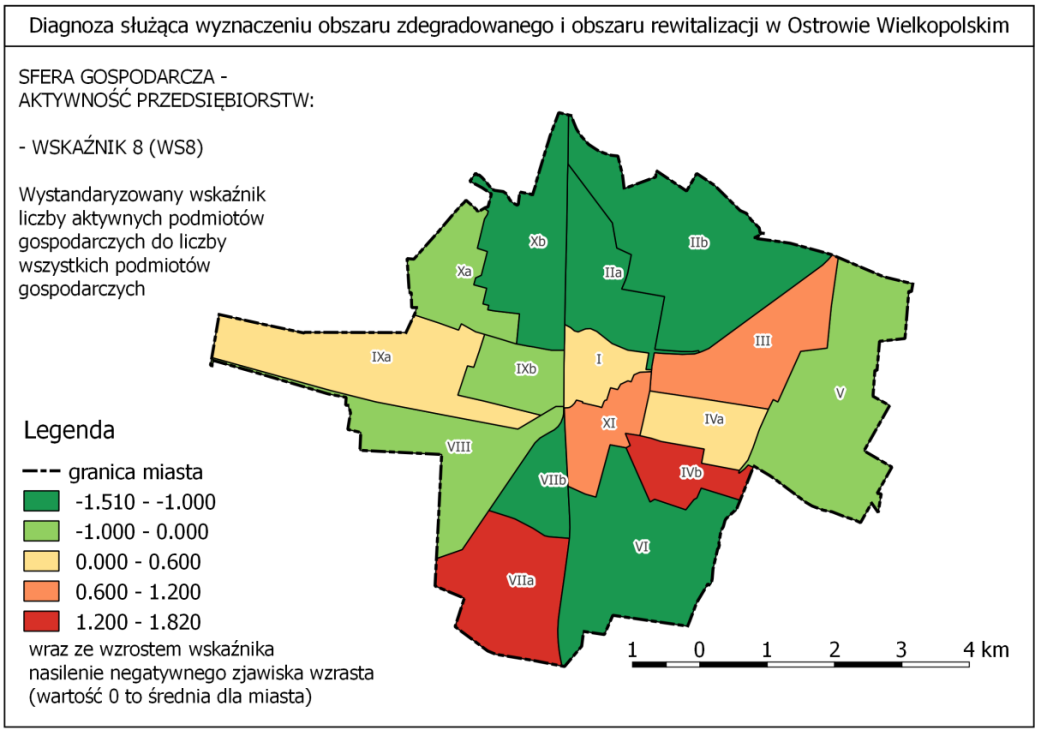
Wizualizacje zjawiska

a) nasilenie zjawiska

Rysunek 16. Stosunek liczby podmiotów gospodarczych znajdujących się w rejestrze o statusie aktywny do wszystkich podmiotów znajdujących się w rejestrze

b) odchylenie od średniej dla miasta

Rysunek 17. Stosunek liczby podmiotów gospodarczych znajdujących się w rejestrze o statusie aktywny do wszystkich podmiotów znajdujących się w rejestrze - wskaźnik wystandaryzowany

4.2.2.4 WSKAŹNIK IX – ZASOBY NA RYNKU PRACY - Odsetek liczby osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców obszaru analitycznego

Opis wskaźnika

Kolejnym wskaźnikiem w sferze gospodarczej wybranym zgodnie z zapisami Ustawy o rewitalizacji jest wskaźnik przedstawiający zasoby na rynku pracy w Ostrowie Wielkopolskim w odniesieniu do poszczególnych obszarów analitycznych. Analiza obejmuje wskaźnik przedstawiający odsetek liczby osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców danego obszaru. Wskaźnik wyrażony w ten sposób przedstawia obszary w Ostrowie Wielkopolskim w obrębie których występują deficyty w sferze gospodarczej w odniesieniu do zasobów na rynku pracy.

Dane do obliczenia wskaźnika

Nazwa wskaźnika	Odsetek liczby osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców obszaru analitycznego
Źródło danych	- Urząd Miejski w Ostrowie Wielkopolskim Wydział Spraw Obywatelskich
Zakres danych	- Osoby zamieszkałe w Ostrowie Wielkopolskim według miejsca zamieszkania oraz wieku (stan na 31.XII.2015 r.)
Sposób obliczenia	$\boldsymbol{W_9 = \frac{L_{PP}}{L_M} \times 100}$ gdzie: W_9 – Odsetek liczby osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców obszaru analitycznego L_{PP} – liczba mieszkańców danego obszaru w wieku poprodukcyjnym L_M - liczba mieszkańców danego obszaru
Rodzaj wskaźnika	Im wskaźnik jest wyższy tym sytuacja jest gorsza.

Obliczenie wskaźnika

Nr obszaru	1	2	3	4	5	6	7	8
Symbol obszaru	I	IIa	IIb	III	IVa	IVb	V	VI
W_9	22,74	20,43	15,86	20,44	19,44	25,07	12,53	14,94

Nr obszaru	9	10	11	12	13	14	15	16
Symbol obszaru	VIIa	VIIb	VIII	IXa	IXb	Xa	Xb	XI
W_9	11,61	15,04	17,15	18,35	21,10	18,58	20,51	27,08

Dla każdego obszaru analitycznego został powyżej wyliczony odsetek liczby osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców obszaru analitycznego (W_9). W celu dalszego porównania wskaźników zostały one wystandaryzowane wg wzoru poniżej (co daje możliwość późniejszego dodawania wskaźników). Wartości wystandaryzowane przedstawiają odchylenia od normy, którą jest średnia dla miasta. Wyniki przyjmują wartości dodatnie oraz ujemne. Wyniki ujemne przedstawiają sytuację lepszą niż średnia dla Miasta Ostrowa Wielkopolskiego, natomiast wyniki dodatnie sytuację gorszą.

$$W_{S9} = \frac{W_9 - \mu}{\sigma}$$

gdzie:

- W_{S9} - wystandaryzowany wskaźnik
- W_9 - odsetek liczby osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców obszaru analitycznego
- μ - średnia dla miasta (≈ 20,19)
- σ - odchylenie standardowe (≈ 4,10)

Nr obszaru	1	2	3	4	5	6	7	8
Symbol obszaru	I	IIa	IIb	III	IVa	IVb	V	VI
W_{S9}	0,62	0,06	-1,06	0,06	-0,18	1,19	-1,87	-1,28

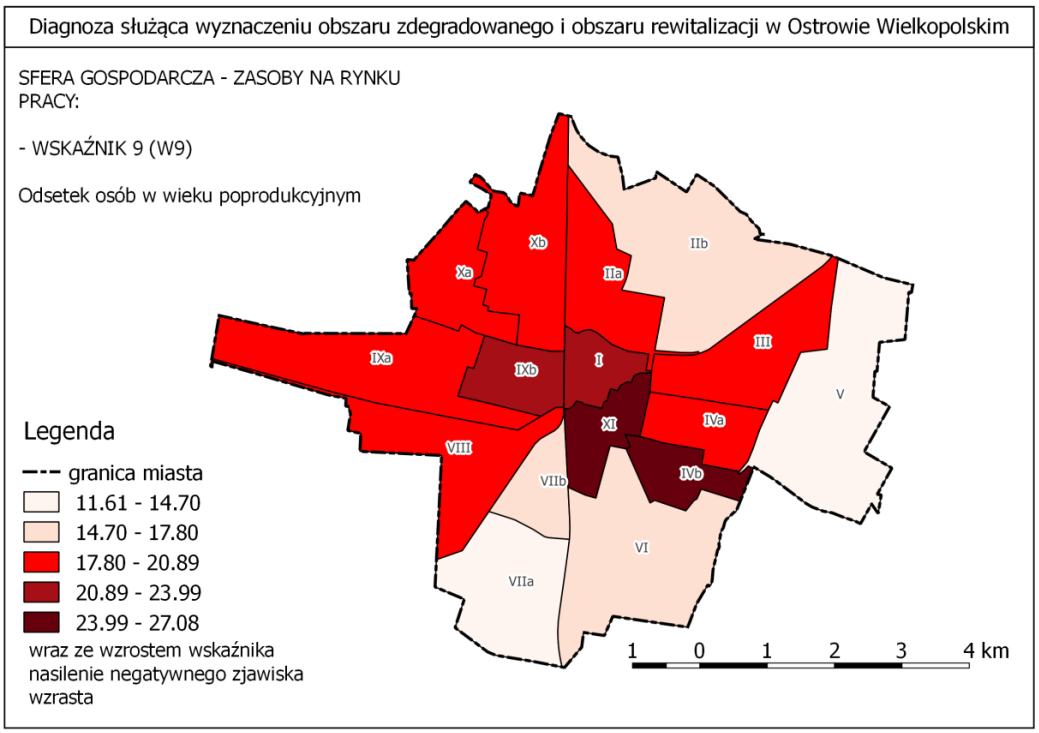
Nr obszaru	9	10	11	12	13	14	15	16
Symbol obszaru	VIIa	VIIb	VIII	IXa	IXb	Xa	Xb	XI
W_{S9}	-2,09	-1,26	-0,74	-0,45	0,22	-0,39	0,08	1,68

Wynik analizy zjawiska

Przeprowadzona analiza wskazuje, że spośród wszystkich 16 obszarów w 7 sytuacja związana z zasobami na rynku pracy jest gorsza od średniej dla Miasta Ostrowa Wielkopolskiego. Największe, niekorzystne odchylenie wskaźnika występuje w obszarze analitycznym nr 16 (symbol XI) – czyli w Osiedlu Nr 11 „POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH". Jest to kolejny wskaźnik obrazujący negatywne zjawiska zachodzące w ostrowskim centrum.

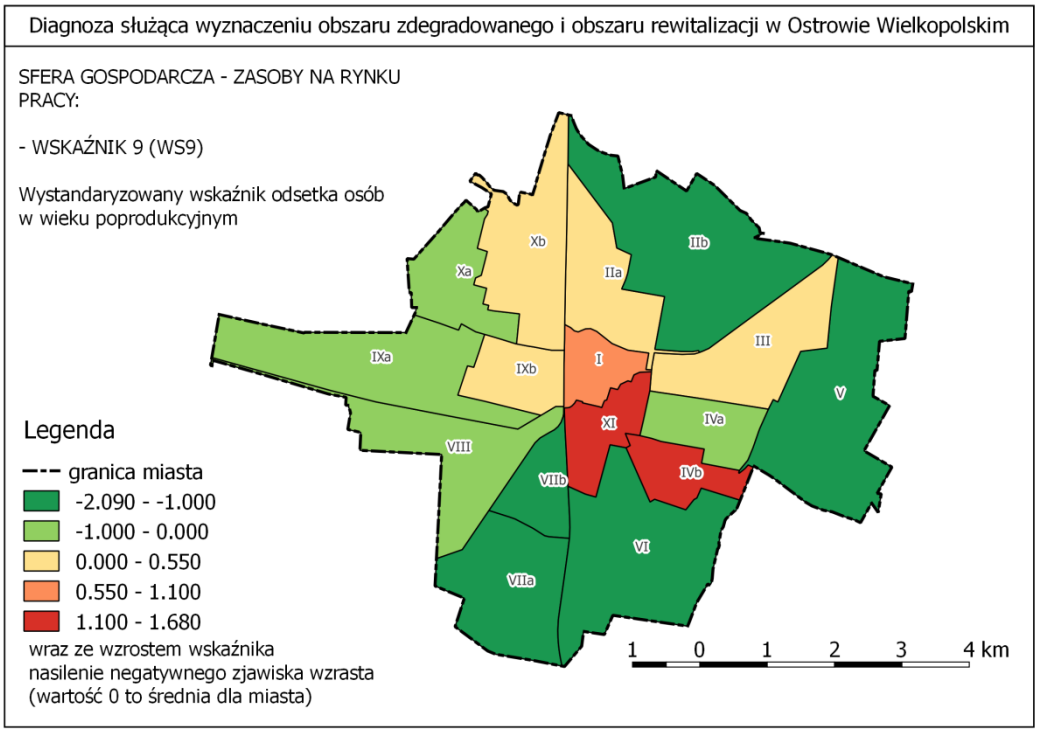
Wizualizacje zjawiska

a) nasilenie zjawiska

Rysunek 18. Odsetek liczby osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców obszaru analitycznego

b) odchylenie od średniej dla miasta

Rysunek 19. Odsetek liczby osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców obszaru analitycznego - wskaźnik wystandaryzowany

4.2.2.5 WSKAŹNIK X – PRZYDATNOŚĆ JEDNOSTEK NA RYNKU PRACY - Odsetek liczby osób z wykształceniem gimnazjalnym lub poniżej w ogólnej liczbie bezrobotnych zamieszkujących obszar analityczny

Opis wskaźnika

Ostatnim wskaźnikiem w sferze gospodarczej wybranym zgodnie z zapisami Ustawy o rewitalizacji jest wskaźnik przedstawiający przydatność jednostek na rynku pracy w Ostrowie Wielkopolskim w odniesieniu do poszczególnych obszarów analitycznych. Analiza obejmuje wskaźnik przedstawiający odsetek liczby osób z wykształceniem gimnazjalnym lub poniżej w ogólnej liczbie bezrobotnych zamieszkujących obszar. Wskaźnik wyrażony w ten sposób przedstawia obszary w Ostrowie Wielkopolskim w obrębie których występują deficyty w sferze gospodarczej w odniesieniu do zasobów rynku pracy.

Dane do obliczenia wskaźnika

Nazwa wskaźnika	Odsetek liczby osób z wykształceniem gimnazjalnym lub poniżej w ogólnej liczbie bezrobotnych zamieszkujących obszar
Źródło danych	- Powiatowy Urząd Pracy w Ostrowie Wielkopolskim
Zakres danych	- Osoby bezrobotne wg obszaru zamieszkania i wykształcenia
Sposób obliczenia	$\boldsymbol{W_{10} = \frac{L_{BB}}{L_B} \times 100}$ gdzie: W_{10} – Odsetek liczby osób z wykształceniem gimnazjalnym lub poniżej w ogólnej liczbie bezrobotnych zamieszkujących obszar L_{BB} – liczba osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i niżej zamieszkujących obszar L_B - liczba osób bezrobotnych ogółem z danego obszaru
Rodzaj wskaźnika	Im wskaźnik jest wyższy tym sytuacja jest gorsza.

Obliczenie wskaźnika

Nr obszaru	1	2	3	4	5	6	7	8
Symbol obszaru	I	IIa	IIb	III	IVa	IVb	V	VI
W_{10}	29,43	24,84	16,13	11,25	14,20	10,66	16,28	18,75

Nr obszaru	9	10	11	12	13	14	15	16
Symbol obszaru	VIIa	VIIb	VIII	IXa	IXb	Xa	Xb	XI
W_{10}	21,57	11,36	10,29	15,66	18,37	15,00	21,25	21,26

Dla każdego obszaru analitycznego został powyżej wyliczony odsetek liczby osób z wykształceniem gimnazjalnym lub poniżej w ogólnej liczbie bezrobotnych zamieszkujących obszar (W_{10}). W celu dalszego porównania wskaźników zostały one wystandaryzowane wg wzoru poniżej (co daje możliwość późniejszego dodawania wskaźników). Wartości wystandaryzowane przedstawiają odchylenia od normy, którą jest średnia dla miasta. Wyniki przyjmują wartości dodatnie oraz ujemne. Wyniki ujemne przedstawiają sytuację lepszą niż średnia dla Miasta Ostrowa Wielkopolskiego, natomiast wyniki dodatnie sytuację gorszą.

$$W_{S10} = \frac{W_{10} - \mu}{\sigma}$$

gdzie:

- W_{S10} - wystandaryzowany wskaźnik
- W_{10} - odsetek liczby osób z wykształceniem gimnazjalnym lub poniżej w ogólnej liczbie bezrobotnych zamieszkujących obszar
- μ - średnia dla miasta (≈ 19,44)
- σ - odchylenie standardowe (≈ 5,25)

Nr obszaru	1	2	3	4	5	6	7	8
Symbol obszaru	I	IIa	IIb	III	IVa	IVb	V	VI
W_{S10}	1,90	1,03	-0,63	-1,56	-1,00	-1,67	-0,60	-0,13

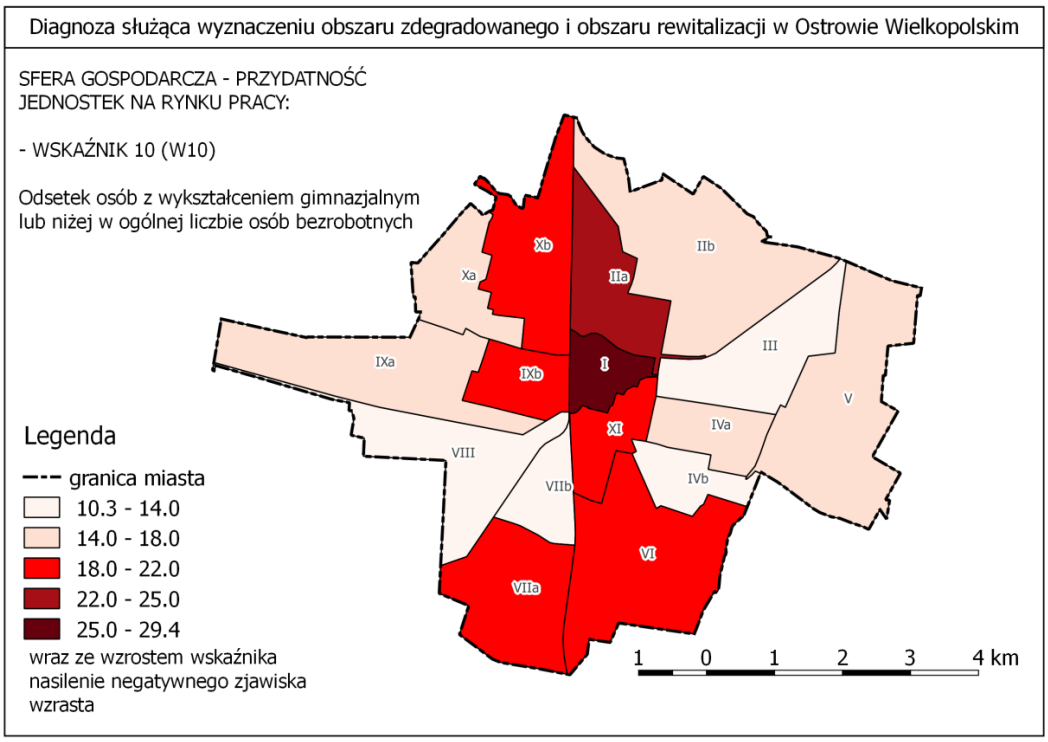
Nr obszaru	9	10	11	12	13	14	15	16
Symbol obszaru	VIIa	VIIb	VIII	IXa	IXb	Xa	Xb	XI
W_{S10}	0,40	-1,54	-1,74	-0,72	-0,21	-0,85	0,34	0,34

Wynik analizy zjawiska

Przeprowadzona analiza wskazuje, że spośród wszystkich 16 obszarów w 5 sytuacja związana z przydatnością jednostek na rynku pracy jest gorsza od średniej dla Miasta Ostrowa Wielkopolskiego. Największe, niekorzystne odchylenie wskaźnika występuje w obszarze analitycznym nr 1 (symbol I) – czyli w Osiedlu Nr 1 „ŚRÓDMIEŚCIE". Ostatni wskaźnik również potwierdza występowanie negatywnych zjawiska w centralnej części miasta.

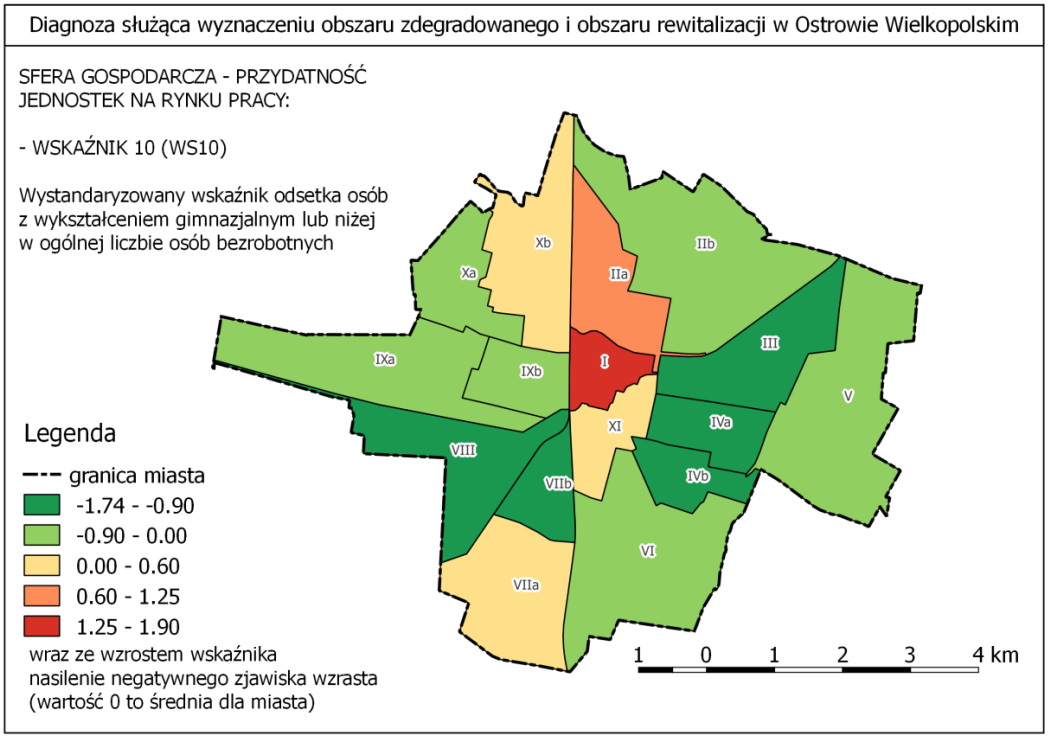
Wizualizacje zjawiska

a) nasilenie zjawiska

Rysunek 20. Odsetek liczby osób z wykształceniem gimnazjalnym lub poniżej w ogólnej liczbie bezrobotnych zamieszkujących obszar

b) odchylenie od średniej dla miasta

Rysunek 21. Odsetek liczby osób z wykształceniem gimnazjalnym lub poniżej w ogólnej liczbie bezrobotnych zamieszkujących obszar - wskaźnik wystandaryzowany

4.2.2.6 Sumaryczny wskaźnik gospodarczy

Opis wskaźnika

Podsumowaniem analizy w sferze gospodarczej jest podanie wskaźnika sumarycznego. Wskaźnik wyrażony w ten sposób przedstawia obszary w Ostrowie Wielkopolskim, gdzie zdiagnozowane zostały problemy w sferze gospodarczej.

Dane do obliczenia wskaźnika

Nazwa wskaźnika	Sumaryczny wskaźnik gospodarczy
Sposób obliczenia	$W_{GS} = W_{S6} + W_{S7} + W_{S8} + W_{S9} + W_{S10}$ W_{GS} – sumaryczny wskaźnik gospodarczy W_{S6} – wystandaryzowany wskaźnik stopnia przedsiębiorczości W_{S7} – wystandaryzowany wskaźnik negatywnej dynamiki przedsiębiorstw W_{S8} – wystandaryzowany wskaźnik aktywności przedsiębiorstw W_{S9} – wystandaryzowany wskaźnik zasobów na rynku pracy W_{S10} – wystandaryzowany wskaźnik przydatności jednostek na rynku pracy
Rodzaj wskaźnika	Im wskaźnik jest wyższy tym sytuacja jest gorsza.

Obliczenie wskaźnika

Dla każdego obszaru analitycznego został poniżej wyliczony sumaryczny wskaźnik gospodarczy (W_{GS}), który jest sumą 5 wystandaryzowanych wskaźników gospodarczych. Wartości wystandaryzowane przedstawiają odchylenia od norm, które są średnimi dla miasta. Wyniki przyjmują wartości dodatnie oraz ujemne. Wyniki ujemne przedstawiają sytuację lepszą niż średnia dla Miasta Ostrowa Wielkopolskiego, natomiast wyniki dodatnie sytuację gorszą.

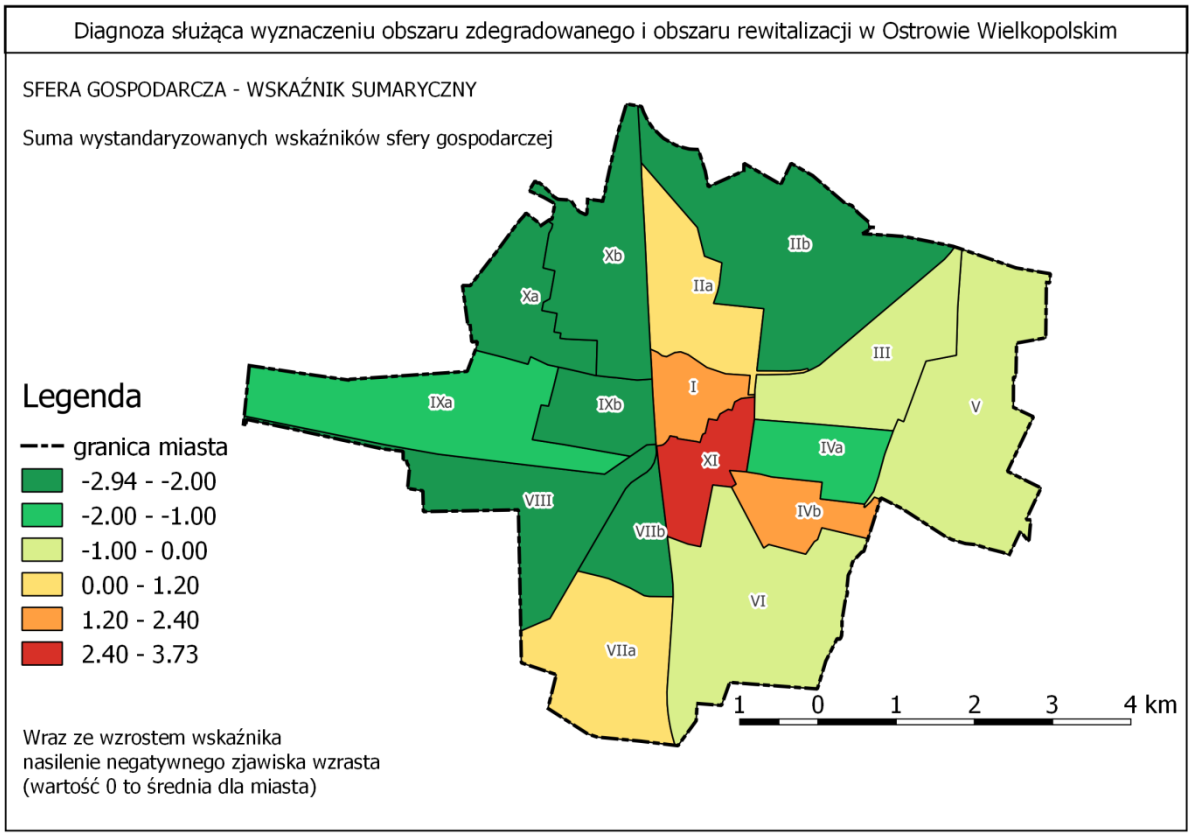
Nr obszaru	1	2	3	4	5	6	7	8
Symbol obszaru	I	IIa	IIb	III	IVa	IVb	V	VI
W_{GS}	1,34	0,28	-2,41	-0,86	-1,58	2,14	-0,79	-0,21

Nr obszaru	9	10	11	12	13	14	15	16
Symbol obszaru	VIIa	VIIb	VIII	IXa	IXb	Xa	Xb	XI
W_{GS}	0,66	-2,78	-2,94	-1,61	-2,17	-2,94	-2,36	3,73

Wynik analizy zjawiska

Przeprowadzona analiza wskazuje, że spośród wszystkich 16 obszarów w 5 sytuacja związana ze sferą gospodarczą, zbadana na podstawie wyznaczonych wskaźników, jest gorsza od średniej dla Miasta Ostrowa Wielkopolskiego. Szczególnie duże, niekorzystne odchylenie wskaźnika występuje obszarze analitycznym nr 16 (symbol XI) – czyli w Osiedlu Nr 11 „POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH".

Wizualizacje sumarycznego wskaźnika gospodarczego

Rysunek 22. Wartość sumarycznego wskaźnika gospodarczego

4.2.3 Sfera środowiskowa, funkcjonalno-przestrzenna i infrastrukturalna

4.2.3.1 Sfera środowiskowa

Analiza w sferze środowiskowej wedle zapisów Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji ma odnosić się w szczególności do przekraczania standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska.

Gmina Miasto Ostrów Wielkopolski nie posiada aktualnych badań odnoszących się do stanu środowiska w mieście z podziałem na obszary analityczne. Miasto posiada natomiast przyjęty w 2015 roku Plan Gospodarki Niskoemisyjnej, którego celem jest określenie na podstawie analizy stanu aktualnego w zakresie zużycia energii i emisji gazów cieplarnianych w mieście, działań zmierzających do redukcji zużycia energii, zwiększenia wykorzystania źródeł odnawialnych oraz ograniczenia emisji gazów cieplarnianych wraz z ekonomiczo-ekologiczną oceną ich efektywności. Ponadto plan ma na celu wzmocnienie działań na rzecz poprawy jakości powietrza w Ostrowie Wielkopolskim.

Z opracowania można dowiedzieć się o badaniach przeprowadzonych w 2013 r., w których stwierdzono:

- przekroczenie poziomu dopuszczalnego dla 24-godzin pyłu PM10 w roku kalendarzowym (35 razy),
- przekroczenie stężenia średniorocznego dla roku dla benzo(a)pirenu zawartego w pyle PM10.

Wysokie stężenie zanieczyszczeń pyłowych i gazowych w mieście, obserwowane jest szczególnie w sezonie grzewczym. Oprócz ogrzewania budynków przy pomocy węgla kamiennego, źródłem złej jakości powietrza w mieście są zanieczyszczenia ze źródeł komunikacyjnych, które rośnie wraz ze wzrostem natężenia ruchu samochodowego przy niedostatecznej przepustowości układów drogowych. Ponadto na zły stan powietrza wpływ mają:

- straty ciepła powodowane niezadowalającym stanem technicznym budynków,
- straty ciepła na przesyle w ciepłowniczych magistralach powodowane niedostateczną izolacją[6].

Z analizy pozyskanych danych wynika, iż ok. 20% ogólnej liczby samochodów osobowych zarejestrowana jest w ostrowskim centrum (20% wszystkich samochodów na niespełna 6% powierzchni miasta – czyli ponad 6300 pojazdów na ok. 2,3 km^2 , co daje średnio ok. 2700 samochodów/km^2.) Należy pamiętać, że ruch samochodowy w centrum miasta, a zatem również i zanieczyszczenia z nim związane, nie jest generowany tylko i wyłącznie przez mieszkańców tego obszaru, ale również przez osoby dojeżdżające do centrum w celach gospodarczych, handlowo-usługowych, edukacyjnych czy kulturalno-rozrywkowych.

Wartym podkreślenia jest także stan techniczny budynków w ścisłym centrum miasta, którymi w znacznej części są wiekowe kamienice bardzo często ogrzewane jeszcze przy użyciu czy to pieców ceramicznych czy kotłów węglowych. Zły stan techniczny budynków powoduje

[6] Na podstawie zapisów Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Ostrowa Wielkopolskiego („Ostrów Wielkopolski – energiczny z natury")

straty ciepła, a co za tym idzie zwiększoną emisję zanieczyszczeń. W prowadzonym przez miasto programie dofinansowań do wymiany źródeł ciepła na mniej szkodliwe dla środowiska ponad 25% wniosków (37 na 137 wniosków) pochodziło z centralnego obszaru miasta czyli Osiedla nr 1 – Śródmieście oraz Osiedla nr 11 – Powstańców Wielkopolskich.

Uzupełnieniem analizy w sferze środowiskowej mogą być wyniki z przeprowadzonej ankiety dotyczącej wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, które to wskazują zanieczyszczenie środowiska jako jeden z głównych problemów jaki dotyka obszar ostrowskiego śródmieścia. Z ogólnej liczby ankietowanych ok. 65% osób wskazało jako obszar zdegradowany tereny w ścisłym centrum miasta. Ponadto prawie 20% osób wskazało problem zanieczyszczonego powietrza jako istotny.

4.2.3.2 Sfera funkcjonalno-przestrzenna

Analiza w sferze przestrzenno-funkcjonalnej wedle zapisów Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji ma odnosić się w szczególności do niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej słabego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych. Gmina Miasto Ostrów Wielkopolski nie posiada aktualnej inwentaryzacji odnoszącej się do stanu technicznego infrastruktury.

Powołując się na zapisy Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Miasta Ostrów Wielkopolski na lata 2015-2018 odnoszące się do układu urbanistycznego należy stwierdzić, że zabudowa historycznego układu urbanistycznego Ostrowa Wielkopolskiego utworzona jest głównie przez kamienice o bryłach i formach typowych dla czasu powstania, czyli XIX i poł. XX w. W okresie powojennym nową zabudowę w obrębie historycznych kwartałów wprowadzano w sposób chaotyczny, nie respektując rozplanowania historycznego układu urbanistycznego. Z czasem zaczęły pojawiać się obiekty współczesne o architekturze zupełnie obcej historycznemu wnętrzu. Na obszarze objętym ochroną występuje kilka elementów dysharmonizujących
w postaci współczesnych pawilonów handlowych i wielopiętrowych budynków mieszkalnych z 2 poł. XX w.

Podczas wizji lokalnej przeprowadzonej w centrum miasta oraz na podstawie pozyskanych danych można dojść do następujących wniosków potwierdzających fakt zdegradowania pod względem funkcjonalno-przestrzennym:

- problemy mieszkańców ze znalezieniem wolnych miejsc parkingowych w obrębie centrum (centrum jako miejsce zamieszkania, pracy, handlu, usług i rozrywki),
- duża liczba nieczynnych lokali – w samym ciągu ulic Wiosny Ludów – Kolejowa ok. 20% lokali użytkowych w parterach,
- nagromadzenie usług, które są odzwierciedleniem degradacji obszaru („chwilówki”, zakłady bukmacherskie, lombardy, lumpeksy, sklepy typu „wszystko po 2 złote”).

Z danych odnoszących się do liczby przystanków komunikacji miejskiej wynika, że na terenie śródmieście przypada średnio wielokrotnie więcej mieszkańców na jeden przystanek niż w innych częściach miasta. Fakt ten wynika z zagęszczenia zamieszkania. Miasto przygotowało zrównoważony plan mobilności miejskiej, którego celem jest szczegółowa

i kompleksowa analiza i diagnoza stanu szeroko pojętego transportu oraz ewentualnych zmian w komunikacji miejskiej, które miałyby pozytywnie wpłynąć na jakość korzystania z środków komunikacji zbiorowej.

Uzupełnieniem analizy w sferze funkcjonalno-przestrzennej mogą być wyniki przeprowadzonej ankiety dotyczącej wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Z ogólnej liczby ankietowanych ok. 65% osób wskazało jako obszar zdegradowany tereny w ścisłym centrum miasta. Ankietowani za problemy uznali:

- brak oferty na spędzanie czasu wolnego (30% ankietowanych),
- brak wystarczającej liczby połączeń komunikacyjnych (13% ankietowanych),
- brak miejsc parkingowych (23% ankietowanych),
- duża liczba pustostanów (18% ankietowanych).

Co więcej jako kluczowy rezultat dobrze przeprowadzonego procesu rewitalizacji ok. 35% ankietowanych wybrało nowe przestrzenie publiczne, co może także stanowić oznakę deficytu miejsc o takim charakterze w centrum miasta. Znacząca część ankietowanych podawała jako przykłady miejsc, które należałoby zmodernizować - ostrowski amfiteatr w Parku Miejskim oraz deptak (ulica Kolejowa).

4.2.3.3 Sfera techniczna

Analiza w sferze technicznej wedle zapisów Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji ma odnosić się w szczególności do degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz braku rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska. Gmina Miasto Ostrów Wielkopolski nie posiada aktualnej inwentaryzacji budynków. Nie można zatem przeprowadzić wyczerpującej analizy odnoszącej się do stanu technicznego budynków. Niemniej jednak wskaźnikiem pochodnym o charakterze technicznym może być liczba jednostek wpisanych do gminnej ewidencji zabytków nieruchomych znajdujących się na danym obszarze analitycznym oraz rejestrze zabytków[7].

Rejestr zabytków zlokalizowanych na terenie miasta liczy 51 pozycji. Przeważająca część zabytków znajduje się na terenie ostrowskiego centrum:

- 27 jednostek w Osiedlu Nr 1 „ŚRÓDMIEŚCIE” (obszar analityczny nr 1 – symbol I) – co stanowi prawie 53 % wszystkich zabytków wpisanych do rejestru;
- 19 jednostek w Osiedlu nr 11 – „POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH” (obszar analityczny nr 16 – symbol XI) – co stanowi ponad 37 % wszystkich zabytków wpisanych do rejestru;

Jak wynika ze statystyk w dwóch osiedlach (Osiedlu Nr 1 „ŚRÓDMIEŚCIE” oraz Osiedlu Nr 11 „POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH”) liczba zabytków wpisanych do rejestru wynosi 46, co stanowi ponad 90 % wszystkich zabytków w mieście.

W gminnej ewidencji zabytków nieruchomych figuruje 885 pozycji, z czego również przeważająca część zlokalizowana jest, jak to było w przypadku zabytków wpisanych

[7] Na podstawie zapisów zawartych w Gminnym Programie Opieki nad Zabytkami dla Miasta Ostrów Wielkopolski na lata 2015-2018

do rejestru, w dwóch osiedlach tj. Osiedlu Nr 1 „ŚRÓDMIEŚCIE" i Osiedlu Nr 11 „POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH":

- 368 jednostek w Osiedlu Nr 1 „ŚRÓDMIEŚCIE" (obszar analityczny nr 1 – symbol I) – co stanowi ponad 40 % wszystkich zabytków wpisanych do gminnej ewidencji
- 154 jednostek w Osiedlu Nr 11 „POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH" (obszar analityczny nr 16 – symbol XI) - co stanowi ponad 17% wszystkich zabytków wpisanych do gminnej ewidencji

Jak wynika ze statystyk w dwóch osiedlach (Osiedlu Nr 1 „ŚRÓDMIEŚCIE" oraz Osiedlu Nr 11 „POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH") liczba zabytków wpisanych do gminnej ewidencji wynosi 522 co stanowi prawie 60 % wszystkich zabytków w mieście.

Wartym zauważenia jest fakt, iż sam układ urbanistyczny miasta jest wpisany do rejestru zabytków. Miasto posiada Gminny Program Opieki nad Zabytkami dla Miasta Ostrów Wielkopolski na lata 2015-2018, w którym znalazły się zapisy o tym iż: wymagana jest ogólna rewitalizacja substancji mieszkaniowej, tzn. przywrócenie pierwotnego wyglądu elewacjom, uporządkowanie parterów wraz z nadaniem właściwej formy witrynom oraz nadaniu właściwej formy reklamom (likwidacja podświetlanych paneli i innych, których forma dalece odbiega od wzorców historycznych).

Ponadto w roku 2015 na obszarze śródmieścia zostały wydane 2 decyzje o pozwoleniu na rozbiórkę.

Śródmieście, będąc najstarszą częścią miasta posiada największy udział kamienic w tkance mieszkaniowej. Budynki te pochodzą głównie z XIX i pierwszej połowy XX wieku. Oceniając wizualnie stan techniczny zabudowy w bardzo wielu przypadkach można stwierdzić, iż nie jest on zadowalający. Problem ten dotyczy nie tylko elewacji frontowych tych budynków, ale przede wszystkim oficyn.

Uzupełnieniem analizy w sferze technicznej mogą być wyniki z przeprowadzonej ankiety dotyczącej wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, które to wskazują zły stan techniczny budynków jako jeden z głównych problemów jaki dotyka obszar ostrowskiego śródmieścia. Z ogólnej liczby ankietowanych ok. 65% osób wskazało jako obszar zdegradowany tereny w ścisłym centrum miasta. 50% ankietowanych wskazało problem złego stanu technicznego budynków jako istotny.

4.3 Analiza porównawcza i wyniki zbiorcze

Analiza porównawcza polega na przedstawieniu wskaźnika sumarycznego będącego wypadkową wszystkich badanych wskaźników (społecznych i gospodarczych).

Dane do obliczenia wskaźnika

Nazwa wskaźnika	Wskaźnik sumaryczny
Sposób obliczenia	$W_{SUM} = W_{SS} + W_{GS}$ W_{SUM} – wskaźnik sumaryczny W_{SS} – sumaryczny wskaźnik społeczny W_{GS} – sumaryczny wskaźnik gospodarczy
Rodzaj wskaźnika	Destymulanta – wskaźnik ma charakter destymulanty czyli jego wysoka wartość jest niekorzystna. Im wyższy wskaźnik tym sytuacja jest gorsza.

Obliczenie wskaźnika

Dla każdego obszaru analitycznego został poniżej wyliczony wskaźnik sumaryczny (W_{SUM}), który jest sumą wystandaryzowanych wskaźników społecznych i gospodarczych. Wartości wystandaryzowane przedstawiają odchylenia od normy, którą jest średnia arytmetyczna. Wyniki przyjmują wartości dodatnie oraz ujemne. Wyniki ujemne przedstawiają sytuację lepszą niż średnia dla Miasta Ostrowa Wielkopolskiego, natomiast wyniki dodatnie sytuację gorszą.

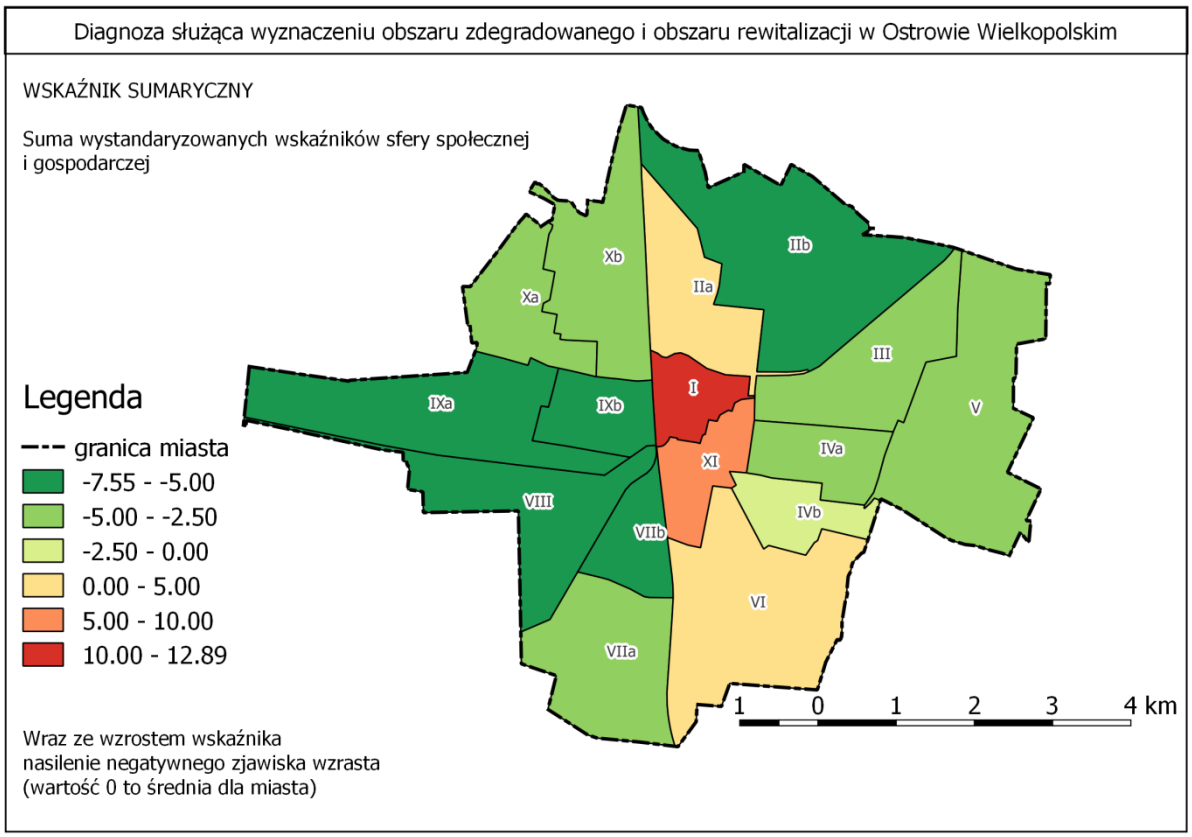
Nr obszaru	1	2	3	4	5	6	7	8
Symbol obszaru	I	IIa	IIb	III	IVa	IVb	V	VI
W_{SUM}	12,89	2,74	-6,64	-3,11	-4,54	-0,81	-3,28	1,36

Nr obszaru	9	10	11	12	13	14	15	16
Symbol obszaru	VIIa	VIIb	VIII	IXa	IXb	Xa	Xb	XI
W_{SUM}	-2,97	-6,10	-6,39	-6,03	-7,55	-3,68	-4,89	6,04

Wynik analizy zjawiska

Przeprowadzona analiza wskazuje, że spośród wszystkich 16 obszarów w 4 ogólna sytuacja związana ze sferą społeczną i gospodarczą, zbadana na podstawie wyznaczonych wskaźników, jest gorsza od średniej dla Miasta Ostrowa Wielkopolskiego. Szczególnie duże, niekorzystne odchylenie wskaźnika występuje na obszarze analitycznym nr 1 (symbol I) – czyli Osiedlu Nr 1 „ŚRÓDMIEŚCIE" oraz na obszarze analitycznym nr 16 (symbol XI) – czyli Osiedlu Nr 11 „POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH".

Wizualizacje wskaźnika sumarycznego

Rysunek 24. Wartość wskaźnika sumarycznego

4.4 Opinia mieszkańców wyrażona w ankiecie, udział w procesie rewitalizacji

W celu stworzenia jak najpełniejszego dokumentu, na bazie którego wyznaczony ma być potencjalny obszar zdegradowany i rewitalizacji, na terenie miasta zostało przeprowadzone badanie ankietowe. Wzór ankiety znajduje się w załącznikach do niniejszego opracowania. Badanie ankietowe zostało przeprowadzone w formie tradycyjnej oraz elektronicznej w postaci ankiety online. Formularz składał się z 9 części, w których interesariusze rewitalizacji mogli wypowiedzieć się w sprawach związanych z tematyką rewitalizacyjną. Pytania dotyczyły m.in.: wskazania obszarów do zrewitalizowania, genezy problemów, możliwości rozwiązań itp. W ankiecie wzięły udział 144 osoby, z czego 50 wypełniło formularz elektroniczny.

PYTANIE 1 i 2

Najczęściej wymieniane lokalizacje w mieście, które wg ankietowanych należy poddać procesowi rewitalizacji zlokalizowane są w centrum miasta. 65% ankietowanych wskazało miejsca na terenie Osiedla Nr 1 „ŚRÓDMIEŚCIE" oraz Osiedla Nr 11 „POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH". Lista miejsc najczęściej wymienianych jako priorytetowe:

- **Deptak -10%**
- Raszkowska - 7%
- Kolejowa - 6%
- Wiosny Ludów - 4%

oraz:

- **Amfiteatr - 9%**
- Stadion Miejski - 4%
- Dworzec PKS - 4%

PYTANIE 3.

W pytaniu o związek ze wskazanym miejscem padały następujące odpowiedzi (pytanie wielokrotnego wyboru):

- **Miejsce zamieszkania - 29%**
- Miejsce robienia zakupów - 20%
- Miejsce pracy - 5%
- **Miejsce rekreacji i wypoczynku - 43%**
- Miejsce prowadzenia działalności gospodarczej - 0,07%
- Inne - 13%

W oparciu o odpowiedzi ankietowanych można wywnioskować, że interesariuszom rewitalizacji zależy szczególnie na odnowie miejsc związanych z rekreacją, wypoczynkiem i spędzaniem czasu wolnego. Częstymi odpowiedziami są także te odnoszące się do miejsca zamieszkania oraz robienia zakupów.

PYTANIE 4.

W pytaniu o problemy występujące na wskazanym obszarze padały następujące odpowiedzi (pytanie wielokrotnego wyboru):

- Przestępczość - 11%
- Przestępczość młodocianych - 12%
- Bezrobocie - 7%
- Ubóstwo - 16%
- Przemoc w rodzinie - 4%
- Brak aktywności społecznej - 16%
- **Alkoholizm - 25%**
- Narkomania - 10%
- Uciążliwy hałas - 7%
- Słaba kondycja przedsiębiorstw - 10%
- **Duża liczba pustostanów - 19%**
- Wykluczenie społeczne - 2%
- **Stan techniczny budynków - 51%**
- **Stan techniczny dróg - 35%**
- **Brak miejsc parkingowych - 23%**
- **Zanieczyszczenie powietrza i środowiska - 19%**
- **Brak oferty na spędzanie czasu wolnego - 30%**

W oparciu o odpowiedzi ankietowanych, można dojść do wniosku, że interesariusze rewitalizacji szczególnie zwracają uwagę na sferę techniczną (stan budynków, dróg oraz liczba pustostanów oraz miejsc parkingowych). Istotnym problemem jaki został wskazany w ankiecie jest także brak oferty na spędzanie wolnego czasu oraz alkoholizm. Spora część osób ankietowanych za problem uważa także zanieczyszczenie powietrza.

PYTANIE 5.

W pytaniu o rezultaty procesu rewitalizacji osoby ankietowane za kluczowe uznały następujące propozycje (pytanie wielokrotnego wyboru):

- Zwiększenie aktywności i integracji społecznej - 25%
- Włączenie osób dotychczas wykluczonych - 9%
- Bardziej wykształcona społeczność - 21%
- **Poprawa bezpieczeństwa - 52%**
- Rozwój lokalnej przedsiębiorczości - 32%
- Zahamowanie procesu odpływu przedsiębiorców - 26%
- **Zwiększenie liczby miejsc pracy - 40%**
- Pozyskanie inwestorów zewnętrznych - 25%
- Nowe przestrzenie publiczne - 35%
- Poprawa wartości wizualnych przestrzeni publicznej - 36%
- **Poprawa stanu infrastruktury technicznej - 43%**
- **Poprawa jakości środowiska naturalnego - 43%**
- Remonty elewacji budynków - 26%

W oparciu o odpowiedzi ankietowanych, można dojść do wniosku, że interesariusze rewitalizacji za kluczowe efekty rewitalizacji uznają przede wszystkim poprawę bezpieczeństwa (sfera społeczna), zwiększenie liczby miejsc pracy (sfera gospodarcza), poprawa stanu infrastruktury technicznej (sfera funkcjonalno-przestrzenna i techniczna) oraz poprawę jakości środowiska (sfera środowiskowa). Ciekawym wydaje się fakt, iż ankietowani wybrali jako kluczowe rezultaty z różnych sfer rewitalizacji. Sytuacja ta potwierdza tylko tezę o wielopoziomowości i złożoności procesu rewitalizacji.

PYTANIE 6 i 7.

W pytaniach o plan rewitalizacji oraz stosunek do samego procesu rewitalizacji ankietowani jednoznacznie odpowiadali twierdząco. Wg 85% osób miastu potrzebny jest kompleksowy plan działania dotyczący rewitalizacji a dla 80% osób zagadnienia związane z rewitalizacją są ważne.

Interesariusze rewitalizacji wypowiadając się w ankiecie, najczęściej wskazali jako obszar potrzebujący interwencji centrum miasta Ostrowa Wielkopolskiego. Miejsca wielokrotnie wymieniane to ulice: Raszkowska, Wiosny Ludów, Kościelna, Kolejowa, Wrocławska, Kaliska oraz miejsca takie jak: Amfiteatr i Park Miejski, dworzec PKS, Stadion Miejski. Za największe problemy w kontekście rewitalizacji, uważa się te związane ze stanem technicznym budynków. Świadczy to o dalszym wiązaniu rewitalizacji tylko z procesami modernizacji technicznej.

Wartym odnotowania jest fakt, udziału Gminy Miasto Ostrów Wielkopolski w konkursie dotacji na „Modelową rewitalizację miast" organizowanym przez Ministerstwo Rozwoju. Miasto korzystając z przysługującej mu darmowej pomocy zewnętrznego eksperta, organizowało spotkania związane z tematyką rewitalizacyjną. Podczas spotkań wyodrębniły się grupy interesariuszy z różnych sfer działalności takich jak : pomoc społeczna, organizacje pozarządowe i inicjatywy obywatelskie, bezpieczeństwo, kultura, edukacja, środowisko, lokalny biznes. Grupy te następnie współpracowały przy tworzeniu finalnej wersji wniosku konkursowego. W toku spotkań ustalono, że centralna część miasta potrzebuje najpilniej rewitalizacji – zwracano uwagę przede wszystkim na aspekt społeczny.

4.5 Wyznaczenie obszaru zdegradowanego

Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji obszar zdegradowany to teren gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk: gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych.

Na podstawie przeprowadzonych analiz za obszar zdegradowany w Ostrowie Wielkopolskim należy uznać następujące tereny:

- Obszar analityczny nr 1 (symbol I) – Osiedle Nr 1 „ŚRÓDMIEŚCIE":
  - niekorzystny wskaźnik społeczny (11,55),
  - niekorzystny wskaźnik gospodarczy (1,34).

- Obszar analityczny nr 2 (symbol IIa) – zachodnia część Osiedla Nr 2 „WENECJA":
  - niekorzystny wskaźnik społeczny (2,46),
  - niekorzystny wskaźnik gospodarczy (0,28).

- Obszar analityczny nr 16 (symbol XI) – Osiedle Nr 11 „POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH":
  - niekorzystny wskaźnik społeczny (2,31),
  - niekorzystny wskaźnik gospodarczy (3,73).

4.6 Wyznaczenie obszaru rewitalizacji

Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji obszar rewitalizacji to obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk (warunek I-III), na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego (warunek IV) gmina zamierza prowadzić rewitalizację. Ponadto obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy (warunek V) oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy (warunek VI). Uwzględniając wyniki przeprowadzonych analiz statystycznych oraz głos interesariuszy (warunek VII - uzupełniający), w granicach administracyjnych Gminy Miasto Ostrów Wielkopolski wyselekcjonowano tereny, na których zasadnym jest prowadzenie procesów rewitalizacyjnych.

Obszar rewitalizacji obejmuje:

- obszar analityczny nr 1 -symbol I (Osiedle Nr 1 „ŚRÓDMIEŚCIE"),
- obszar analityczny nr 16 -symbol XI (Osiedle Nr 11 „POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH").

Obszary te spełniają wszystkie cechy obszaru rewitalizacji zawarte w Ustawie o rewitalizacji.

Cechy wybranego obszaru rewitalizacji:

Warunek I - obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym:

- analiza wskaźników wybranych do porównania wskazuje obszar analityczny nr 1 tj. Osiedle Nr 1 „ŚRÓDMIEŚCIE" jako teren o najwyższym, negatywnym wskaźniku obrazującym stan sfery społecznej. Na obszarze wszystkie wskaźniki obrazują stan gorszy od średniej dla Miasta Ostrowa Wielkopolskiego. Sumaryczny wskaźnik społeczny jest negatywny i wynosi 11,55,

- analiza wskaźników wybranych do porównania wskazuje obszar analityczny nr 16 tj. Osiedle Nr 11 „POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH" jako teren posiadający niekorzystny wskaźnik obrazujący stan sfery społecznej. Na obszarze wszystkie wskaźniki są gorsze od średniej dla Miasta Ostrowa Wielkopolskiego. Sumaryczny wskaźnik społeczny jest niekorzystny i wynosi 2,31.

Warunek II - występowanie na obszarze ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk: gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych:

w sporządzonej diagnozie do szczegółowego porównania została wybrana sfera gospodarcza z uwagi na jej istotność i specyfikę miasta:

- analiza wskaźników wybranych do porównania wskazuje obszar analityczny nr 1 tj. Osiedle Nr 1 „ŚRÓDMIEŚCIE" jako teren posiadający niekorzystny wskaźnik obrazujący stan sfery gospodarczej. Na obszarze 4 na 5 wskaźników obrazuje stan gorszy od średniej dla Miasta Ostrowa Wielkopolskiego. Sumaryczny wskaźnik gospodarczy jest negatywny i wynosi 1,34,

- analiza wskaźników wybranych do porównania wskazuje obszar analityczny nr 16 tj. Osiedle Nr 11 „POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH" jako teren posiadający najwyższy, negatywny wskaźnik obrazujący stan sfery gospodarczej. Na obszarze wszystkie wskaźniki są gorsze od średniej dla Miasta Ostrowa Wielkopolskiego. Sumaryczny wskaźnik gospodarczy jest niekorzystny i wynosi 3,73.

Zjawiska w sferze środowiskowej (nagromadzenie pojazdów generujących zanieczyszczenie, ogrzewanie lokali w kamienicach piecami węglowymi), przestrzenno-funkcjonalnej (deficyt miejsc parkingowych, zły stan techniczny infrastruktury drogowej) oraz technicznej (nagromadzenie zabytków w bardzo złym stanie technicznym, rozbiórki budynków, nagromadzenie kamienic – najstarsza część miasta) wskazują również obszar centrum miasta (tj. Osiedla Nr 1 „ŚRÓDMIEŚCIE" oraz Osiedla Nr 11 „POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH") jako najbardziej dotknięty procesem degradacji.

Warunek III - szczególna koncentracją negatywnych zjawisk:

- analizy statystyczne przeprowadzone w celu delimitacji obszarów zdegradowanych i obszaru rewitalizacji wskazują jednoznacznie, iż to właśnie centrum miasta (obszar analityczny nr 1 – symbol I – Osiedle Nr 1 „ŚRÓDMIEŚCIE" oraz obszar analityczny nr 16 – symbol XI – Osiedle Nr 11 „POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH") stanowi obszar najbardziej zdegradowany. Negatywne wskaźniki społeczne oraz gospodarcze po zsumowaniu wynoszą dla osiedli kolejno

12,89 oraz 6,04 i zdecydowanie odbiegają od pozostałych obszarów (kolejne 2 obszary o negatywnym wskaźniku sumarycznym osiągają wynik 2,74 oraz 1,36 – pozostałe obszary cechują się korzystnym wskaźnikiem sumarycznym).

Warunek IV - istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego:

- wybrane obszary analityczne w sposób naturalny są jednymi z ważniejszych miejsc w Ostrowie Wielkopolskim. Osiedle Nr 1 „ŚRÓDMIEŚCIE" oraz Osiedle Nr 11 „POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH" przez swoje położenie oraz specyfikę są obszarami kluczowymi dla rozwoju całego miasta. Istotny zdaje się być fakt, iż obszary te położone są centralnie oraz kumulują się tutaj usługi i miejsca spędzania czasu wolnego. Interesariuszami na tych terenach nie są wyłącznie mieszkańcy, ale także osoby prowadzące tam swoje przedsiębiorstwa, klienci sklepów czy w końcu osoby chcące spędzić czas wolny. Centrum swoją specyfiką generuje bardzo dużą liczbę interesariuszy procesów rewitalizacyjnych. Prawidłowo rozwinięte centrum miasta może służyć zatem nie tylko samo sobie ale generuje także pożądane oddziaływanie na obszary peryferyjne.

Warunek V - powierzchnia nie większa niż 20 % powierzchni gminy:

powierzchnia wybranego obszaru wynosi:

- dla obszaru analitycznego nr 1 (symbol I) Osiedle Nr 1 „ŚRÓDMIEŚCIE" - 0,95 km^2, co w skali całości terenów Gminy Miasto Ostrów Wielkopolski wynosi 2,26%.,
- dla obszaru analitycznego nr 16 (symbol XI) Osiedle Nr 11 „POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH" - 1,40 km^2, co w skali całości terenów Gminy Miasto Ostrów Wielkopolski wynosi 3,34%,
- suma powierzchni całego obszaru to 2,35 km^2 , co w skali całości terenów Gminy Miasto Ostrów Wielkopolski wynosi 5,60%.

Warunek VI - liczba mieszkańców nie większa niż 30% mieszkańców gminy:

liczba ludności zamieszkujących wybrany obszaru wynosi:

- dla obszaru analitycznego nr 1 (symbol I) Osiedle Nr 1 „ŚRÓDMIEŚCIE" liczba zamieszkujących teren wynosi 9 036 osób, co w skali ogółu mieszkańców Gminy Miasto Ostrów Wielkopolski wynosi 12,77%,
- dla obszaru analitycznego nr 16 (symbol XI) Osiedle Nr 11 „POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH" liczba zamieszkujących teren wynosi 7 762 osób, co w skali ogółu mieszkańców Gminy Miasto Ostrów Wielkopolski wynosi 10,97%,
- suma mieszkańców całego obszaru rewitalizacji to 16 798, co w skali ogółu mieszkańców Gminy Miasto Ostrów Wielkopolski wynosi 23,74%.

Warunek VII (uzupełniający) – głos interesariuszy rewitalizacji:

- większość osób, które zabrały głos poprzez wypełnienie ankiety dotyczącej procesów rewitalizacji zwróciło uwagę na problemy występujące w centralnej części miasta, tj obszarów wchodzących w skład Osiedla Nr 1 „ŚRÓDMIEŚCIE" oraz Osiedla Nr 11 „POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH" (65% ankietowanych). Wśród wymienianych problemów najczęściej pojawiały się te związane ze złym stanem technicznym budynków czy brakiem wystarczającej liczby miejsc oraz oferty na spędzanie wolnego czasu. Zdecydowana większość odpowiedziała,

że miastu potrzebny jest kompleksowy plan działania dotyczący rewitalizacji oraz, że kwestie związane z rewitalizacją są dla nich istotne.

5. Podsumowanie

Niniejsza diagnoza potwierdza spełnienie przez obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji przesłanek ich wyznaczenia. Obszary zdegradowane na podstawie niniejszego opracowania to:

- obszar analityczny nr 1 (symbol I) – obszar Osiedla Nr 1 „ŚRÓDMIEŚCIE”,
- obszar analityczny nr 2 (symbol IIa) – zachodnia część obszaru Osiedla Nr 2 „WENECJA”,
- obszar analityczny nr 16 (symbol XI) – obszar Osiedla Nr 11 „POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH”.

Obszarem rewitalizacji na podstawie niniejszego opracowania został wybrany:

- obszar analityczny nr 1 (symbol I) czyli obszar Osiedla Nr 1 „ŚRÓDMIEŚCIE”,
- obszar analityczny nr 16 (symbol XI) czyli obszar Osiedla Nr 11 „POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH”.

Granice wyznaczonych obszarów są tożsame bądź zbliżone do granic osiedli. Spis ulic wchodzących w skład odpowiednich obszarów analitycznych znajduje się w załącznikach do niniejszej diagnozy.

Mapa przedstawiająca schematyczne granice obszarów znajduje się w załącznikach do niniejszego opracowania.

Mapa ewidencyjna w skali 1:5000 wskazująca granice obszarów stanowi załącznik do uchwały Rady Miejskiej Ostrowa Wielkopolskiego w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Niniejsza diagnoza jest załącznikiem do wniosku o wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

6 Załączniki

6.1 Ankieta dot. obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

ANKIETA

REWITALIZACJA – MIASTO OSTRÓW WIELKOPOLSKI

SZANOWNI PAŃSTWO,

celem niniejszej ankiety jest poznanie Państwa opinii na temat aktualnych potrzeb w sferze rewitalizacji wybranych przestrzeni miejskich oraz oczekiwań w zakresie działań mających ożywić nasze miasto pod względem społeczno-gospodarczym.

REWITALIZACJA - jest to proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych. Proces rewitalizacji powinien być prowadzony kompleksowo czyli z uwzględnieniem potrzeb mieszkańców oraz innych użytkowników miasta na rzecz społeczeństwa, ładu przestrzennego i gospodarki.

1. PROSZĘ PODAĆ MIEJSCA W OSTROWIE WIELKOPOLSKIM, KTÓRE WG PANA(I) POWINNY BYĆ PODDANE REWITALIZACJI (NP. ULICE, PLACE, OBSZARY, OSIEDLA)

2. KTÓRE MIEJSCE Z PODANYCH W ODPOWIEDZI NA POPRZEDNIE PYTANIE, WSKAZAŁBY PAN(I) JAKO PRIORYTETOWE – PIERWSZE W KOLEJNOŚCI DO PRZEPROWADZENIA PROCESU REWITALIZACJI

3. JAKI JEST PANA(I) ZWIĄZEK ZE WSKAZANYM W ODPOWIEDZI NA POPRZEDNIE PYTANIE MIEJSCEM (MOŻNA ZAZNACZYĆ WIĘCEJ NIŻ JEDNĄ POZYCJĘ)

- ☐ MIEJSCE ZAMIESZKANIA
- ☐ MIEJSCE PRACY
- ☐ MIEJSCE PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSP.
- ☐ MIEJSCE ROBIENIA ZAKUPÓW
- ☐ MIEJSCE REKREACJI, WYPOCZYNKU
- ☐ INNE

NALEŻY WYPEŁNIĆ W PRZYPADKU WSKAZANIA ODPOWIEDZI „INNE" :

4. JAKIE SĄ WG PANA(I) PROBLEMY WYSTĘPUJĄCE NA WSKAZANYM OBSZARZE (MOŻNA ZAZNACZYĆ WIĘCEJ NIŻ JEDNĄ POZYCJĘ)

- ☐ PRZESTĘPCZOŚĆ
- ☐ BEZROBOCIE
- ☐ UBÓSTWO
- ☐ PRZESTĘPCZOŚĆ MŁODOCIANYCH
- ☐ PRZEMOC W RODZINIE
- ☐ BRAK AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ
- ☐ ALKOHOLIZM
- ☐ NARKOMANIA
- ☐ UCIĄŻLIWY HAŁAS
- ☐ SŁABA KONDYCJA PRZEDSIĘBIORSTW
- ☐ DUŻA LICZBA PUSTOSTANÓW
- ☐ WYKLUCZENIE SPOŁECZNE
- ☐ STAN TECHNICZNY BUDYNKÓW
- ☐ STAN TECHNICZNY DRÓG
- ☐ BRAK MIEJSC PARKINGOWYCH
- ☐ ZANIECZYSZCZENIE POWIETRZA I ŚRODOWISKA
- ☐ BRAK OFERTY NA SPĘDZENIE WOLNEGO CZASU
- ☐ BRAK WYSTARCZAJĄCEJ LICZBY POŁĄCZEŃ KOMUNIKACYJNYCH

PRZYKŁADY INNYCH PROBLEMÓW NIE UWZGLĘDNIONYCH POWYŻEJ :

5. JAKIE WG PANA(I) POWINNY BYĆ REZULTATY DOBRZE PRZEPROWADZONEGO PROCESU REWITALIZACJI (PROSZĘ OCENIĆ I EWENTUALNIE ZAPROPONOWAĆ WŁASNE PROPOZYCJE)

REZULTAT	RANGA		
	KLUCZOWY	ISTOTNY	NIEISTOTNY
ZWIĘKSZENIE AKTYWNOŚCI I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ	☐	☐	☐
WŁĄCZENIE OSÓB DOTYCHCZAS WYKLUCZONYCH	☐	☐	☐
BARDZIEJ WYKSZTAŁCONA SPOŁECZNOŚĆ	☐	☐	☐
POPRAWA BEZPIECZEŃSTWA	☐	☐	☐
ROZWÓJ LOKALNEJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI	☐	☐	☐
ZAHAMOWANIE PROCESU ODPŁYWU PRZEDSIĘBIORCÓW	☐	☐	☐
ZWIĘKSZENIE LICZBY MIEJSC PRACY	☐	☐	☐
POZYSKANIE INWESTORÓW ZEWNĘTRZNYCH	☐	☐	☐
NOWE PRZESTRZENIE PUBLICZNE	☐	☐	☐
POPRAWA WARTOŚCI WIZUALNYCH PRZESTRZENI PUBLICZNEJ	☐	☐	☐
POPRAWA STANU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	☐	☐	☐
POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA NATURALNEGO	☐	☐	☐
REMONTY ELEWACJI BUDYNKÓW	☐	☐	☐
INNE (JAKIE):	☐	☐	☐
INNE (JAKIE):	☐	☐	☐
INNE (JAKIE):	☐	☐	☐

6. CZY MIASTU POTRZEBNY JEST KOMPLEKSOWY PLAN DZIAŁANIA DOTYCZĄCY REWITALIZACJI, KTÓRY BĘDZIE ODNOSIŁ SIĘ DO SFERY SPOŁECZNEJ, GOSPODARCZEJ ORAZ PRZESTRZENNO-ŚRODOWISKOWEJ?

☐ TAK ☐ NIE ☐ NIE WIEM

7. CZY ZAGADNIENIA ZWIĄZANE Z REWITALIZACJĄ SĄ DLA PANA(I) WAŻNE?

☐ TAK ☐ NIE ☐ NIE WIEM

8. UWAGI:

9. METRYCZKA:

PŁEĆ

☐ KOBIETA ☐ MĘŻCZYZNA

WIEK

☐ 0-18 ☐ 19-30 ☐ 31-44 ☐ 45-59 ☐ 60+

WYKSZTAŁCENIE

☐ PODSTAWOWE ☐ GIMNAZJALNE ☐ ZAWODOWE ☐ ŚREDNIE ☐ WYŻSZE

STATUS

☐ PRACUJĄCY ☐ BEZROBOTNY ☐ UCZĄCY SIĘ ☐ INNY

NALEŻY WYPEŁNIĆ W PRZYPADKU WSKAZANIA ODPOWIEDZI „INNY":

SERDECZNIE DZIĘKUJEMY ZA CZAS POŚWIĘCONY NA WYPEŁNIENIE ANKIETY

ANKIETA MA CHARAKTER ANONIMOWY. ANKIETY MOŻNA SKŁADAĆ W URZĘDZIE MIEJSKIM W OSTROWIE WIELKOPOLSKIM, AL. POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH 18, 63-400 OSTRÓW WIELKOPOLSKI - POKÓJ 321 (PEŁNOMOCNIK DS. REWITALIZACJI MIASTA)

6.2 Spis ulic wchodzących w skład obszarów analitycznych

Lp.	Sym.	Wykaz ulic
1	I	60 Pułku Piechoty, Browarna, Dworcowa, gen. Jana Henryka Dąbrowskiego, Głogowska, Harcerska, Kaliska nr 1-40 (obie strony), Kolejowa, Konopnickiej nr 1-18 (obie strony), Kościelna, Królowej Jadwigi nr 1-11 (nieparzyste) i nr 2-14a (parzyste), Ludwika Zamenhofa, Ogrodowa, Partyzancka, Plac 23 Stycznia, Plac Stefana Rowińskiego, Raszkowska, Rondo Sybiraków, Rynek, Sądowa, Sienkiewicza, Starotargowa, Sukiennicza, Towarowa, Wiosny Ludów, Wojska Polskiego, Wolności, Wrocławska nr 1-50 (obie strony),
2	IIa	Aleja Słowackiego, biskupa Wincentego Kadłubka, Bolesława Limanowskiego nr 1-67 (nieparzyste) i nr 2-22 (parzyste), Bolesława Prusa, Cypriana Norwida, Działkowa, Grobla, Gustawa Bojanowskiego, Kraszewskiego, Igora Newerlego, Jadwigi Żylińskiej, Jana Długosza, Jarosława Iwaszkiewicza, Kasprowicza, Konopnickiej od nr 20 (obie strony do końca), Królowej Jadwigi od nr 16 (obie strony do końca), ks. Józefa Warszawskiego, Melchiora Wańkowicza, Mickiewicza, Mikołaja Reja, Osadnicza od nr 33 (nieparzyste do końca) i od nr 38 (parzyste do końca), Rondo ks. Mieczysława Kutznera, Reymonta, Spichrzowa, Strumykowa, Tomasza Zana, Tuwima, Wodna, Wojciecha Bąka, Zielona,
3	IIb	Agnieszki Osieckiej, Aleja Siwego Sokoła, Andrzeja Frycza Modrzewskiego, Bałtycka, Bolesława Limanowskiego od nr 40 (parzyste do końca) i od nr 69 (nieparzyste do końca), Bracka, Czesława Niemena, Daleka, Diamentowa, Gdańska, Grunwaldzka, Jachtowa, Jana Danysza, Kaliska od nr 89 (nieparzyste do końca) i od nr 100 (parzyste do końca), Kaszubska, Kłodzka, Krakowska, Krótka, Kujawska, Lubelska, Lubuska, Łączna, Łęczycka, Łódzka, Marka Grechuty, Mazurska, Nadbrzeżna, Olsztyńska, Opalowa, Opolska, Osadnicza nr 1-31 (nieparzyste) i nr 2-34 (parzyste), Pałucka, Plażowa, Podlaska, Pomorska, Północna, Regatowa, Rubinowa, Skryta, Sopocka, Szafirowa, Szczecińska, Szkutnicza, Szmaragdowa, Śląska, Topazowa, Torowa, Toruńska, Tucholska, Warmińska, Wenecja, Wioślarska, Żeromskiego,
4	III	Bacewicz, Edwarda Serwańskiego, Elizy Orzeszkowej, Emilii Sczanieckiej, Gabrieli Zapolskiej, gen. Józefa Hallera, Grabowska nr 2-114 (parzyste) i nr 1-103 (nieparzyste), Heleny Modrzejewskiej, Idziego Matyśkiewicza, Ireny Kosmowskiej, Janusza Kusocińskiego, Jasna nr 1-7 (obie strony), Jerzego Ofierskiego, Józefa Jurka, Kaliska nr 42-98 (parzyste) i nr 43-87 (nieparzyste), kardynała M. Ledóchowskiego od nr 19 (obie strony do końca), Kazimiery Iłłakowiczówny, Kossak, Marii Curie Skłodowskiej, Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej, Marii Szembekowej, marszałka Józefa Piłsudskiego nr 1-7 (nieparzyste) i nr 2-16 (parzyste), Moniuszki, Nowa Krępa nr 1-141 (obie strony), Okrzei, Olgi Boznańskiej, Olgi Małkowskiej, Piaskowa, Poli Gojawiczyńskiej, Profesora Kaliny, Promykowa, Przechodnia, Przesmyk, Rondo Krępa, Rondo W. Broniwój-Orlińskiego Stefanii Sempołowskiej, Strażacka, Świt, Wąska, Wincentego Witosa od nr 3 (nieparzyste do końca) i od nr 14 (parzyste do końca), Wyjazdowa, Zofii Nałkowskiej, Żwirowa,
5	IVa	Aleja Solidarności, Anastazego Cywińskiego, Andrzeja Niesiołowskiego, Antoniego Serbeńskiego, Biskupa Arkadiusza Lisieckiego, Antoniego Bronikowskiego, dr Tadeusza Jankowskiego, Jacka Malczewskiego, Jana Brzechwy, Jasna od nr 11 (obie strony do końca), Józefa Chełmońskiego, Józefa Dwornika, Józefa Sikory, Kamila Baczyńskiego, Klemensa Tomczeka, Kolorowa, Kornela Makuszyńskiego, ks. Jerzego Popiełuszki, ks. kardynała Edmunda Dalbora, ks. prałata Czesława Majorka, ks. Walentego Śmigielskiego, Leona Walczaka, Ludwika Waryńskiego, marszałka Józefa Piłsudskiego nr 9-71 (nieparzyste), Matejki, Osiedle Robotnicze, Piękna, Polskiego Czerwonego Krzyża, Promienista, Rondo Jana Pawła II, Rondo Ofiar Katastrofy Smoleńskiej, Stanisława Mikołajczyka, Strzelecka nr 1-57 (nieparzyste) i nr 2-100 (parzyste), Szkolna nr 1-12 (obie strony), Tęczowa, Tomasza Karola Bartkiewicza, Włodzimierza

		Lewandowskiego, Włodzimierza Majakowskiego, Wyspiańskiego, Złota,
6	IVb	Asnyka, Ignacego Jana Paderewskiego, Jana Mertki, Kazimierza Frąszczaka, Komuny Paryskiej, marszałka Józefa Piłsudskiego od nr 81 (nieparzyste do końca), Rondo przy stadionie, Rondo Kozi Borek, Strzelecka od nr 91 (nieparzyste do końca) i od nr 114 (parzyste do końca), Szkolna od nr 13 (obie strony do końca), Władysława Broniewskiego, Wysocka od nr 41 (obie strony do końca),
7	V	Azaliowa, Bukowa, Cedrowa, Cisowa, Cyprysowa, Dębowa, Głogowa, Grabowa, Grabowska od nr 120 (obie strony do końca), Grzybowa, Hebanowa, Jałowcowa, Jarzębinowa, Jastrzębia, Jaśminowa, Jaworowa, Jeżynowa, Jodłowa, Kalinowa, Klonowa, Klubowa, Leszczynowa, Limbowa, Magnoliowa, Mahoniowa, Michała Drzymały, Olchowa, Oliwkowa, Olszynowa, Osiedle Leśne, Platanowa, Pruślińska, Przesieka, Przy Lesie, Słonecznikowa, Sportowa, Środkowa, Świetlicowa, Uskok, Wiązowa, Wilcza, Wodociągi Miejskie, Wylotowa,
8	VI	Agrestowa, Aroniowa, Brzoskwiniowa, Cicha, Czereśniowa, Gajowa, Jabłoniowa, Jagodowa, Kamienna, Klasztorna, Końcowa, Kukułcza, Lawendowa, Leśna, Malinowa, Morelowa, Myśliwska, Na Polance, Pod Gruszą, Pogodna, Południowa, Poziomkowa, Radosna, Sadowa, Skowronkowa, Słowikowa, Sowia, Szczęśliwa, Wesoła, Wiśniowa, Wrocławska od nr 93a (nieparzyste do końca) i od nr 148 (parzyste do końca), Zagajnikowa,
9	VIIa	Bajkowa, Bartosza, Bolka i Lolka, Chłopska, Graniczna, Gwarna, Jasia i Małgosi, Jesienna, Kątowa, Koszałka Opałka, Koziołka Matołka, Krańcowa od nr 67 (nieparzyste do końca) i od nr 72 (parzyste do końca), Kubusia Puchatka, Letnia, Macieja Rataja, Mała, Modrzewiowa, Niedługa, Obrzeże, Odległa, Odskok, Osiedlowa nr 2-4 (parzyste), Piesza, Piotrusia Pana, Przeskok, Przyjacielska, Słoweńska, Sosnowa, Staroprzygodzka od nr 102 (obie strony do końca), św. Floriana, Świerkowa, Tylna, Ukośna, Widok, Wiosenna, Włościańska, Wrzosowa, Zapiecek, Zatorze, Zimowa, Zjazd,
10	VIIb	Brzozowa, Budowlanych, Ceglana, Ciesielska, Dekarska, Długa nr 1-18j (obie strony), Garncarska, Glinkowa, Gołębia, Grawerska, Inżynierska, Kolejarska, Krucza, Kuźnicza, Murarska, Mylna, Okopowa, Rzemieślnicza, Siewna, Słoneczna, Staroprzygodzka nr 1 – 101 (obie strony), Ślusarska, Tokarska, Woźna, Zacisze, Zbrojarska, Zduńska, Zębcowska, Żytnia,
11	VIII	Boczna, Bratnia, Chłapowskiego nr 2-10 (parzyste) i nr 1-27f (nieparzyste), Długa od nr 20 (obie strony do końca), Dobra, Dolna, Elektryczna, Gorzycka od nr 46 (parzyste do końca) i od nr 49 (nieparzyste do końca), Górna, Irysowa, Konwaliowa, Krańcowa nr 1-65 (nieparzyste) i nr 2-70 (parzyste), Kręta, Krzywa, Łamana, Na Skraju, Niska, Nowa, Odolanowska, Olszowa, Poprzeczna, Sąsiedzka, Sieroca, Swobodna, Topolowa od nr 61 (nieparzyste do końca) i od nr 136 (parzyste do końca), Wspólna, Wysoka, Zachodnia, Zakątek, Zielna,
12	IXa	Andrzeja Niegolewskiego, Bema nr 1-17 (nieparzyste) i nr 2-14 (parzyste), Chłapowskiego od nr 12 (parzyste do końca) i od nr 29 (nieparzyste do końca), Chłopickiego nr 1-17 (nieparzyste) i nr 2-12 (parzyste), Chodkiewicza, Godebskiego, Czarnieckiego od nr 69 (nieparzyste do końca) i od nr 66 (parzyste do końca), Czerwonych Kosynierów, dr Aleksandra Dubiskiego, gen. Bronisława Ducha, gen. Dwernickiego, gen. Edmunda Taczanowskiego, gen. Franciszka Żymirskiego, gen. Jasińskiego nr 1-5 (nieparzyste), gen. Józefa Dowbór-Muśnickiego, gen. Kąckiego, gen. Stanisława Maczka, Głowackiego nr 1-49 (nieparzyste) i 2-58 (parzyste), Gorzycka nr 1-47 (nieparzyste) i nr 2-44 (parzyste), Górnicza, Gronowa, Juliana Korsaka, Krzysztofa Arciszewskiego, ks. mjr. Franciszka Dymarskiego, Kwiatowa, Lipowa 1-5 (nieparzyste) i nr 2-8 (parzyste), Okólna nr 1-5 (nieparzyste) i nr 2-10 (parzyste), Piotra Ściegiennego, Poniatowskiego od nr 87 (nieparzyste do końca) i od nr 102 (parzyste do końca), Powstania Listopadowego, Powstania Styczniowego, Rejtana, Topolowa nr 25-59 (nieparzyste) i nr 56-126 (parzyste), Traugutta nr 1-3a (nieparzyste), Węglowa, Winna, Władysława Wawrzyniaka, Wojciecha Korfantego, Wybickiego nr 1-19 (obie strony), Żniwna,

13	IXb	Akacjowa, Bema nr 19-105 (nieparzyste) i nr 28-90 (parzyste), Chłopickiego nr 19-97 (nieparzyste) i nr 14-86 (parzyste), Czarnieckiego nr 1-67 (nieparzyste) i nr 2-62 (parzyste), Daliowa, Dywizjonu 303, Emilii Plater, gen. Chrzanowskiego, gen. Jasińskiego od nr 7 (nieparzyste do końca) i od nr 2 (parzyste do końca), gen. Kazimierza Glabisza, gen. Kniaziewicza, gen. Madalińskiego, gen. Romana Abrahama nr 1-7 (nieparzyste) i nr 2-8a (parzyste), gen. Sikorskiego, Grodzieńska, Hetmańska, Hugo Kołłątaja, Jana Dekerta, Janka Krasickiego, Jesionowa, Józefa Sierakowskiego, Kilińskiego, Kordeckiego, Lipowa od nr 14 (parzyste do końca) i od nr 7 (nieparzyste do końca), Lwowska, Malwowa, Obrońców Westerplatte, Okólna od nr 7 (nieparzyste do końca) i od nr 12 (parzyste do końca), Okrężna, Podolska, Poleska, Poniatowskiego nr 1-85 (nieparzyste) i nr 2-100 (parzyste), Powstańców Warszawskich, Prądzyńskiego nr 1-3 (nieparzyste) i nr 2-4a (parzyste), Próchnika, Romualda Mielczarskiego nr 1-15 (obie strony), Różana, Składowa, Sowińskiego nr 1-21 (nieparzyste) i nr 2-24 (parzyste), Stanisławowska, Traugutta nr 5-61 (nieparzyste) i nr 6-84 (parzyste), Walerego Wróblewskiego, Wierzbowa, Wileńska, Wołyńska,
14	Xa	Bema nr 98-120 (parzyste) i nr 107-121 (nieparzyste), Bzowa, Cegłowa, Chłopickiego od nr 88 (parzyste do końca) i od nr 99 (nieparzyste do końca), Czwartaków, Dożynkowa, Ewarysta Estkowskiego, gen. Franciszka Kleeberga, gen. Stanisława Taczaka, gen. Tadeusza Kutrzeby, gen. Władysława Andersa od nr 21 (nieparzyste do końca), Głowackiego od nr 51 (nieparzyste do końca) i od nr 62 (parzyste do końca), Jana Mariańskiego, Kasztanowa, Kłosowa, Konopna, Koszykowa, Krotoszyńska od nr 56 (parzyste do końca) i od nr 69 (nieparzyste do końca), ks. Ignacego Jana Skorupki od nr 39 (obie strony do końca), Łanowa, Łąkowa, Makowa, Owsiana, Piotra Bardowskiego, Polna, Powstańców Śląskich, Przymiejska od nr 47 (nieparzyste do końca) i od nr 62 (parzyste do końca), Sowińskiego nr 26-60 (parzyste) i nr 23-49 (nieparzyste), Spacerowa, Stacha Świstackiego, Stanisława Konarskiego, Stanisława Kunickiego, Topolowa nr 1-23 (nieparzyste) i nr 2-18 (parzyste), Traugutta nr 63-79 (nieparzyste) i nr 86-110 (parzyste), Trzcinowa, Wiklinowa, Wybickiego od nr 20 (parzyste do końca) i od nr 21 (nieparzyste do końca),
15	Xb	Antoniego Śmigla, Batorego, Bema od nr 123 (nieparzyste do końca) i od nr 132 (parzyste do końca), Dembińskiego, Dojazdowa, Franciszka Kowalskiego, Gabriela Narutowicza, gen. Romana Abrahama od nr 9 (nieparzyste do końca) i od nr 10 (parzyste do końca), gen. Władysława Andersa nr 1-19 (nieparzyste), Jana Pietrusińskiego, Józefa Morissona, Józefa Russka, Kazimierza Grześkowiaka, Kazimierza Pussaka, Krotoszyńska nr 1-67 (nieparzyste) i nr 2-54 (parzyste), Krzysztofa Komedy Trzcińskiego, ks. Ignacego Jana Skorupki nr 1-38 (obie strony), Lotnicza, Lucjana Szenwalda, Marcina Kasprzaka, Mariana Grześczyka, Marii Bojarskiej, Michała Ossowskiego, Miodowa, Mirosława Feriča, Młyńska, Ołobocka, Orzechowa, płk. Fr. Nullo, Poznańska, Prądzyńskiego od nr 6 (obie strony do końca), prof. Józefa Jachimka, Przymiejska nr 1-41 (nieparzyste) i nr 2-60 (parzyste), Pszenna, Radłowska, Rąbczyńska, Rolna, Romana i Henryka Zydorczaków, Romualda Mielczarskiego od nr 16 (obie strony do końca), Sowińskiego od nr 51 (nieparzyste do końca) i od nr 62 (parzyste do końca), Sporna, Traugutta od nr 81 (nieparzyste do końca) i od nr 112 (parzyste do końca), Uroczysko, Walerego Łukasińskiego, Wiejska, Żółkiewskiego,
16	XI	3 Maja, Aleja Powstańców Wielkopolskich, Armii Krajowej, Fryderyka Chopina, Gimnazjalna, Kantaka, kardynała M. Ledóchowskiego nr 1-17 (nieparzyste) i nr 2-8 (parzyste), Klonowicza, Kościuszki, ks. Augustyna Szamarzewskiego, ks. Jana Kompałły, Langiewicza, Majdan, Mikołaja Kopernika, Miła, Młodzieżowa, Olimpijska, Parkowa, Piastowska, Plac Bankowy, Płk. Tadeusza Frydrychowicza, Prosta, Pułaskiego, Rondo Miast Partnerskich, Sobieskiego, Spokojna, Staszica, Targowa, Wigury, Wrocławska nr 51-93 (nieparzyste) i nr 52-146 (parzyste), Wysocka nr 1-40 (obie strony), Żwirki,

6.3 Mapa wskazująca obszary zdegradowane i obszar rewitalizacji

